

Religija srečavanja nebes in zemlje

MARTIN BRECELJ

Papež Frančišek je včeraj obiskal Evropski parlament in Svet Evrope v Strasbourg. Kot je sam opozoril, je do obiska prišlo v času, ko je Evropa videti postarana in utrujena. Še vedno se ni dvignila iz gospodarske krize, ki je zlasti razviti Zahod prizadela pred sedmi leti, poleg tega na svetovni ravni izgublja na pomenu, saj se težišče mednarodnega dogajanja z Atlantika seli na Pacifik, medtem ko se evropski integracijski procesi odvijajo brez nekdanjega elana. Dovolj je pomisliti na rastoč pojav evroskepticizma.

Kako naj Evropa obnovi svojo življenjskost? Kot ni bilo težko napovedati, je papež Frančišek v svojih strasbourških nagovorih Staro celino pozval, naj se vrne k svojim krščanskim koreninam. Zanimivo pa je, kako je to storil. Pomagal si je z znamenito Raffaellovo fresko Atenska šola. V njej je renesančni umetnik po Bergogliovih besedah upodobil Platona, kako s prstom kaže kvišku proti svetu idej, lahko bi rekli proti nebesom, in Aristotela, ki dviga roko v smeri gledalca, se pravi proti zemlji.

Argentinski papež je dejal, da je to srečevanje nebes in zemlje značilno za evropskega človeka. Po njegovem je to tisti skrivni ogenj, ki je dve tisočletji podžigal evropsko ustvarjalnost in ki je omogočil, da je evropska civilizacija dala izreden prispevek k razvoju človeštva na vseh področjih, od spoznavnega do gospodarskega, od umetniškega do političnega.

Nakazano srečevanje nebes in zemlje je v resnici značilno za krščanstvo. Slednje pač uči ne le, da je človek Bogu podoben, kot je že poprej vedelo judovstvo in je potem potrdil še islam, ampak tudi, da se je Bog učlovečil. Papež meni, da je evropski človek danes izgubil smisel za božjo, vertikalno dimenzijo, in da se je zreduciral na horizontalno. To je po njegovem pravi vzrok današnjega evropskega mrtvila.

V tem smislu je Frančišek pozval Staro celino, naj se vrne k svojim krščanskim koreninam. V tem duhu je med drugim Evropski uniji priporočil, naj ne postavlja v središče gospodarstva, ampak človeka, saj se pri slehernem človeku srečujejo nebesa in zemlja.

Papežovo izvajanje je brez dvoma dosledno. Zanimivo pa je, da bi do istega zaključka prišli, tudi če bi rahlo zasakali premise. Če je namreč res, da je horizontalna dimenzija brez vertikalne slepa, je najbrž prav tako res, da je vertikalna dimenzija brez horizontalne prazna. Tudi to je Evropa. Tudi to je krščanstvo.

ITALIJA - Poslanska zbornica včeraj izglasovala zakon o reformi dela

Poslanci za »Jobs act« Razkol v vladajoči DS

STRASBOURG - Papež obiskal Evropski parlament in Svet Evrope Frančišek: V ospredje postaviti človeka in njegovo dostojanstvo

STRASBOURG - Papež Frančišek je včeraj nagovoril poslance Evropskega parlamenta, v okviru štiriurnega obiska v Strasbourg pa je obiskal še Svet Evrope. V govoru pred evropskimi poslanci je posvaril, da imajo ljudje občutek, da se je Evropa postarala in utrudila ter da je vedno manj protagonist v svetu, povečalo pa se je tudi nezaupanje v institucije EU. "Srečujemo se s splošnim vtisom utrujenosti in staranja Evrope, ki je danes 'babica', nič več plodna in živahna," je dejal 77-letni sveti oče. Na EU pogosto gledajo tudi z nezaupanjem in celo sumničavostjo. Zato je papež posvaril pred tem, da bi tehnična in ekonomska vprašanja na škodo pristne skrbi za človeka prevladala v politični razpravi. V ospredje je treba po mnenju Frančiška postaviti človeka in njegovo dostojanstvo, tudi dostojanstvo tistih, ki živijo na robu.

Na 13. strani



RIM - Poslanska zbornica je včeraj popoldne s 316 glasovi za, šestimi proti in petimi vzdržanimi izglasovala zakon o reformi dela, bolj znan z imenom »Jobs act«. Reforma se zdaj vrača v senat, kjer bi jo morali dokončno odobriti do 9. decembra, takoj zatem pa namerava vlada izdati odloke o izvajanju zakonskih določil, tako da bi zakon lahko začel veljati že v začetku prihodnjega leta.

Izglasovanje zakona, ki prinaša novosti na področju odpuščanja delavcev (ponovna zaposlitev bo možna le v primerih odpuščanja zaradi diskriminacije ali pa v nekaterih primerih odpuščanja iz disciplinskih razlogov), uvaja splošno podporo za brezposelne in teži k uveljavitvi enotne delovne pogodbe za nedoločen čas, je pokazalo tudi, da je znotraj vladajoče Demokratske stranke prišlo do razkola, saj je 34 poslancev pred glasovanjem zapustilo dvorano skupaj s predstavniki opozicijskih skupin, dva sta glasovala proti, dva pa sta se vzdržala.

Na 6. strani

LJUBLJANA - Nagrada Evropskega parlamenta

Rebula in Hribarjeva Državljana Evrope

LJU-BLJANA - Evropski poslanci iz Slovenije so letos uspešno predlagoma za nagrado Državljan Evrope.

Med prejemniki nagrade sta namreč tako Alojz Rebula, ki ga je predlagalo pet poslancev iz vrst Evropske ljudske stranke (EPP), kot



grado Državljan Evrope podeljuje od leta 2008.

Spomenka Hribar, ki so jo predlagali ostali trije evropski poslanci iz Slovenije, so sporočili iz Evropskega parlamenta.

Evropski parlament nagrade

Na 5. strani

REFORMA UPRAV Priporočilo v korist naše manjšine

TRST - Generalna konzulka Republike Slovenije Ingrid Sergaš je v zvezi z reformo lokalnih uprav pisala predsednici FJK Debori Seracchiani. V pismu se generalna konzulka v imenu slovenske vlade priporoča, naj zakon čim bolj upošteva potrebe Slovencev v Italiji.

V deželnem svetu sta se o tem oglašila tudi slovenska deželna poslanka Igor Gabrovec in Stefano Ukmar.

Na 3. strani

Koristni nasveti za tržaške gostince

Na 8. strani

Nelahek položaj družb Sertubi in Alcatel

Na 9. strani

Primorci vse bolj marljivo beremo

Na 10. strani

Štandreška Juventina bo dobila streho

Na 14. strani

Dolgo goriško stoletje z zvezdo v muzeju

Na 15. strani

TRST - Podatki Samomori pri nas in po svetu

TRST - S samomori se soočajo povsod po svetu. Svetovna zdravstvena organizacija pa je pravkar objavila poročilo o tem pojavu, zaradi katerega umre okrog 800.000 ljudi na leto. V tržaški pokrajini je samomorilnost tradicionalno visoka, v zadnjih 20 letih pa se je znatno znižala. Po besedah direktorja oddelka za mentalno zdravje naj bi na to vplivala tako preventiva kot kulturne spremembe v samem Trstu.

Na 7. strani

GORICA - Predstavili knjižni dar Goriške Mohorjeve družbe

Zbirka v duhu tradicije

Sestavljajo jo Koledar za leto 2015, Iztrgani spomini Draga Štoke in Črniška kronika msgr. Alojzija Novaka

GORICA - V galeriji Ars na goriškem Travniku so v ponedeljek predstavili novo knjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe. Sestavljajo jo Koledar za leto 2015, Iztrgani spomini Draga Štoke in Črniška kronika msgr. Alojzija Novaka. V uvodnem delu predstavitve je predsednik GMD Renato Podberšič napovedal, da bo prihodnje leto prelomno. »Minilo bo devetdeset let od ustanovitve Goriške Mohorjeve družbe,« je opozoril in pojasnil, da ob obletnici iščejo pot za bolj racionalno izdajo knjig. Izdajati nameravajo tudi knjige, ki bi nagovarjale sosednji narod, medtem ko se s Celjsko in Celovško Mohorjevo družbo pogovarjajo o skupnih korakih na tržišču.





LJUBLJANA - Dvodnevni obisk predsednika Nemčije, danes s Pahorjem na Goriškem

Gauck ceni slovenski »realistični optimizem«

LJUBLJANA - Nemški predsednik Joachim Gauck je včeraj s pogovori s slovenskim državnim vrhom začel dvodnevni uradni obisk v Sloveniji. Pogovore so zaznamovale predvsem ocene o odličnih dvostranskih odnosih, še posebej gospodarskih. Gauck je Sloveniji ponudil pomoč in izkušnje Nemčije pri nadaljnji transformaciji, tudi privatizaciji, kar pa ne pomeni diktata. Gaucka je z vojaškimi častmi na ljubljanskem Kongresnem trgu sprejel gostitelj, predsednik republike Borut Pahor. Na novinarski konferenci po pogovorih je Pahor izpostavil pozitivne gospodarske kazalce, ki jih po recesiji sedaj beležimo v Sloveniji - kot priložnost za izvedbo nujnih strukturnih reform in obenem krepitev že tako odličnega sodelovanja z Nemčijo.

Gauck se namreč v Sloveniji mudi v času gospodarskega okrevanja naše države, je poudaril Pahor, v času, ko »se Slovenija vrača« na evropski oder. Kot je še izpostavil, Slovenci imamo in želimo imeti zelo podobno korporativno kulturo kot Nemčija. Slovenija ima z nemškimi investicijami dobre izkušnje, saj nemška podjetja v njej vidijo strateške priložnosti.

Nemški predsednik je optimistične ocene glede zmanjšanja zadolženosti in gospodarske rasti v Sloveniji ocenil kot »realističen optimizem« - ko z vizijo pozitivnega rezultata ostajamo v stiku s stvarnostjo. Za že izvedene reformne korake je Sloveniji čestital, pri njihovem nadaljevanju in pospeševanju pa ponudil pomoč in podporo Nemčije, ki je to pot že prehodila.

Pri tem je posebej izpostavil pomen socialnega dialoga, kjer ima Nemčija dolgo tradicijo, s h konsenzu usmerjenimi sindikati in obenem na sodelovanje pripravljenimi podjetniki. »Na tem pomembnem področju je nastala kultura konsenza, ki ima prednosti za vse dele družbe,« je poudaril Gauck.

Kot je sicer opozoril, Nemčija Sloveniji nikakor ne želi diktirati, kako hitro naj izvede nekatere procese, kot je na primer privatizacija. A hitri in gladki politični transformaciji mora po njegovem slediti še gospodarska in pri tem je Nemčija Sloveniji pripravljena - skupaj z drugimi evropskimi državami - ponuditi pomoč in izkušnje.

Na novinarsko vprašanje glede privatizacije in morebitnih ovir večjim nemškim vlaganjem v Sloveniji Gauck ni želel konkretno govoriti, saj da ni »gospodarski minister«. Je pa ocenil, da so številna nemška podjetja tu že investirala, da še nepripravljena podjetja drugim podjetjem »ne jemljejo diha« ter da bodo z okrepitevijo privatizacije prišle nove naložbe.

Na novinarsko vprašanje, kako bi se Nemčija odzvala, če Slovenija ne bi uspela izvesti obljubljenih reform in predvsem zmanjšati proračunskega primanjkljaja, je Gauck izpostavil, da nemško prijateljstvo do evropskih sosed, tudi manjših, ne temelji le na gospodarskih uspehih, ampak predvsem na tem, »da smo zavezani skupnim vrednotam«.

Visokega gosta na dvodnevni obisku v Sloveniji sicer spremlja majhna, a zelo raznovrstna delegacija - od predstavnikov sindikatov in podjetij, do različnih predstavnikov politike in tudi univerz, kar simbolizira različne možnosti sodelovanja in »zgodb o uspehu«, kot se je izrazil Gauck.

Člani te delegacije so skupaj s Pahorjem in Gauckom zvečer sodelovali tudi na okrogli mizi »Dialog za spremembe: oblikovanje družbenega soglasja«, na kateri so izpostavili pomen socialnega dialoga in konsenza pri iskanju poti iz krize. Okroglo mizo sta povezovali veleposlanica Nemčije v Ljubljani Anna Prinz in slovenska veleposlanica v Berlinu Marta Kos Marko.

Na kongresnem trgu so nemškega predsednika sprejeli z vojaškimi častmi (desno); spodaj Joachim Gauck na srečanju s premierjem Mirom Cerarjem

ANSA



Gauck je ob tem poudaril, da sta po puščanje in iskanje konsenza včasih tudi znak moči. Kot je dejal, v političnem procesu namreč večinoma ni moč uresničiti vseh lastnih interesov, v pametnem kompromisu pa je treba prepoznati močno si-

lo. Pri tem razmišljanju se mu je pridružil eden vodilnih v največjem nemškem krovnem sindikatu IG Metall Wolfgang Lemb.

Kot je zatrdil, se zavzemajo za pravice delavcev, kar pa po njihovem ni v nasprotju z reformnimi interesi države.

Visokega gosta sta včeraj sprejela tudi premier Miro Cerar in predsednik DZ Milan Brglez. S Cerarjem sta ob odličnih dvostranskih odnosih potrdila željo po nadaljevanju krepitev tesnega sodelovanja med državama. Premier je gosta tudi seznanil s prioriteta slovenske vlade in z nadaljevanjem privatizacijskih postopkov nekaterih državnih podjetij.

Glede na zgodovinsko izkušnjo Gaucka sta se dotaknila še načinov doseganja nacionalne sprave, ki bi jo v izogib nadaljnjim političnim zlorabam ideološke razklanosti, nastale po drugi svetovni vojni, bilo treba doseči tudi v Sloveniji, so sporočili iz premierjevega kabineta.

Kot je svetoval Gauck, se z zamolčanjem krivic družba ne more premakniti naprej. Na srečanju z Brglezom je medtem Gauck po navedbah iz DZ med drugim poudaril, da si v Evropi želijo bolj mirne čase in da v različnih regijah Evrope zato potrebujejo nekakšno sidra stabilnosti, kot takšno sidro pa vidijo tudi Slovenijo. Dejal je še, da je Slovenija most sodelovanja z Zahodnim Balkanom, in prav to je tisto, kar potrebujejo.

Obisk se bo nadaljeval danes z obiskom nemškega predsednika in delegacije v Novi Gorici.



VRBA / CELOVEC - Priznanje, ki ga podeljujeta SPZ in ZSO

Rizzijeva nagrada Turriniju

VRBA / CELOVEC - Slovenska prosvetna zveza (SPZ) in Zveza slovenskih organizacij (ZSO) sta v ponedeljek zvečer v Casinoju v Vrbi ob Vrbskem jezeru podelila letošnjo Rizzijeva nagrado v Nižji Avstriji živčnemu koroškemu pisatelju in dramatik Petru Turriniju. Slovesnosti se je udeležil tudi koroški deželni glavar Peter Kaiser.

Gre za počastitev ene najvidnejših osebnosti avstrijske literature, hkrati pa tudi za izjemno tankočutno osebnost avstrijskega kulturnega življenja, je za uvod v slovesnost poudarila podpredsednica Zveze slovenskih organizacij in predsednica zveznega sveta na Dunaju Ana Blatnik.

Turrinijevo krhkost in občutljivost je imela v mislih tudi lavdatorica, pisateljica Maja Haderlap, koroška Slovenka, ki je leta 2012 dobila v nemško govorečem prostoru izredno prestižno Bachmannovo



Na fotografiji Peter Turrini in Maja Haderlap

nagrado. V svojem hvalnem govoru je Haderlapova opozorila, da Turrini - kadar pride na Koroško - se ne

veseli le partizanskih pesmi, veseli se tudi srečanja s slovenskimi prijatelji.

Po kajenju konoplje dva dijaka v bolnico

KOPER - Dijakinjo ene od istrskih srednjih šol so pred dnevi zaradi psihičnih težav po kajenju konoplje odpeljali v idrijsko bolnišnico. Podoben primer naj bi se zgodil na še eni istrski srednji šoli. Odgovorni sumijo, da sta mladostnika kadila hibridno konopljo, ki ima tudi do 16-krat več aktivne snovi THC od običajne konoplje, poročajo Primorske novice. Dijakinjo so odpeljali na zdravljenje v bolnišnico in tam so v njenem telesu odkrili snovi, ki jih vsebuje konoplja, je povedal ravnatelj ene od istrskih srednjih šol. Drugi primer naj bi se zgodil na drugi šoli, šlo naj bi za dijaka. Oba naj bi pokadila džoint, kmalu za tem pa naj bi imela zdravstvene psihične težave.

Z obema primeroma naj bi neuradno seznanili tudi policijo. Odgovorni sumijo, da so bili posušeni delci konoplje prepojeni še z drugo drogo, kar naj bi močno vplivalo na psiho dijakov. Kot pravi ravnatelj ene od srednjih šol, je velika težava v tem, da je tovrstne konoplje v okolju veliko ter da je poceni in zelo škodljiva. Druga težava pa je, da ima zaradi kampanje za legalizacijo konoplje veliko mladostnikov do kajenja konoplje pozitivno mnenje, je še dejal.

Na šoli, kjer se je zgodil omenjeni primer, so profesorji pred dnevi o dogodku povedali dijakom in jih začeli ozaveščati, da kajenje konoplje ni tako nedolžno, poroča časnik. S primeroma so seznanili tudi direktorja Zavoda za zdravstveno varstvo Koper Milana Kreka. Po njegovih besedah še ni jasno, kaj sta dijaka zaužila. Tudi Krek meni, da so zaradi močnega gibanja za legalizacijo konoplje slovenski mladostniki med evropskimi vrstniki v samem vrhu tistih, ki menijo, da ta droga ni škodljiva. Tokratna primera sta dokaz, da je, poudarja Krek. V Sloveniji je po njegovih navedbah takih primerov iz leta v leto več, ne samo med mladostniki, ampak tudi starejšimi užívalci.

Krek trenutno skupaj z omejenjo šolo išče partnerja, s katerim bi v šolo vpeljali mehanizme za ozaveščanje in preventivno dejavnost med mladimi. Poudarja, da ne gre samo za pojav na tej šoli, ampak za splošen pojav na vseh šolah.

In pridobil je veliko prijateljev med Slovenci, je po prejeti Rizzijevi nagradi izrecno potrdil tudi Peter Turrini sam. O svojem vztrajnem zavzemanju za slovensko narodno skupnost na Koroškem pa je dejal, da ni nekaj, kar bi bilo prirojen, temveč je vzraslo iz nerazumevanja razmer, ko je domaćal na Koroškem in je bila ost nemškonacionalnih sil agresivno naperjena proti Slovencem.

Rizzijeva nagrada je poimenovana po nemško govorečemu koroškemu humanistu, duhovniku, pisatelju in novinarju Vinzenzu Rizziju (1816 - 1856), ki se je aktivno zavzel za enakopravnost vseh narodov v habsburški monarhiji. »Ne zatirati ga, ampak naučiti se je treba slovenskega jezika« - to je bil njegov poziv za ustvarjanje kulture sožitja na Koroškem, ne samo za njegov čas, temveč tudi za prihodnja stoletja. (il)



DEŽELNI SVET - Reforma lokalnih uprav

Občini Trst priznana vodilna, a ne odločilna upravna vloga

Opozicija iz protesta umaknila skoraj vse popravke, kar je zelo pospešilo obravnavo zakona

TRST - Deželni svet je včeraj pospešeno obravnaval reformo lokalnih uprav. Pospešitev razprave je omogočila opozicija (desna sredina in Gibanje 5 zvezd), ki je umaknila skoraj vse svoje popravke. To je naredila iz protesta do zadržanja levsredinske koalicije, ki je sprejela zelo malo (za opozicijo odločno premalo) dopolnil k zakonu, a tudi kot posledica izjave odbornika Paola Panontina.

Slednji je pojasnil, da bo Dežela (reforma bo stopila v veljavo 1.1.2016) s tem zakonom letno privarčevala približno 30 milijonov evrov. 22 milijonov evrov naj bi privarčevali z ukinitvijo pokrajini, dodatnih več kot 9 milijonov evrov pa bi privarčevali pri stroških za osebe (t.i. turn-over), kjer upokojence ne bodo v celoti nadomestili z novimi zaposlitvami. Opozicija si je vzela čas, da bo preverila verodostojnost Panontinove napovedi, kar se bo lahko zgodilo šele čez dve leti.

Deželna vlada je medtem na novo oblikovala predlog bodočih občinskih zvez, ki presegajo 100 tisoč prebivalcev. Odbornik Panontin je takšno rešitev ocenil kot uravnoteženo predvsem kar zadeva tržaško območje, ki bo spomladi leta 2016 prikrašeno za pokrajinsko upravo, takšno, ki smo jo poznali doslej.

Občina Trst se bo lahko prostovoljno odpovedala povezovanju s preostalimi petimi občinami, ki bodo lahko naredile isto. Nekatere pristojnosti, za katere trenutno skrbi Pokrajina, bodo lahko skupne, druge pa ne. Oziroma bodo ostale v domeni Trsta ter hkrati preostalih občin, ki se bodo lahko povezale v samostojno unijo (brez Trsta). V skupščini morebitne tržaške »pokrajinske unije« bi imela Občina Trst vse, kakor 15 predstavnikov, preostalih pet občin skupaj pa le deset, kar pomeni, da bi imela mestna uprava v vsakem primeru prevladujočo vlogo.

S.T.

IGOR GABROVEC (SSK)

»Našim občinam priznati svobodo odločanja«

TRST - Mednarodne pogodbe (npr. Londonski memorandum) in evropski dokumenti o varstvu narodnih manjšin morajo biti zadosten in dovolj prepričljiv razlog, zaradi katerega lahko 32 dvojezičnih občin od Milj do Trbiža priznamo pravico, da se samostojno in suvereno odločajo za najbolj primerne, varčne in učinkovite oblike upravno-politične povezovanja. Tako bi lahko z enim stavkom povzeli poseg, ki ga je v deželnem svetu imel Igor Gabrovec (SSK).

Podpredsednik sveta je odborniku Paolu Panontinu priznal, da je zakonski osnutek v obravnavi bistveno boljši od začetnega, saj je pristojna komisija prav na Gabrovčev predlog sprejela določilo, da občinam z zaščitene območja pri »risanju« občinskih združenj izrecno priznava možnost odstopanja od dveh osnovnih kriterijev. Se pravi od ozemeljske kontinuitete in od številčnih parametrov glede obsega prebivalstva, kar nudi bistveno večji manevrski prostor za sklepanje »Slovencem prijaznih občinskih navez.«

Prav tako je bil sprejet popravek, ki ga je predložil Panontin, ki nastajajoča združenja občin obvezuje, da prevzemajo vse obveze zaščitnega zakona, ki urejajo vidno dvojezičnost in pravico do uporabe slovenskega jezika v javni upravi. »Še vedno pa je aktualna zahteva, da se lahko naše občine svobodno odlo-



Igor Gabrovec (SSK)

čijo, ali naj sploh pristopijo k unijam, ne da bi bile zaradi tega prikrajšane na finančnih dotacijah ali doživljale kakršnokoli obliko oškodovanja.« Gabrovec meni, da je to edina oblika, da našim izvoljenim občinskim upraviteljem in skupnostim, ki jih izražajo, prizna pravico in dostojanstvo, da se ohranijo kot aktiven in suveren subjekt razvoja v prostoru.

Zadeva je še posebej žgoča na Tržaškem, kjer je ponovno na pohodu zamisel o institucionalni tvorbi, ki zelo spominja na večkrat že odklonjeno metropolitansko oz. mesto občino Trst. »Jasno pa je, da na vsak predlog gledam še najprej z očmi majhnih okoliških občin, ki lahko pri povezovanju z znatno večjim partnerjem zlahka potegnejo krajši konec«, je še poudaril zastopnik SSK.

STEFANO UKMAR (DS)

»Normalno, da nimamo skupnih pogledov«

TRST - »Glede reforme krajevnih uprav slovenska narodna skupnost v Italiji nima enotnega pogleda. To je povsem normalno, ker smo normalna družba, ki se deli na bele ali rdeče, na laike in katolike, ter na tiste, ki se zavedamo, da so reforme potrebne, ker se je svet spremenil in na tiste, ki tega nočejo razumeti,« poudarja deželni svetnik DS Stefano Ukmarr.

V deželnem svetu je spomnil, da se deželni odbor ukvarja z reformo že eno leto. »In ko bi odbor pravočasno sprejel naše opozorilo, bi bil odnos manjšine do reforme verjetno drugačen. Morali smo namreč počakati obravnavo v pristojni komisiji, da smo v zakon vnesli člen o zaščiti slovenske manjšine. Če bi se to zgodilo prej, bi si prihranili precej slabe krvi. Iz pravnega vidika o tem lahko diskutiramo, ampak s strani leve sredine, bi si pričakovali več politične občutljivosti,« dodaja zastopnik DS. »Vsekakor zdaj to ni več pod vprašajem, a smo vseeno zelo zaskrbljeni zaradi zelo nizke volilne udeležbe v Emilii-Romagnii, ker se to lahko zgodi tudi na voliščih, kjer je naša manjšina razpoznavna.«

Ukmarr podpira reformo, ker se zaveda, da bo javnih sredstev na razpolago vedno manj in ker je cilj reforme zagotoviti občanom ustrezne usluge in storitve. Obenem pa reforma ne bo popolna, če ne bomo sprejeli nov zakon o financiranju krajevnih uprav ter če ne bo parlament v Rimu, z dvojnimi branjem, dokončno ukinil pokrajine.



Stefano Ukmarr

Ukmarr je v svojem posegu izpostavil še dve zadevi. Reforma uvaja centralizirano strukturo za javne dobrine in servise (v it. centrale unica di commitmenta a livello regionale per l'acquisto di beni e servizi) kar bo imelo blagoden učinek za deželna podjetja. Danes ta mehanizem, navaja deželni svetnik, obstaja le na državni ravni in omogoča dostop do javnih razpisov le večjim podjetjem. Deželna podjetja pa so primorana delati v zakupu z razumljivimi negativnimi posledicami za zaposlene ter za kvaliteto ponujenih storitev.

Ukmarr se zahvaljuje deželnemu odboru, »ker je pripravil in vložil ustrezen popravek, ki sprejema posebnost tržaškega območja. Na Tržaškem imamo pet manjših in eno ogromno občino, zato potrebujemo bolj uravnotežene mehanizme v sklopu medobčinske unije.«

REFORMA UPRAV - Poteza Slovenije

Generalna konzulka pisala predsednici FJK

TRST - Slovenska generalna konzulka Ingrid Sergaš je v zvezi z reformo krajevnih uprav pisala predsednici Dežele Debori Serracchiani. »Nacionalna zakonodaja, ki ureja materijo zaščite manjšin, temelji na mednarodnopravnih dokumentih, bodisi bilateralnih sporazumih, katerih podpisnici sta obe državi, bodisi na evropskih multilateralnih sporazumih. Obe državi sta dolžni spoštovati sprejete obveze do manjšin in jih v praksi udejanjati,« je zapisala Sergaševa.

»V FJK dobiva manjšina vse bolj pomembno vlogo v družbi. Okoliščine, v katerih danes deluje in se razvija, so se v zadnjih letih bistveno izboljšale. To je rezultat velikih naporov manjšine same, ki se je morala za uveljavljanje svojih pravic boriti, v časih in okoliščinah, ki so bili težki in zapleteni. Pomembno vlogo pri tem so imele tiste deželne, pokrajinske in občinske uprave, ki so z naklonjenostjo in odgovornostjo izvajale zaščito slovenske manjšine in so razumele, da se z razvojem slovenske narodne skupnosti kot sooblikovalcem razvija celotna skupnost.«

»K temu so nedvomno prispevali razvežani, partnerski in dobrososedski odnosi na visoki ravni, doseženi med obema državama in z Deželo. To zelo pozitivno smer sodelovanja želimo skupaj z vami utrditi in še naprej razvijati,

v prid obeh narodov in obeh manjšin. Glede na vaše izjave in delovanje, spoštovana gospa predsednica, verjamemo, da bomo pri tem uspešni, saj je možnost v našem skupnem evropskem prostoru res zelo veliko.«

»Predlog z naslovom "Zakon o reorganizaciji sistema dežela - lokalne avtonomije v FJK. Ureditev medobčinskih teritorialnih zvez in prerazporeditev administrativnih funkcij" je v zaključni fazi. Prvotni predlog, ki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozornosti in odgovornosti predlagateljev reforme. Predstavniki slovenske manjšine in njene zaščite ni niti omenjal, in zaradi česar smo z njo delili veliko zaskrbljenost, je prejšnji teden doživel pomembne pozitivne dopolnitve. Sprejeli ste posredovane predloge in to govori v prid pozorn



O NAŠEM TRENUTKU

Sodobni varuhi knjižnega jezika

ACE MERMOLJA



Zapis ne želi imeti nekih posebnih narodno-političnih predznakov, čeprav se jim bo težko izogniti. Pričenjam namreč s preprosto ugotovitvijo o tolikokrat citirani predstavi Trst, mesto v vojni. Koprodukcija SSG in italijanskega tetra Rossetti je dokazala, da lahko gledališče zaživi v dveh jezikih. Pridružil bi se jima lahko še tretji, npr. nemščina, in bi predstava še vedno "funkcionirala" na zadostni umetniški ravni. Tovrstne predstave seveda niso edini način sodelovanja med dvema gledališčema, kot sta slovensko in italijansko v Trstu. Gre enostavno za dokaz, da se lahko to, kar se nekoč ni smelo, danes lahko naredi. Nedvomno so pri takih projektih privilegirani tako igralci kot gledalci, ki poznajo oba jezika. Sam režiser se ne more ukvarjati z "neznanim" oz. s nadnapisi. Mimo tega bi lahko pasivno znanje slovenščine olajšalo marsikateremu Italijanu ogled slovenskih predstav. Česa se kdo nauči, je odvisno tudi od osebnih volje.

Mimo pozitivnih dejanj pa vztrajam pri svoji tezi, da je v sodobnem svetu gledališče eden izmed redkih varuhov knjižnih jezikov, njihovega razvoja in čistoče. Gre za nalogo, ki lahko utesnjuje. Poznamo namreč odlične predstave v narečju kot tudi predstave, ki uporabljajo različne jezikovne zvrsti: od žrgona do slenga in seveda narečja. Če se vse poveže, kot je treba, je lahko predstava z umetniškega vidika prvovrstna. Gledališka govorica kot taka pozna in zmora mnoge variante.

Razlog, zaradi katerega zagovarjam dodatno poslanstvo gledališča, je preprost. O problemu ne pišem prvič. Jezik ima v bistvu dve varianti: pisno in zvočno. V jeziku pišemo in jezik govorimo ali pojemo. Lastnost knjižnega jezika je, da je tudi njegova zvočna podoba normirana s pravili glede naglasov, vokalov (dolgi, kratki, naglašeni, nenaglašeni...) itd. Morda je prav zvočna podoba mnogih jezikov izrecno ogrožena.

Jezik je živa snov. Stalno se bogati in spreminja. Vanj vstopajo mnogotere nove besede, ki so lahko posledica tehničnega razvoja ali pa enostavnega dejstva, da se z veliko frekvenco uveljavljajo v splošni uporabi: v navadni govorici, v medijih, po spletu itd. Zato je nujno, čeprav drago, da razvoju sledijo jezikoslovci in ni prav nič odvečno, če izidejo slovarji knjižnih jezikov letno. V njih bomo našli nove besede, ki so jih strokovnjaki uvrstili med uporabne v knjižni obliki. To je seveda pomembno, ker je prav knjižni jezik najbolj normiran in umeten, obenem pa tisti, ki nam zagotavlja, da ne pademo v sodobni Babilon. Žal Slovenci ne zmoremo letnih in posodobljenih slovarjev, večji narodi to zmorejo.

Padeč na nižjo raven je za mnoge razvede jezike trajna nevarnost. Možnosti sporočanja so danes izjemne. Radio in televizija se oglašata 24 ur dnevno z mnogimi različnimi "kanali". Veliko je časopisov in revij, knjig izhaja na tisoče. K temu se je dodalo še spletno komuniciranje, ki ne le da omogoča vsakomur, da izrazi svojo še tako bizarno misel, ampak tudi, da piše "svetu", kot ve in zna. Minili so časi, ko so se v javnosti oglašali le strokovno usposoblje-

ni ljudje: pisatelji, novinarji, učitelji, duhovniki, odvjetniki, uradniki itd. Ti so bili "osnova" pri nastajanju knjižnih jezikov.

Jezike ogrožjo še drugi faktorji, kot je npr. širjenje angleščine, ki je postala skoraj lingua franca. Jezikovne manjšine pa so izpostavljene množičnim interferencam večinskega jezika in vseh njegovih variant: od knjižne do narečne in žargona. K vsemu moramo dodati še naglico. Društvo slovenskih pisateljev posebej npr. pozornost vprašanju prevajanja v tuje jezike. Predmet skrbi so umetniške knjige, vendar Slovenija še ne pozna tiste blazne naglice, ko morajo svetovne uspešnice iziti skoraj sočasno v več jezikih in ker so biznis, morajo biti prevajalci najprej hitri in šele nato dobri ... Tudi plačani so slabo, kar jih sili v dodatno hitenje. Omenil sem morda manjši razlog za jezikovne okvare.

Imenoval sem slovarje in jezikoslovce kot poklicne jezikovne varuhe. Niso sami. Dodati bi bilo potrebno lektorje, delno pisatelje, še bolj delno novinarje in vse, ki nastopajo v javnosti. Teh pa je že toliko, da ne jamčijo jezikovnega znanja in poznanja.

Jezik se ne le spreminja in bogati, ampak se v množici medijev slabša in pači. To zapažamo tako v pisni kot v govorni obliki. Ker je zvočna oblika knjižnega jezika izjemno razširjena (televizija), je vedno težje poslušati pravilno in točno izgovorjavo. Zanj ostaja eden izmed poslednjih prostorov prav gledališče. Gledališče, mislim na poklicno gledališče, ima ali bi moralo imeti tako znanje kot profile (npr. lektorje) ljudi, ki se dnevno in izrecno ukvarjajo z jezikom. V gledališču je jezik osnovna "materija" dela, kot je lahko les v tovarni pobištva.

Zaradi tega preprostega dejstva menim, da je gledališče danes bistven čuvaj knjižnega jezika. Gre vedno bolj za nišo, vendar se prav v laboratorijih proizvaja odlika. Najboljše in najdražje avtomobile proizvajajo še vedno majhne in delno obrtne tovarne ... To pa je danes gledališče. Jasno je, da mora imeti vse materialne pogoje, da lahko opravlja tudi svojo jezikovno vlogo.

Načelno sem zagovarjal široko svobodo gledališkega izraza. Danes naglašujem jezikovno poslanstvo. V manjšini, kjer živim, lahko poslušam sodobno in lepo slovenščino samo še v SSG-ju. Za italijanščino moram zaviti v gledališče Rossetti, toliko bolj, če gre za gostujoča in odlična gledališča. Trst je tudi za italijanščino slab mlin. Podobno se dogaja ostalim manjšinam in narodom s svojimi jeziki. Če pa izgubimo še možnost srečanja z odliko, smo, vsaj jezikovne manjšine, zapisani usihanju in odpadu.

Predstave v dveh jezikih torej lahko dobro funkcionirajo in ni nekih posebnih vzrokov, da ne bi. Če so vzroki, se ne tičejo umetnosti ali dobrega jezika. Krivdo nosi kvečjemu politika. Jezikovni Babilon pa kljub temu danes ni gledališki cilj, čeprav je lahko zelo vabljiv (koliko zvokov proizvaja!). Življensko namreč potrebujemo kraj, kjer ljudje govorijo lep in pravičen jezik in torej gledališče. Drugje ga (jezika kot se šika) skoraj ne slišimo več.

PISMA UREDNIŠTVU

Jezik se spreminja in razvija, beremo skoraj na vsakem koraku. Če to analiziramo, bomo kmalu spoznali, da je ta »razvoj« največkrat prenašanje posebnosti tujega jezika v našega. Dokler je spadala večina slovenskega ozemlja pod Avstro-Ogrsko monarhijo, je bil zelo močan vpliv nemščine. **Posledica tega je še danes velika večina tujk, katerih pomen se bistveno razlikuje med Primorsko in ostalo Slovenijo. Pri nas jih razumemo na osnovi njihovega latinskega pomena**, iz katerega so se razvijale v današnjo italijanščino. **Nemci so iste tujke sprejemali preko francoščine in jih pomensko prilagajali.** Do slovenščine so se prebijale od severa in ohranile nemški pomen. **Zato je v standardni slovenščini struktura nekaj, kar je sestavljeno iz več kosov, iz več vrst snovi**, gre torej za sestav, sestavljenost, npr. zemeljske skorje, ki sestoji iz različnih plasti. Ne uporablja pa se v širšem pomenu zgradbe ali zidave kakega objekta. **Strukturo v pomenu zgradbe, stavbe, zidave je zamenjal izraz objekt.**

Pri nas pa je struktura ohranila svoj širši pomen, ki ga je imela v latiniščini in ga ima še danes v italijanščini. posledično seveda tudi v naši slo-

venščini, zato so pri nas šolska poslopja strukture, poštna palača je poštna struktura, ker je sezidana. Struktura je torej v Sloveniji sestav česa, v Italiji pa zgradba česa.

O tem sem pisala že večkrat brez vidnega uspeha v tisku, kar je zaradi neposrednega stika z italijanščino razumljivo, posebno še, ker je takih tujk kar precej. **Marsikdo pomenskih razlik sploh ne more razumeti, če ne upošteva, da imajo vsi, iz tujih jezikov sprejeti izrazi, skoraj vedno omejen, specifičen pomen.** Brez potrebe ne ustvarjamo dvojnikov, tujke sprejemamo v njihovem ožjem, skrcenem pomenu.

Težko je napovedati, kako se bo pomen tujk v slovenščini razvijal in prilagajal posebno zaradi močnega vpliva angleščine na sodobne jezike. **Še pred nekaj leti je bilo nemogoče zapisati aktualen župan.** Šlenc ima v slovarju pod geslom attuale poleg aktualen sicer zapisano tudi sedanji, vendar posebej poudarja, da je l'attuale presidente sedanji predsednik.

V SSKJ (l. 1980) je aktualen - trenutno zanimiv, pomemben, ali sodoben. Sedanji je prvokrat omenjen v Velikem slovarju tujk, a brez zgledov. V SP je aktualen v slovenščini sa-



mo pomemben, zanimiv, sodoben; zaman iščemo zgled s sopomenko sedanji.

Na pomembne težave bi naleteli, če bi hoteli uporabiti druge tujke v različnih jezikih. **Objekt je v slovenščini in italijanščini predmet in stvar. Toda v slovenščini je objekt tudi cestišče, jez, ladja; lahko je most ali stavba, kar je v italijanščini nemogoče.** Je pa italijanski oggettto marsikaj, za kar uporabljamo v slovenščini druge izraze, npr. tema, snov ali argument.

Vse kaže, da se bo uporaba prevzetih tujih izrazov spreminjala in vedno bolj prilagajala angleščini, čeprav se posebno Francozi temu odločno upirajo. **Današnjim nesporazumom pa se pri nas lahko izognemo z uporabo slovenskih sopomenk.**

Lelja Rehar Sancin

SENOŽEČE - Uplenili edino zver, ki je bila v planu za to sezono

Volk bo končal kot preproga Njihovo število za lovce preveliko



Z lovom na volkove so letos na Primorskem končali

OK

SENOŽEČE- Na nedeljskem skupnem lovu Lovske družine Senožče, ki je leta 2012 praznovala 65 let svojega delovanja in šteje 57 članov ter jo vodi predsednik Ugo Zidar z gospodarjem Marjanom Tomažičem, je dolgoletni lovec, 47-letni Denis Vidmar iz Laž uplenil volka. Gre za samca, težkega 34 kilogramov in starega dve-tri leta.

»Seveda sem zadovoljen z uplenom, saj je to moj prvi ustreljeni volk in drugi volk v našem lovskem območju, ki meri več kot 5.500 km². Volka sem ustrelil v pogonu v bližini domačega kraja, na območju Laž proti Vremščici. Njegovo kožo v bom dal pripraviti za preprogo v dnevi sobi. Pred dobrim mesecem pa mi je bila boginja Diana naklonjena, saj sem ustrelil 85 kilogramskega medveda v Dolenji vasi;« pove Denis, ki je aktiven član Lovske družine Senožče, v letošnjem letu, po žledu pa je začel zbirati še stare motorke.

Na lovsko upravljalnem območju Primorske, ki združuje 30 lovskih družin, je bil za letošnjo sezono predviden uplen le enega volka, le-ta pa je bil realiziran prav v LD Senožče, katere člani na svojih uniformah nosijo prav znak s podobo volka.

»Skupne love imamo od konca oktobra do konca leta vsakih 14 dni. Tokrat se je na skupnem lovu zbralo 37

lovcev, med njimi tudi eden najstarejših članov, 84-letni Stane Velikonja. Zadovoljni smo, da smo prav v naši LD dosegli cilj uplenitve edinega volka za letošnje leto na območju Primorske,« pravi vodja lova Dimitrij Kovač.

»Z lovom na volkove smo letos končali, čeprav menimo, da je številčnost volkov pri nas še vedno prevelika, ker volkovi povzročajo vsakodnevno škodo na divjadi in domačih živalih. Za celotno območje Primorske je bil predviden le en volk, kar je očitno premalo, saj se vsakodnevno lovcu srečujemo z volkovi in opažamo zmanjšan stalež divjadi (zlasti mlade) na območju, kjer se nahajajo krdela volkov. Dva kratni pokol dobrobiti v Skadanščini v enem mesecu in količina prejetega mesa nam dokazuje, da je v tem trenutku slavniki trop zelo številen in šteje približno deset živali. Podpiramo sicer sobivanje ljudi in volkov, vendar naj bi bili le-ti v normalnem številu,« pravi predsednik Območnega združenja upravljavcev lovišč Lovsko upravljalnega območja Primorske Vojko Lazar.

Pred dvema letoma je prav tako dolgoletni in zaslužni član senožške LD Marijan Soltar uplenil prvega volka pod Vremščico, tokratni drugi uplenjeni volk v njihovi LD pa bo po Denisovih besedah končal kot preproga, enako se bo zgodilo tudi z medvedom.

Olga Knez

SEŽANA V soboto srečanje pevskih zborov

SEŽANA - Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Sežana prireja v soboto, 29. novembra, ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani Območno srečanje odraslih pevskih zborov. Predstavili se bodo: češka, pevska zborila Kraška klapa Sežana. Fantje in dekleta, ki negujejo slovensko domačo in umetno pesem, bodo v svoj repertoar uvrstili tudi tuje pesmi različnih skladateljev. Kako bodo prepričljivi in uglašeni, jim bo povedal strokovni spremljevalec srečanja Gregor Klančič, ki je svoje strokovno znanje pridobil na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Vstopnina: 3 EUR. (OK)



Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu





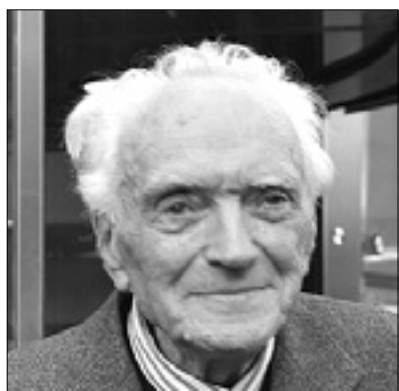
LJUBLJANA - Evropski poslanci iz Slovenije uspeli z obema predlogoma

Alojzu Rebuli in Spomenki Hribar letošnja nagrada Državljan Evrope

Za Rebulo Zver, Šulin, Tomc, Peterle in Bogovič, za Hribarjevo Fajon, Vajgl in Šoltes

LJUBLJANA - Evropski poslanci iz Slovenije so letos uspeli z obema predlogoma za nagrado Državljan Evrope. Med prejemniki nagrade sta namreč tako Alojz Rebula, ki ga je predlagalo pet poslancev iz vrst Evropske ljudske stranke (EPP), kot Spomenka Hribar, ki so jo predlagali ostali trije evropski poslanci iz Slovenije, so sporočili iz Evropskega parlamenta.

Evropski parlament nagrado Državljan Evrope podeljuje od leta 2008, namenjena pa je posameznikom ali skupinam, ki so si posebej prizadevali za vzajemno razumevanje in tesnejše povezovanje narodov Evropske unije, bili aktivni na področju čezmejnega sodelovanja ali se vsakodnevno ukvarjali z uresničevanjem načel evropske listine temeljnih pravic v praksi.



Alojz Rebula

njem načel evropske listine temeljnih pravic v praksi.

Kandidate za nagrado vsako leto predlagajo evropski poslanci, pri



Spomenka Hribar

čemer ima vsak poslanec pravico predlagati eno ime. Nagrajence nato izbere posebna žirija s predsednikom Evropskega parlamenta na čelu.

Akademika, pisatelja in prevajalca Alojza Rebulo je letos predlagalo vseh pet evropskih poslancev iz Slovenije, ki na evropski ravni pripadajo EPP - Milan Zver, Patricija Šulin in Romana Tomc iz SDS ter Lojze Peterle iz NSi in Franc Bogovič iz SLS.

Filozofinjo, sociologinjo, političarko in publicistko Spomenko Hribar so medtem predlagali Tanja Fajon (S&D/SD), Ivo Vajgl (ALDE/DeSUS) in Igor Šoltes (Zeleni/Verjamem).

Lani je nagrado Državljan Evrope prejel tržaški pisatelj Boris Pahor, leta 2012 pa sta iz Slovenije nagrado prejela Lovro Šturm in prostovoljski projekt računalniškega opismenjevanja starejših Simbioza.

TINJE - Na Koroškem posvet z udeležbo številnih strokovnjakov

Slovenščina naj bo živ jezik

TINJE - Slovenščina – živ jezik v družini in javnosti je bil naslov posveta, ki se je odvijal v Tinjah na Koroškem in na katerem so sodelovali tako strokovnjaki kot kulturniki iz zamejstva in Slovenije.

Na srečanje je vabila Iniciativa za slovenščino, katere glavna pobudnica je celovška Krščanska kulturna zveza. V jutranjem delu posveta so predavali izbrani strokovnjaki; uvodno misel je podal dr. Vladimir Wakounig, profesor na Alpsko-jadranski univerzi v Celovcu, ki je spregovoril o jezikovnih svetovih in prostorih, ki so postali prepustni, se zblížali in pomešali in so rezultat družbenih, političnih in socialnih procesov, kot npr. migracije in poklicne mobilnosti.

Sledilo je gledanje dr. Herte Maurer-Lausegger prav tako iz celovške univerze, ki je govorila o globokih etničnih konfliktih v zvezi z uveljavljanjem slovenščine v javnosti na južnem Koroškem ter jezikovnih kompetenc različnih stopenj.

Dr. Štefka Vavti, publicistka in raziskovalka, je posvetila svoj poseg odnosu mladih do slovenskih narečij in do slovenščine nasploh ter dejavnikov, ki vplivajo na ta odnos.

Jutranji del je sklenila dr. Nataša Gliha Komac znanstvena sodelavka na inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC-SAZU, ki je podala izkušnje raziskovanja v Kanalski dolini, posebej izpostavila odkrivanje domače (slovenske) govorice skozi raziskovalne tabore na ozemlju Kanalske doline ter izkušnje pri izbirnem pouku slovenskega jezika v Kanalski dolini ter lastnih izkušnjah pri poplavljanju slovenščine v vrtcih in osnovnih šolah v Kanalski dolini.

V popoldanskem delu so podali svoje izkušnje Marko Smole, ki je predstavil stanje krajevne govorice v Gorskem Kotarju, tako na slovenski kot na hrvaški strani, Tanja Colja je predstavila rezultate opravljene raziskave na slovenskih šolah v Trstu, Gorici in Benečiji, Susanne Weitlaner prizadevanja štajerskih Slovencev, njihove težave in uspehe pri prijavljanju otrok k slovenskemu pouku na Štajerskem. Martina Piko-Rustja je spregovorila o stanju slovenščine v družini, v javnosti in na šolah na Koroškem, Sandro Quaglia je nakazal težave s slovenščino v Reziji in opozoril na odsotnost rezijanske slovenščine na tamkajšnji šoli in zaključil z mislijo iz rezijanske pravljice o stari ženski

Posvet so zaključili z misljo, da bi morale slovenske skupnosti v zamejstvu (in bodo morale) razmišljati o načrtovanju jezikovne politike.

RB



in ognju, ki ugaša; Rudi Bartaloth je predstavil primere dobre prakse pri izbirnih tečajih, ki redno potekajo pod okriljem Sks Planika, podal je misel, da bi moralo narečje biti nekašna krajšnica ali prednost do učenja slovenskega knjižnega jezika, slovenski knjižni jezik pa bi moral biti sredstvo za ohranjanje krajevnih (slovenske) govorice. Ustavil se je nadej pri problemu identitete in čuta pripadnosti ter pomanjkanja sistemskih rešitev za pouk slovenskega jezika v Kanalski dolini.

Valerija Perger je predstavila trenutno stanje na šolskem področju v Porabju, z javno prošnjo, naj matična Slovenija prisluhne potrebam skupnosti na teritoriju.

Poleg omenjenih je kar nekaj gostov iz zamejstva in Slovenije poseglo v razpravo ter nakazalo svoje misli in gledanja. Posvet so zaključili z misljo, da bi morale slovenske skupnosti v zamejstvu (in bodo morale) razmišljati o načrtovanju jezikovne politike ter posvečati čim več pozornosti jeziku v družini, v šolskem in izvenšolskem življenju, torej z dokaj aktualno temo za vse Slovence, ki živijo izven meja Slovenije. Dogovorili so se, da bodo tovrstna srečanja nadaljevali in nadgrajevali.

R.B.

BOVEC - Okrogla miza o nujnosti zimske sezone

Če ni smučišča na Kaninu, je tako, kot če bi poleti presahnila Soča ...

BOVEC - V Bovcu so včeraj pripravili okroglo mizo o razvoju bovškega turizma in njegovi soodvisnosti od kaninskega smučišča. V razpravi, ki jo je s sogovorniki pripravil časnik Primorske novice, je poslanec v DZ Danijel Krivec slikovito opisal, kaj za Bovec pomeni smučišče na Kaninu - če ga ni, je tako, kot bi poleti presahnila reka Soča. Sogovorniki so zato iskali odgovore na vprašanja, kako delovati, da bo Bovško z Bovcem postalo zlahka celoletna turistična destinacija, da bodo v tem okolju prebivalci trenutne težave in turistično ponudbo nadgradili s sodobnim visokogorskim kaninskim smučiščem.

Krivec kot nekdanji bovški župan ter aktualni župan Valter Mlekuž sta se strinjala, da je tokratna razprava prezgodnja, saj bi morali počakati na bližajočo se dražbo družbe ATC Kanin v stečaju, napovedano za 16. december. »Šele tedaj, ko bo znano če in kdo je kupil smučišče na Kaninu, se bo občina lahko začela z njim pogovarjati,« je povedal Mlekuž.

Sogovorniki so se strinjali, da Bovec ne more dobro delovati brez kaninskega smučišča. Poletna sezona je zadnja leta dobra, vendar pa bi morali obiskovalcem ponuditi aktivnosti preko celega leta, je prepričan direktor Lo-

kalne turistične organizacije (LTO) Bovec Janko Humar. Zimski turizem je v bovškem turizmu pomenil le 13 odstotkov celoletnega zaslužka; vendar pa so turistični delavci, ki živijo od turističnega obiska, v zadnjih dveh zimah brez smučarjev po nekaterih ocenah izgubili okrog osem milijonov evrov.

Direktor podjetja Soča rafting in bovški občinski svetnik Goran Kavs je sicer prepričan, da lahko tudi zimski čas zapolnijo z različnimi športnimi dejavnostmi, ki pomenijo trenutno neko nišo, tako kot so pred dvema desetletjema začeli tržiti dejavnosti na reki Soči v poletnem času. Med drugim bi lahko to bili heliski (vožnja na kaninsko smučišče s helikopterjem), ureditev tekaških smučarskih poti, sankanje in drugo.

Ostali sogovorniki so se z njim sicer strinjali, vendar so mnenja, da bi iskanje in uvajanje neklih novih dejavnosti trajalo preveč časa, domači turistični ponudniki pa bi v tem času propadli. Zato je potrebno najti novega in resnega lastnika, ki bo začel smučišče na Kaninu obnavljati. Bovčanom je vseeno, ali bodo to tujci ali domači vlagatelji, želijo si le resnega dela in ne tega, da bi bil »Kanin je način za pranje denarja«.

35 let sežanske obrtno podjetniške zbornice

SEŽANA - Območna obrtno podjetniška zbornica Sežana, ki šteje približno 530 članov in jo od letošnjega leta dalje vodi Jernej Bortolato, praznuje letos že 35 let delovanja. Osrednji dogodek bo prireditve, katere namen je promocija obrti, dejavnosti in poklicev, in bo v petek, 28. novembra, v Kosovelovem domu v Sežani.

Prireditve, ki se bo pričela ob 19. uri, je namenjena predvsem članom zbornice in širši javnosti. Obrt in drobno gospodarstvo celotnega Krasa in Brkinov bodo predstavili skozi premiero filma »Od obrti do ustvarjalnosti«, modno revijo, razstavo članov, osrednji del prireditve pa bo svečana akademija, na kateri bodo podelili priznanja. Podelili bodo 36 jubilejnih priznanj za 10., 20. in 30. letni jubilej, eno za 80-let družinske tradicije, 7 priznanj za kakovost izdelkov, storitev in inovatorske dosežke, dve posebni priznanji za dosežek na evropskem tekmovanju v poklicnih spretnostih Euroskills v Franciji ter eno častno priznanje zunanji organizaciji za dobro sodelovanje. Obrtna zbornica Slovenije pa bo podelila tudi dve priznanji.

Kulturni program bo na prireditvi, ki jo bo povezovala Vesna Matevličič in modni reviji manekenk Iryna modela managmenta, izvajal klavirski duo Aleksandra Češnjevar Glavina in Tamara Ražem Locatelli. Razstava bo v Kosovelovem domu na ogled do 7. decembra. (OK)

Dopolnilo k člankom

Želimo dopolniti informacijo glede na članka o Tržaškem knjižnem središču in o Sloveniji na milanskem Expo-ju, ki sta bila objavljena na minulo nedeljo in torek. Projektanti slovenskega paviljona so arhitekti iz studia Sono iz Ljubljane, ki ga vodi Edvard Blažko Arhitekti Igor Spetič ter Aleš in Borut Plesničar so soudeleženi pri gradnji s funkcijami projektnega nadzora, koordinacije za varnost na gradbišču, tehničnega nadzora, logistike in zaščite okolja. Zamejska ekipa je bila soudeležena pri projektu slovenskega paviljona pri usklajevanju projekta samega z zahtevami italijanske zakonodaje, projekt so podpisali kot habilitirani tehniki. Pri projektiranju Tržaškega knjižnega središča pa so sodelovali Edvard Blažko, Aleš Plesničar, Igor Spetič, Nejc Batistič in Marko Volk.



REFORMA DELA - Poslanska zbornica izglasovala zakon

»Jobs act« sprejet, razkol v vrstah DS

34 poslancev vladajoče stranke zapustilo dvorano - Reforma se vrača v senat



Poslanci Gibanja petih zvezd so tako izrazili svoje nasprotovanje vladni reformi dela

ANSA

RIM - Italijanska poslanska zbornica je včeraj popoldne s 316 glasovi za in šestimi glasovi proti izglasovala zakon o reformi dela, znan pod imenom »Jobs act«, pri čemer je prišlo do razkola v vladajoči Demokratični stranki, saj je 34 njenih poslancev pred glasovanjem zapustilo dvorano skupaj s predstavniki opozicije, dva sta glasovala proti, dva pa sta se vzdržala.

Zakon je podprla večina poslancev DS, poleg njih pa še predstavniki Nove desne sredine ter gibanj Za Italijo in Državljanška izbira, medtem ko so predstavniki opozicijskih strank (Gibanja petih zvezd, Naprej Italija, Svobode ekologije leve in Severne lige) pred glasovanjem zapustili dvorano, z njimi pa je, kot že rečeno, šlo še 34 poslancev DS. Dva poslanca stranke premierja Matteo Renzija sta glasovala proti zakonu (med tema je bil tudi eden vidnejših Renzijevih kritikov znotraj stranke Giuseppe Civat), dva pa sta se vzdržala, proti zakonu pa so glasovali še štirje poslanci, ki pripadajo strankama Naprej Italija in Za Italijo oz. mešani skupini. Med 34 poslanci DS, ki se niso udeležili glasovanja, jih je 29 podpisalo tudi dokument, s katerim utemeljuje svoje zadržanje. Med temi so vidni predstavniki kot Gianni Cuperlo, Stefano Fassina in Rosy Bindi, ki menijo, da ni razlogov za glasovanje za zakon, saj pravo vprašanje ni, kako odpustiti, ampak kako zaposlovati, tako da niso prislunili pozivu predsednika stranke Matteo Orfinija k enotnosti. Bivši tajnik DS Pierluigi Bersani pa je iz strankarske discipline glasoval za zakon, ki po njegovih besedah prinaša nekatere izboljšave, čeprav ga ni popolnoma prepričal.

Kaj pa dejansko prinaša t.i. »Jobs act«? Najvidnejše spremembe so na področjih možnosti odpustitve delavcev, dopolnilne blagajne in socialnih blažilcev. Tu reforma predvideva možnost ponovne zaposlitve delavca, če se izkaže, da ga je delodajalec odpustil zaradi diskriminacije, dalje je ponovna zaposlitev možna tudi v nekaterih primerih, ki se tičejo odpustitve iz disciplinskih razlogov, medtem ko za delavce, ki jih bodo odpustili iz ekonomskih razlogov, ni predvidena ponovna zaposlitev, ampak odškodnina. Dosedanje socialne blažilce pa bo nadomestil t.i. Nاسpi, se pravi splošna podpora za brezposelne, dalje je med cilji reforme tudi uvedba enotne delovne pogodbe za nedoločen čas, medtem ko bo za zaposlovanje mladih pristojna nova enotna zvezna agencija, prav tako pa reforma predvideva tudi uvedbo splošne doklade za materinstvo.

Reforma se zdaj vrača v senat, kjer bi jo morali odobriti do 9. decembra, takoj zatem pa želi vlada izdati tudi odloke o izvajanju zakonskih določil, tako da bi zakon lahko začel veljati že v začetku prihodnjega leta.

EPIDEMIJA - Včeraj je iz Sierre Leone prispel v Rim

Italijanskega zdravnika z ebolo zdravijo s poskusnim zdravilom



Zdravstveno osebje na vojaškem letališču v kraju Pratica di Mare prestavlja okuženega zdravnika z letala na rešilec, ki ga bo prepeljal v rimsko kliniko Spallanzani

ANSA

RIM - Italijanski zdravnik, ki se je v Sierri Leone okužil z virusom ebolo, je včeraj prispel na zdravljenje na infekcijsko kliniko v Rimu, kjer so ga začeli zdraviti s poskusnim zdravilom.

»Začel je s posebnimi protivirusnim zdravljenjem s še ne odobrenim zdravilom. Njegovo uporabo je odobrila italijanska agencija za zdravila, skupaj z ministrstvom za zdravje,« je dejal lečeči zdravnik Emanuele Nicastrì. Dodal je, da so zdravilo že uporabili pri zdravljenju ebolo v ZDA in drugod v Evropi.

Glede zdravstvenega stanja obolelega je Nicastrì dejal, da je buden, pri seben in se lahko sam giblje. »Ima vročino in tresavico,« je še dejal Nicastrì.

50-letni zdravnik, ki naj bi bil doma s Sicilije, je na vojaško letališče v Rimu prispel v posebej zapečatenem prostoru znotraj letala, nato pa so ga z reševalnim vozilom odpeljali na inštitut Lazzaro Spallanzani, specializirano kliniko za zdravljenje nalezljivih bolezni.

Zdravnik je v Sierri Leone deloval za nevladno organizacijo Emergency. Po poročanju nekaterih medijev naj bi mu bilo ime Fabrizio, še pred prihodom v Rim pa je po telefonu govoril s svojimi hčerkami. Dejal naj bi jim, da »je dobro, da se ne boji in da je prepričan, da se bo izvelel,« je njegova soproga povedala za časnik Corriere della Sera.

V Sierro Leone, eno z ebolo naj-

bolj prizadetih držav na zahodu Afrike, se je podal 18. oktobra, v petek pa naj bi se po prvotnih načrtih vrnil domov, a se je vmes okužil, je še povedala njegova soproga.

Na misiji je sodeloval s še 25 drugimi Italijani - zdravniki, medicinskimi sestrami in drugimi člani podpornega osebja. Živeli so v treh manjših hišah in si delili skupne prostore.

Zdravstvena ministrica Beatrice Lorenzin je že v ponedeljek zagotovila, da so naredili vse, da se virus iz infekcijske klinike v Rimu ne bi razširil. Pacient je na posebnem izoliranem oddelku, kjer ga zdravijo specialisti.

»Pacient ne bo imel nobenih stikov z zdravniki ali medicinskimi sestrami. Še posebej pa ne s splošno populacijo. Bolnišnica Spallanzani je center odličnosti na evropskem nivoju,« je zatrdila ministrica za dnevnik Il Messaggero.

Ministrica je še opozorila, da so razmere v Sierri Leone alarmantne, saj se ebola širi z okoli 100 novimi primeri na dan. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je v državi trenutno z ebolo okuženih več kot 5000 ljudi, a bi lahko bila ta številka veliko večja.

Za ebolo je v najnovejšem izbruhu na zahodu Afrike umrlo že več kot 5400 ljudi, okuženih pa jih je več kot 15.000.

GOSPODARSTVO - Prioriteta je rast

Osnutka proračuna Italije in Francije sta za OECD primerna

PARIZ - Šibka gospodarska aktivnost v območju evra predstavlja veliko nevarnost za svetovno gospodarstvo, ugotavlja OECD. S ciljem preprečiti novo recesijo zato poziva k večji fleksibilnosti pri proračunskih zahtevah v državah, kot sta Francija in Italija. Načrtovana proračuna omenjenih držav za leto 2015 sicer OECD ocenjuje kot primerna.

Če bi dve pomembni evropski gospodarstvi, kot sta Francija in Italija, prisilili k izpolnitvi strogih evropskih proračunskih kriterijev, bi po mnenju Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) to še dodatno zavrglo gospodarsko aktivnost in območje z evrom morebiti celo pahnilo v novo recesijo.

OECD je proračunske načrte Francije in Italije za prihodnje leto označila kot primerne, in to le nekaj dni preden bo to storila Evropska komisija. V petek bo namreč komisija predstavila ocene proračunskih načrtov članic območja evra.

Zaradi proračunskih zahtev je prišlo do razkoraka med Berlinom in Parizom, saj Nemčija močno zagovarja proračunsko disciplino, Francija pa si želi ohlapnejših pravil. Francija za leto 2015 načrtuje proračunski primanjkljaj v višini 4,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), kar je krepko nad ciljno zgornjo mejo EU, ki znaša tri odstotke BDP. Italija se je medtem znašla pod drobnogledom zaradi počasnega izvajanja strukturnih reform, s katerimi bi zmanjšala ogromen javni dolg v višini 133,4 odstotka BDP.

Kot kaže, se je OECD zdaj postavila na stran Francije in Italije ter pozvala območje evra k upočasnitvi javnofinančne konsolidacije, s čimer bi preprečili nadaljnje stagniranje gospodarske aktivnosti. Pozvala je tudi k dodatnim ukrepom za zvišanje gospodarske rasti evrskega območja, saj bi padec aktivnosti močno vplival na globalno gospodarsko rast.

OECD je v polletnem poročilu znižala napoved globalne gospodarske rasti za letošnje leto za desetinko odstotne točke na 3,3 odstotka. V prihodnjem letu bo gospodarska rast po napovedih organizacije 3,7-odstotna, s čimer je OECD svojo prejšnjo napoved oklestila za 0,2 odstotne točke. V območju evra naj bi bila rast letos 0,8-odstotna, v prihodnjem letu pa 1,1-odstotna.

Berlusconi: Jaz režiser, Salvini pa strelec

RIM - Nekdanji predsednik vlade Silvio Berlusconi je uporabil nogometni žargon, da bi opisal trenutno stanje v desni sredini, ki je vse prej kot rožnato. Vodja stranke Forza Italia meni, da bi bil sam odličen režiser »nogometne ekipe desne sredine«, vodja Severne Lige Matteo Salvini pa napadalec in uspešen strelec. Berlusconi je dal tudi razumeti, da je pripravljen »odpustiti« Angelinu Alfano, ki je trenutno vladni zaveznik Matteo Renzija. Skratka poziv k enotnosti desne sredine v boju proti Renzijevi Demokratični stranki.

Berlusconija vsekakor precej skrbi zelo zmedena situacija v lastni stranki, ki je doživela hud poraz na nedeljskih deželnih volitvah v Kalabriji in v Emilii-Romagnii. Nekdanji ministrski predsednik je prepričan, da politično še vedno nadzoruje Forza Italia in da torej na obzorju ne vidi nobenega resnega tekmeca.

Alžirska grupa Cevital bo prevzela jeklaro v Piombinu

PIOMBINO - Skupina Lucchini bo jeklaro v Piombinu prodala alžirski grupi Cevital. Tako je včeraj povedal izredni komisar tovarne Pietro Nardi, ki je pojasnil, da za sklenitev kupoprodajne pogodbe manjka le še podpis ministra za gospodarski razvoj. Pristavil je še, da je ponudba grupe Cevital za 400 milijonov višja od ponudbe indijske družbe Jindal, predvsem pa je boljša zato, ker zagotavlja obnovo celotnega proizvodnega ciklusa.

Spomnimo naj, da je jeklaro v Piombinu ustavljena od letošnjega 24. aprila in da je ves ta čas visel težak vprašaj tudi nad usodo zaposlenih delavcev. Zadeva je globoko odjeknila na vsedravnici ravni.

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.905,84

+30,92

SOD NAFTE

(159 litrov)

79,68 \$

-0,85

EVRO

1,2424 \$

+0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

25. novembra 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	25. 11.	21. 11.
ameriški dolar	1,2424	1,2422	
japonski jen	146,66	146,46	
bolgarski lev	19558	1,9558	
češka krona	27,583	27,660	
danska krona	7,4395	7,4413	
britanski funt	0,79290	0,79210	
madžarski forint	305,82	304,56	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1868	4,2047	
romunski lev	4,4358	4,4446	
švedska krona	9,2662	9,2295	
švicarski frank	1,2030	1,2024	
norveška krona	8,4630	8,4020	
hrvaška kuna	7,6750	7,6723	
ruski rubel	56,5690	56,5081	
turška lira	2,7675	2,7595	
avstralski dolar	1,4563	1,4257	
braziljski real	3,1322	3,1657	
kanadski dolar	1,4003	1,3987	
kitajski juan	7,6250	7,6113	
mehiški peso	16,9695	16,9107	
južnoafriški rand	13,6664	13,5636	



Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu



Primorski
dnevnik

STATISTIKA - Trst kljub napredku še vedno krepko nad italijanskim povprečjem, Slovenija tudi

Preventiva in novo ozračje znižala stopnjo samomorov

V poročilu Svetovne zdravstvene organizacije podatki o samomorilnosti po državah

S samomori se soočajo povsod po svetu: vsake tri sekunde si kdo poskusi vzeti življenje, vsako minuto pa komu uspe. Po ocenah Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) se vsako leto odreče življenju približno 800.000 ljudi, kar pomeni, da povzročajo samomori več smrtnih žrtev kakor vojne. Za tak korak se odločajo ljudje vseh starosti, kultur in narodnosti, najpogosteje moški. Med najbolj izpostavljenimi so zaporniki, begunci ter tudi geji, lezbijke in transseksualci. Pri WHO so pravkar objavili prvo poročilo o samomorih po svetu in s tem povezano preventivo. Poročilo so včeraj omenili na sedežu tržaškega zdravstvenega podjetja, kjer so govorili predvsem o podatkih za tržaško pokrajino. Samomorilnost je na Tržaškem tradicionalno visoka v primerjavi z dokaj nizkim italijanskim državnim povprečjem, trend zadnjih 20 let pa je spodbuden. Na oddelku za mentalno zdravje poudarjajo, da je samomori mogoče preprečiti, čeprav to ni lahko.

Poročilo je dostopno na spletni strani WHO. Samomorilnost se razlikuje od države do države, zemljevid sveta pa nazorno kaže, kje je problem najbolj pereč. Najvišje stopnje samomorov so leta 2012 beležili v petih zemljepisnih regijah: v južnoameriških državah Gvajana in Surinam; v vseh vzhodnoafriških državah med Sudanom in Mozambikom; v Indiji in bližnjih državah; na Japonskem ter v obeh Korejah; v državah bivše Sovjetske zveze, na Poljskem in Madžarskem. V vseh teh državah se soočajo z več kot 15 samomori za 100.000 prebivalcev (v Gvajani znaša ta stopnja 44,2). Slovenija je od leta 2000 celo prepolovila stopnjo samomorov (s 25,2 na 12,4) in je rahlo nad ravnijo Skandinavije, Italija pa ohranja nizko stopnjo (4,7), značilno za sredozemske države. V arabskih državah je samomorilnost zelo nizka.

Poročilo zavrača nekaj mitov, povezanih s samomori. Ni res, da je večina samomorov povsem nenapovedana: včasih je tako, v večini primerov pa so predhodni znaki, ki jih je treba zaznati. Ti ljudje v glavnem niso zelo odločni, temveč nihajo med željo po smrti in življenju, zato je čustvena podpora ob pravem trenutku lahko odločilna. Ni res, da kdor govori o samomoru nima resnih namenov: to je znak, da potrebuje pomoč.

Včeraj so v Trstu priredili novinarsko konferenco, na kateri je direktor tržaškega oddelka za mentalno zdravje Roberto Mezzina poudaril, da na usodno odločitev vpliva več dejavnikov hkrati, tako da je težko opredeliti prave razloge za neko dejanje. V mnogih primerih je prisotna kaka bolezen, umska ali ne (včasih si življenje vzamejo terminalni bolniki), večkrat imajo pomembno vlogo alkohol in droge. »Zelo na skrbijo mladi, nanje moramo biti posebno pozorni,« je dejal. V tržaškem primeru je bila približno tretjina samomorilcev vsaj enkrat v stiku z oddelkom za mentalno zdravje, »povedati pa je treba, da smo v letih zelo razširili naš »delokrog« in danes imamo dosegamo več ljudi kot nekoč.« Socialna skrbnica Renata Bracco je razložila, da je letno število pacientov na oddelku po letu 2008 (z izbruhom krize) znatno naraslo s 4200 na več kot 5000. Nekateri iščejo celo tople obroke, čeprav oddelki ni primeren kraj za to. »Težko je reči, ali na samomore vpliva kriza. Socialni dejavniki, kot so nizka izobrazba, gospodarska ali stanovanjska stiska lahko nedvomno vplivajo na mentalno zdravje, a vzrokov za samomor je navadno več in so med seboj prepleteni,« je dejal Mezzina. Statistika kaže, da so ekonomske težave odločilne pri 5% samomorov v Trstu, mnogo pogostejše je »kriva« osamljenost oz. potreba po pogovoru.

Trend zadnjih dveh desetletij je vsekakor spodbuden. Trst ima za italijanske razmere tradicionalno visoko stopnjo samomorov, ki pa se je v leti krepko znižala: s 26,3 iz leta 1992 na lanskih 15,1, v petletnih obdobjih pa z 20,9 (v letih 1990-94) na 14,4 (v letih 2010-14). Letošnji podatki kažejo na rahel porast v primerjavi z lani (16,4). Statistike zbirajo v okviru programa Amalia, pri katerem se s preventivo poleg zdravstvenega podjetja ukvarja družba Televita (z brezplačno številko za pomoč v stiski 800-510510) v sodelovanju z različnimi institucijami. Prav uvedba tega programa leta 1996 je pripomogla k znižanju stopnje samomorov, saj so ljudje v težavah našli dostopnega sogovornika in preventiva je učinkovitejša. Mezzina pa je povedal, da so na statistiko verjetno pozitivno vplivale tudi kulturne spremembe v Trstu. Mesto se je odprlo, meje so padle, konflikti pa so bili za prebivalce utesnjujoči.

Aljoša Fonda



Roberto Mezzina in generalni direktor Nicola Delli Quadri

FOTODAMJ@N

ODDELEK ZA MENTALNO ZDRAVJE - Bogata mreža mednarodnega sodelovanja

Basaglia zanima ves svet



Konj Marco, simbol Basaglijeve revolucije

ARHIV

UL. COSTALUNGA Čelno trčenje in poškodbe

Na območju Sv. Ane, nedaleč od mestnega pokopališča, je včeraj ob 13.35 prišlo do hujše prometne nesreče, v kateri se je poškodoval voznik skuterja. Po informacijah tržaške občinske policije je 27-letni avtomobilist s svojim peugeotom 207 pripeljal iz Ulice Pagano na Ulico Costalunga ter zavil desno proti pokopališču, pri tem pa iz nepojasnjenih vzrokov čelno trčil v skuter znamke Sym. Trčenje je bilo izredno močno, skuter je razneslo, poleg tega pa je trčil še v avto seat ibiza (upravljal ga je 60-letnik), ki je vozil za peugeotom. 52-letni skuterist se je hujše poškodoval, k sreči pa naj ne bi bil v smrtni nevarnosti. Zdravijo ga v katarinški bolnišnici.

FRNED - V gozdu Z detektorjem našel naboje iz prve vojne

V ponedeljek zjutraj se je mladenič sprehajal po gozdu na območju Frneda, v rokah je imel kovinski detektor. Naposled je na tleh ob Ulici Marchesetti našel nekaj zanimivega: slabo ohranjene naboje in tulce iz prve svetovne vojne.

Poklical je policijo, ki je na prizorišče poslala tehnike pirotehničnega oddelka tržaške kvesture. Ugotovili so, da so to 6,5-kalibrski naboje za stare puške carcano 91. Vse skupaj so zaplenili, najdeno bodo na koncu uničili.

ČRNA KRONIKA Preiskava o kokainu »mimo« Trsta

Karabinjerji iz Brescie so včeraj v sodelovanju s tamkajšnjim državnim tožilstvom sklenili dolgotrajno preiskavo o uvozu kokaina iz Nizozemske v Italijo. V treh italijanskih pokrajinah so opravili več hišnih preiskav, osumljenci so v glavnem italijanski državljani. Preiskovalci zatrjujejo, da so razbili organizacijo, ki je dobavljala kokain kupcem iz omenjenega lombardskega mesta.

Obvestilo o pripravi nalogu naj bi izročili osumljencu, ki je bil do pred nekaj dnevi zaradi drugih zadev zaprt v Trstu. Prav v teh dneh pa so osumljenca ob koncu postopka ekstradicije izročili drugi državi, tako da obvestila ni mogel prejeti, ker ga ni več v Italiji.

»Tržaški oddelki za mentalno zdravje bo tudi v prihodnjih štirih letih uradno sodeloval s Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO). To bo edina ustanova na svetu, ki bo pomagala svetovni organizaciji pri razvijanju storitev za skupnost in vnašanju inovacij v sektor mentalnega zdravja,« je včeraj na sedežu zdravstvenega podjetja v vili Renner povedal generalni direktor Nicola Delli Quadri. Sodelovanje, s katerim se lahko pohvalijo le redke ustanove, predstavlja velik izziv in obenem lepo priložnost. Delli Quadri je poudaril, da je Dežela FJK finančno podprla oddelki in potrdila njegovo ključno vlogo tudi v zdravstveni reformi, kar predstavlja razlog za zadovoljstvo.

Oddelki, ki ga vodi Roberto Mezzina, pa medtem širi svojo mrežo mednarodnih odnosov, v okviru katere nastajajo novi projekti s področja izobraževanja in konkretne pomoči pri premoščanju sistemov psihiatričnih bolnišnic - v pristnem duhu Franca Basaglia. Vsako leto obišče svetoivanski park nekdanje psihiatrične bolnice okrog 900 tujcev pretežno iz Evrope, Azije in Južne Amerike. »Tu spoznavajo sistem, ki ga je svoj čas vzpostavil Basaglia, se po njem zgledujejo in ga skušajo prilagoditi razmeram v domovini.« Psihiatrično nasilje je po svetu še razširjeno, 80% vseh sredstev za mentalno zdravje je namenjenih psihiatričnim bolnišnicam. V Trstu se drugi učijo, kako delati brez take bolnice, s storitvami in uslugami na ozemlju,« je razložil Mezzina. S številnimi projekti konkretno pomagajo ustanoviti centre za mentalno zdravje v tujini, med drugim v Vojvodini, Črni gori, Španiji, Grčiji, Albaniji in na Češkem. Humanitarna projekta sta v teku v Maleziji in Indiji, od 9. do 12. decembra pa bo v Trstu mednarodna konferenca s gosti iz najmanj 23 držav.

Oddelki prirejata tudi mednarodno šolo za zdravstvene delavce z vsega sveta (kmalu naj bi bila dejavna tudi na Japonskem, kjer je bil Mezzina pravkar na obisku), plodno sodeluje z univerzo v brazilskem Sao Paulu in načrtuje ustanovitev mednarodnega podiplomskega tečaja v sodelovanju s tržaško univerzo. (af)



GOSTINSTVO - Na sedežu tržaškega Fipe govorili o tem, kako bi lahko bili učinkovitejši

Edinstvenost je lahko dodana vrednost gostinskega lokala

Medtem ko terciarni sektor v nekatereh regijah postopno okreva, je drugače pri nas, kjer znakov oživljanja terciarne panoge še ni. To ugotavljata tudi pokrajinski odsek stanovske organizacije gostincev Fipe in SDGZ, ki sta včeraj pripravila zanimivo informativno srečanje, namenjeno vsem, ki delajo v gostinski panogi. Srečanja se je udeležilo veliko gostincev, med temi tudi slovenski, vsi pa so z velikim zanimanjem prisluhnili gostom iz Veneta.

Slušatelje je pozdravil predsednik tržaškega odseka Fipe Bruno Vesnaver, ki je razložil, da je namen srečanja predvsem želja, da bi gostince ozaveštili o »pravem« načinu dela v času epohalnih sprememb. Da živimo v času gromozanskih sprememb, je prepričan Ivan Zorzetto, ki je med drugim tudi svetovalec gospodarskega podjetja OSM (Open Source Management). To podjetje se ukvarja s svetovanjem gostinskemu podjetjem, predvsem kako bi ta lahko dosegla večjo gospodarsko rast in začela kovati dobiček. »Ne smemo si delati utvar in misliti, da sta upad prometa in za- služka zgolj posledica gospodarske krize. Ta kriza je za marsikoga postala izgovor. Na naše delo ne vplivajo ne globalizacija, ne invazija vzhodnih držav in niti ne javni dolg. Naše delo morda omejuje le davčni pritisk. A tudi proti temu ne moremo storiti nič, saj je davke treba plačati. Morali pa bi se osredotočiti zlasti na problem v podjetju, v gostinskem obratu.« Tako je razmišljal Ivan Zorzetto, ki meni, da bi se vsak podjetnik moral najprej soočiti s stvarmi, ki v lokalu »ne štimajo«. Šele po identifikaciji težav se lahko začne proces uspešne izvedbe sprememb, ki bi lahko ugodno vplivale na posel.

Pred številno družbo gostincev je Ivan Zorzetto našel tudi nekaj nasvetov za izboljšanje kakovosti storitev. Gostince je spomnil, da morajo njihovi zaposleni goste sprejeti, jih lepo pozdraviti, si jih zapomniti in spet spoznati in pozdraviti, ko pridejo naslednjič. Natakariji so po njegovih besedah tudi prodajalci storitev, ki jih morajo predstaviti dobro in prepričljivo. »Ob koncu večerje ni dovolj, da gosta vprašamo le, če želi kavico«, je rekel Zorzetto, ki je prepričan, da morajo v današnjih časih gostinci biti zelo dejavni tudi na družbenih omrežjih in na portalu You tube. Na vprašanje, koliko jih trži svojo gostinsko dejavnost z modernimi sredstvi komuniciranja s širšo javnostjo, je večina odgovorila s pritrdilnim odgovorom, kar je predavatelj pohvalil. Poudaril je tudi, da je socialno omrežje Facebook treba sproti osvežiti in dopolnjevati.

O tem, kako bi lahko gostinski lokal ali restavracija našla formulo za izboljšanje, je govoril Giuliano Lanzetti, sicer tudi član podjetja OSM in lastnik restavracije Bounty v Riminiju. Po njegovem prepričanju morajo gostinci zaposleni prave sodelavce, katerim lahko popolnoma zaupajo. Kot je dejal, je tudi zelo pomembno redno izpopolnjevanje zaposlenih, ki naj bi delovne cilje delili z delodajalčevimi filozofiji. Včerajšnje srečanje je sklenila Emanuela Di Carlo, tudi iz podjetja OSM, ki je spregovorila o upravljanju gostinskega dela - strežbe, natakarijev, sprejema, predstavitev, ponudbe ...

Med slušatelji je bil tudi Borut Sarđoć iz SDGZ, ki nam je zaupal, da so se zamejski gostinci znašli v isti krizi kot italijanski kolegi. »Iz tako imenovanih mrtvih mesecev, ko je obisk gostiln manjši, se naši gostinci poskušajo izvleči s pobudami, kakršna je tudi Okusi Krasa. Ta projekt pozitivno ocenjuje vedno več gostov, tudi tuji gostje, med katerimi prevladujejo Avstrijci«, je dejal Sarđoć. Porast interesa za to pobudo stanovska organizacija SDGZ pripisuje premišljeni izbiri menijev in lokalov ter dobri kulinariki, ki izraža specifično teritorija. (sč)

Včerajšnjega srečanja se je udeležilo veliko gostincev

FOTODAMJ@N



OBČINE - Domnevni novi davek na zelene površine

»Zeleni« Imu: nič uradnega

Občine niso prejele doslej še nobenega uradnega poročila o uvedbi novega davka

»Z domnevnimi novimi davki na zelene površine nismo seznanjeni. Uradno nismo bili o njih obveščeni. O njih ne vemo nič.«

Tako je včeraj menil devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja o novem davku Imu na zelene površine, ki naj bi ga bila uvedla italijanska vlada. O njem se je pretekli teden razpisal krajevni italijanski tisk, ki je povzel članek iz italijanskega gospodarskega dnevnika Il Sole 24 ore.

Dnevnik Confindustrie je pretekli četrtek zapisal, da »naj bi ministrstvo za gospodarstvo pripravljalo odlok, s katerim naj bi retroaktivno obdavčilo nezazidljive zelene površine v tako imenovanih občinah goratih predelov.« V Italiji naj

bi odlok prizadel kakih 2 tisoč občin. Obdavčili naj bi nezazidljive zelene površine, kot so pašnike, gozd, njive, vrtove in še druga zelena območja, in sicer z namenom, da bi se z novim davkom v državno blagajno steklo kakih 350 milijonov evrov, ki naj bi bili potrebni za uravnoteženje stabilizacijskega zakona.

Članek je izzval predvsem med lastniki zelenih površin velik preplah. Dejstvo pa je, da občine niso prejele nobenega uradnega sporočila o uvedbi novega davka.

V članku dnevnika Il Sole 24 ore je bilo zapisano, da naj bi ministrstvo za gospodarstvo odobrilo odlok »v roku nekaj dni«. Odtlej pa ni bilo o ukrepu več govora.



Vladimir Kukanja

OBČINA DOLINA - V občinskem svetu o dvojezičnih izkaznicah z enako številko

Najprej izčrpati staro zalogo

Klun: Notranje ministrstvo izdalo odlok o novih neoporečnih dvojezičnih izkaznicah, a občine bodo morale prej izčrpati zalogo starih



Številne dvojezične italijansko-francoske osebne izkaznice, ki jih izdajajo v Dolini Aosta, imajo enake številke kot dvojezične italijansko-slovenske osebne izkaznice, ki jih izdajajo v Furlaniji-Juljski krajini. Na italijanskem notranjem ministrstvu že nekaj let dobro vedo za napako, ki je povzročila marsikateremu državljanu velike nevšečnosti in preglavice. Ministrstvo je pred dobrima dvema letoma tudi ukrepalo, da bi odpravilo napako, ukrep pa je bil ... polovičen. Izdalo je odlok, v katerem je odobrilo modele dvojezičnih osebnih izkaznic, ki vsebujejo nov kriterij enotnega številčenja za vse izstavljene osebne izkaznice. V istem odloku pa je nadalje odrejeno, »naj občine še naprej porazdeljujejo osebne izkaznice, ki so skladne s prejšnjimi modeli, do izčrpanja zaloga porazdeljenih primerkov.« Ali z drugimi besedami: dokler ne bodo občine »izčrpale« vse doslej dostavljene dvojezične izkaznice, bo še vedno obstajala možnost, da bo imela izkaznica, izdana v Dolini, enako številko kot izkaznica, izdana na območju Doline Aosta.

O dvojezičnih osebnih izkaznicah z enakimi številkami je bil govor na zadnji seji dolinskega občinskega sveta. Svetnik Liste Gombač Boris Gombač je v interpelaciji spomnil na primer, ko je prišlo na dan, da je imela dvojezična osebna izkaznica, komaj izdana v dolinskem anagrafskem uradu, popolnoma enako številko kot dvojezična izkaz-

nica, ki so jo bili ukradli državljanu Doline Aosta leta 2002 v Riminiju.

Župan Sandy Klun je v odgovoru spomnil, da je tržaška prefektura, po prejemu dveh sporočil postaje karabinjerjev iz Doline, in sicer januarja 2003 in januarja 2004, opozorila rimske oblasti na problem izstavljanja dvojezičnih italijansko-slovenskih, italijansko-nemških in italijansko-francoskih osebnih izkaznic z istimi številkami.

Dobro leto pozneje je pristojni rimski urad »potrdil prefekturi v Trstu, da je prišlo v teritorialnih vladnih uradih v Trstu, Bocnu in Aosti do razdeljevanja osebnih izkaznic z isto številko, ki pa so bile različne zaradi prevoda v manjšinski jezik, v nemščino, slovenščino oziroma francoščino,« kot je omenil župan Klun v odgovoru na interpelacijo.

Po nadaljnjih sedmih letih (!) je notranje ministrstvo 12. decembra 2011 odobrilo odlok (v uradnem listu je bil s št. 27 objavljen 2. februarja 2012), s katerim je odobrilo nove modele dvojezičnih osebnih izkaznic z novim načinom enotnega oštevilčenja za vse izstavljene osebne izkaznice. Tako naj bi preprečili nevšečnosti, ki so jih številnim državljanom povzročili osebni dokumenti z enakimi številkami.

Ampak: občine bodo lahko izstavljale te »neoporečne« osebne izkaznice šele potem, ko bodo izčrpali zalogo dosedanjih, »oporečnih« ...

M.K.

Zgodovinsko predavanje v palači Vivante

V palači Vivante na Trgu Papa Giovannina XXIII bo danes med 17.30 in 19.30 na sporedu novo predavanje iz ciklusa Zgodovina v mestu, v okviru katerega Univerza v Trstu svojo didaktično dejavnost prenaša med širšo publiko. Predavanje na temo Odporništvu in državljanske vojne v Evropi bo danes povezoval prof. Santo Peli z Univerze v Padovi, ki bo govoril o odporništvu v Italiji in oblikah nasilja.

Kako se ubraniti plevla

Krožek zavarovalnice Generali na Trgu Duca degli Abruzzi bo danes ob 17.30 gostil zadnje srečanje iz cikla osmih, v sklopu katerih so govorili o kulturi zelenja. Srečanja pripravljajo združenja Italia Nostra, Trieste Bella in še druga okoljevarstvena združenja. Prof. Livio Poldini bo drevi govoril na temo plevla in o tem, kako se ga lahko ubranimo.

Gorniški film v Knulpu

Danes se v kavarni-knjigarni Knulp nadaljuje 25. izdaja festivala gorniškega filma Alpi Giulie Cinema, ki bo nocoj postregel z dvema filmoma. Ob 18. uri bodo predvajali črnogorski film »Život je«, ob 20.30 pa ruski film »The Tundra book. A tale of Vukvukai, the little rock«. Festival se bo nadaljeval v sredo 3. in 10. decembra.

Predstavitve knjige v Minervi

»L'Antico cancello. La famiglia von Sonderburg« je naslov publikacije, ki jo bodo nocoj ob 18. uri predstavili v knjigarni Minerva. O zgodovinski knjigi, ki obravnava preteklost družine von Sonderburg, ki se je po drugi svetovni vojni ustalila v vili na Škorklji, bosta govorili Marina Silvestri in Gabriella Valera Gruber, ki bosta spregovorili tudi z avtorico Mario Luiso Grandi.

Koncert v Tartiniju

Za ljubitelje klasične glasbe bo ravno pravnjani nocojšnji koncert (ob 20.30) v veliki dvorani konservatorija Tartini. Nastopil bo duo, in sicer pianist Brenno Ambrosini in violončelist Josè Enrique Bouché.



GOSPODARSTVO - Zasedalo je omizje o položaju tovarne Sertubi

Podaljšanje najema ohranjanja delovna mesta

Skupen interes za spodbuditev novih industrijskih dejavnosti

Podaljšanje najemne pogodbe med indijsko družbo Jindal in italijansko družbo Duferco za koriščenje območja tovarne Sertubi do leta 2012 omogoča ohranitev delovnega mesta v prihodnjih petih letih za 77 delavcev, ki so še zaposleni v tovarni, obenem obstaja skupen interes za spodbuditev novih industrijskih dejavnosti na še neizkoriščenih območjih, kjer stoji obrat tovarne. To je poudarila predsednica deželne vlade Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani po koncu večerajšnjega zasedanja omizja o položaju tovarne, ki je potekalo na sedežu deželne vlade v Trstu in so se ga udeležili Antonio Gozzi, predsednik družbe Duferco, ki je lastnica tovarne Sertubi in je območje dala v najem indijski družbi Jindal, dalje podpredsednik deželne vlade in odbornik za proizvodne dejavnosti Sergio Bolzonello, tržaški župan Roberto Cosolini ter predstavniki sindikatov in zveze industrijcev Confindustria.

Kot znano, je indijska družba Jindal, ki je imela v najemu območje tovarne Sertubi za proizvodnjo cevi, sklenila podaljšati z lastnikom tovarne, družbo Duferco, najemno pogodbo za koriščenje območja, na katerem pa naj ne bi proizvajali več cevi, saj pri Jindalu nameravajo proizvodnjo preseliti v Indijo, medtem ko bi v Trstu cevi, proizvedene v tej azijski državi, zgolj barvali in prodajali. Vsekakor podaljšanje najemne pogodbe zagotavlja ohranitev delovnega mesta za tiste delavce, ki so ostali v tovarni (trenutno jih je 77, medtem ko je v zadnjih dveh letih družba Jindal odpustila kar 135 delavcev), je dejala deželna predsednica, ki je tudi potrdila, da si bo njena uprava prizadevala spremljati morebitne predloge o novih industrijskih dejavnostih, ki bi bili naslovljeni na družbo Duferco oz. do katerih bi pri-

šlo v okviru postopka za prenovo t.i. kompleksnih kriznih industrijskih območij, ki ga bo upravljala družba Invitalia za preobrazbo škedenjske železarne, na katero bo deželna uprava ravno tako pozorna.

Predsednik družbe Duferco Gozzi je zagotovil razpoložljivost za upoštevane morebitnih predlogov o na-

mestitvi novih industrijskih dejavnosti. Po njegovem mnenju je odločitev družbe Jindal, da podaljša najemno pogodbo in tudi da pokaže zanimanje za prevzem jeklarne v Piombinu, potrjuje strategijo indijskih podjetnikov, ki želijo ostati na evropskem tržišču, sočasno pa pri evropski industrij spoznati standarde za proizvode velikega obsega.

GOSPODARSTVO - Podjetje Alcatel

Fiom-Cgil kritičen do odpuščanja prekercev

V podjetju Alcatel so se odločili, da 24 preknim delavcem tržaške podružnice ne obnovijo pogodbe: gre v bistvu za delavce, ki jih podjetje zaposli, ko potrebuje delovno silo, po navadi je to za krajši čas, točneje mesec oz. poldrugi mesec dni, zdaj pa naj jih ne bi potrebovalo več zaradi negotovosti glede nekaterih tujih naročil.

Podjetje je svojo odločitev že pred časom posredovalo sindikatom, med katerimi se je pokrajinsko tajništvo kovinarskega sindikata Fiom-Cgil odzvalo tudi s sporočilom za javnost, v katerem predlaga oblikovanje tehničnega omizja za ovrednotenje kompetenc in preverjanje, ali je res potrebno sklepati tolikšno število pogodb za določen oz. zelo kratek čas. Pri tem se sindikat zavzema za soočenje tako s podjetjem kot tudi z institucijami.

Pri Fiom-Cgil namreč svarijo pred nevarnostjo izgube kompetentne delovne sile. Gre za pojav, ki se lahko dodatno zaostri, če podjetje s tako visoko stopnjo tehnološkega razvoja nadaljuje s politiko zaposlovanja za

določen čas oz. zaposlovanja na klic preko specializiranih agencij. Zato tako omenjeni sindikat kot tudi enotno sindikalno predstavništvo delavcev podjetja zahtevata pozornost do poklicnih profilov, ki so prisotni v podjetju, ki naj tako sproži procese usposabljanja in vrednotenja notranjih kompetenc. To naj bo priložnost za poklicno rast soudeleženi delavcev ter naj prispeva k izboljšanju splošne organiziranosti podjetja: le-to lahko sklepa tudi pogodbe za določen čas, katerih število pa naj bo omejeno, dalje naj se zagotovi možnost podaljšanja teh pogodb in predhodna pravica že obstoječih pogodbenih delavcev v slučaju novih zaposlitev. Podjetje naj zaposli tiste mlade, ki so že dalj časa na ključnih položajih proizvodnega procesa podjetja, čeprav formalno niso del le-tega, ter naj se opustijo stare logike, ki koristijo samo agencijam, ki nudijočasne zaposlitve, na področju kakovosti in organizacije procesov pa predstavljajo izgubo, menijo pri Fiom-Cgil.

PALESTINA - Pričevanje irskega novinarja

»Enough is enough (dovolj je dovolj)«



David Cronin na srečanju v Trstu

FOTODAMI@N

»Judje imajo nedvomno pravico do svoje lastne države. Uresničiti pa jo morajo brez kršenja človekovih pravic, brez apartheida in brez genocida palestinskega naroda. Izraelsko obnašanje danes ni vredno našega spoštovanja!« Tako je v ponedeljek pod večer zaključil svoj poseg David Cronin. Irski raziskovalni novinar je v kavarni San Marco predstavil svojo knjigo Evropsko zavezništvo z Izraelom: pomoč pri zasedbi. Večer posvečen Palestini je tudi tokrat priredil tržaški odbor združenja Salaam otroci oljke v sodelovanju s Slovenskim klubom.

Irski novinar David Cronin živi v Bruslju in sodeluje s številnimi uglednimi mediji (The Guardian, Wall Street Journal Europe, European Voice, Irish Times, idr). Že veliko let se ukvarja z evropsko politiko in še posebno s stiki, ki jih Evropa ima z izraelsko državo. Cronin je svoj poseg začel s pozdravom v italijansčini in slovenščini, nato pa številni publiki podal nekaj podatkov o izraelskem napadu na Gazo, ki je potekal letos poleti.

V zadnjem mesecu je v Izraelu in Palestini ponovno naraslo nasilje. O napadu na sinagogo, do katerega je prejšnji teden prišlo v Jeruzalemu je

Cronin na primer dejal: »Takih napadov seveda ne moremo upravičiti, moramo pa jasno razložiti politični in zgodovinski kontekst, v katerih pride do teh nasilnih dejanj.« Po napadu je izraelska vojska porušila stanovanja atentatorjev in na tak način pustila brez strehe več desetih ljudi. »Meni je tega zadosti,« je še dodal Cronin »s to reakcijo je Izrael ponovno kršil človekove pravice palestinskega naroda in to se na Bližnjem vzhodu dogaja vsak dan. Izrael je teroristična država.«

Cronin se je nato navezal na svojo knjigo Evropsko zavezništvo z Izraelom: pomoč pri zasedbi, ki s konkretnimi primeri dokazuje kako Evropa »brani« izraelsko državo in na tak način podpira izraelsko genocidno politiko. Irski novinar meni, da bi Evropska unija morala določiti posebne sankcije proti izraelski državi, a do tega ne pride, ker ima očitno Izrael dobra poznanstva na visokih evropskih političnih in ekonomskih položajih.

Cronin je proti koncu še dodal, da se v zadnjih letih vedno več ljudi zanima za problem Palestine, zanimanje in angažiranost pa raste tudi med izraelskimi državljani.

R.D.

SIMPOZIJ ZKB

Kriza in pot iz nje

Hotel Savoia Excelsior bo drevi ob 19.30 gostil posvet z naslovom Izčrpavanje v teku: spremenimo smer! Posvet pripravlja Združna kraška banka, ki že tradicionalno pripravlja simpozije, s katerimi želi imeti povezovalno vlogo v družbi. Na srečanju, ki ga bo povezoval novinar Giovanni Marzini, se bodo govorniki dotaknili gospodarske krize, ki ji ni in ni vide ti konca. Podrobno analizo krize bo v svojem uvodnem predavanju podal direktor Federacije za združenstvo iz Trenta Carlo Dellasega, ki bo med drugim poskusil ponuditi tudi namige za izhod iz krize.

V nadaljevanju bodo gostje okrogle mize; novoimenovani predsednik ZKB Adriano Kovarčič, župan Občine Trst Roberto Cosolini, podjetnik Francesco Parisi, predsednik Prosenectute Trst Mario Ravalico in deželni tajnik Cgil Franco Belci predstavili svojo vizijo izhoda iz gospodarske krize, ki ni samo finančna, ampak tudi človeška.

Udeleženci posveta se bodo ob 19. uri lahko prijavi, nakar bodo šli v dvorano Tergeste.

GLEDALIŠČE - V SSG še danes na sporedu njegova predstava Orhideje

Pippo Delbono: Resnica je zunaj ustaljenih tirnic

Če se boste nocoj podali v Slovensko stalno gledališče na predstavo Orhideje in boste po ogledu srečali režiserja in igralca Pippa Delbona, mu nikar ne recite, da vam je bila njegova režija všeč, da ste cenili izbiro glasbe, ali da vas je ta in ta igralka spominjala na tisto znano vlogo v nem katerem filmu. 55-letni ligurijski ustvarjalec nima rad takih pohval. »Gledališče mora v gledalcih vzbujati občutek nestabilnosti, zagrebsti mora vanje, pokazati na šibke točke. Nekoč, pred dva tisoč leti, je gledališče že bilo tako, v sebi je nosilo tudi pošast, potem je stopilo na drugačno pot. Ni pa res, da imajo danes ljudje radi le tiste predstave, ki samo upodabljajo razne junake, predstave, ki jih potešijo in med gledanjem katerih dobijo potrditev, da je njihova splošna kultura dobra. Jaz ustvarjam drugačno gledališče, zgledujem se po Pini Bausch: vsaka njena predstava je v meni sprožala potres.«

Tako je Delbono strnil svoje gledanje na gledališče maloštevilni publiki, ki si je predsinoči v mali dvorani gledališča Rossetti ogledala dva njegova filma (Amore e carne in Sanguine). Kajti Delbono ni samo gledališki avtor, režiser in igralec, temveč tudi filmski ustvarjalec. Zato sta se tržaški gledališči, v sodelovanju s Kinoateljejem in Hišo filma, odločili, da ob uprizoritvi Orhideje, ki so včeraj in danes na sporedu na velikem odru SSG, predstavita tudi Delbonovo filmsko pot. Danes ob 19. uri bo tako v Kulturnem domu na sporedu film Grido, jutri v gledališču Miela pa še filma Guerra (ob 19.00) in Corpo a corpo (ob 21.00), po katerem nosi naslov celotni Delbonu posvečeni niz.

Ironični in poetični Delbono je nekonvencionalen avtor, ki je v svoj igralski ansambel na primer vključil klošarja Nelsona, Gianluco, ki ima Downov sindrom, in glu-



Pippo Delbono

FOTODAMI@N

honemega Boboja, ki je 45 let preživel v psihiatrični bolnišnici. Kljub temu nima rad definicije, da je njegovo gledališče »socialno«: izbiro omenjenih igralcev utemeljuje z dejstvom, da se bolj približujejo njegovi viziji gledališča, ki naj sloni na ljudeh in ne na gledaliških osebah. Delbono pač nima rad teatra, ki je bolj podoben »bombonjeri« kot realnemu življenju, kulturna srenja se mu največkrat zdi dolgočasna, zato je v mladih letih tudi pobegnil z gledališke akademije. A kljub temu, kot pravi, ogromno študiral, izpopolnjeval svojo tehniko, glas, gib. »Resnica je zunaj ustaljenih tirnic, resnica je eksperimentiranje. In ker sem kot nejeverni Tomaž, se je želim dotakniti.« (pd)

Mednarodna razstava umetnikov

V razstavnih prostorih v 1. nadstropju v Ul. Coroneo 15 bodo danes ob 17.30 odprli razstavo del, ki so nastala v okviru natečaja za nagrado Angelo Soranzo 2014. To nagrado pripravlja združenje Esperantista Triestina, mednarodnega natečaja pa so se udeležili slovenski, italijanski in hrvaški umetniki. Razstava, ki je vstopnine prosta, bo na ogled do 5. decembra, in sicer vsak dan, razen ob nedeljah, med 17.30 in 19.30. Letošnje udeležence bodo nagradili na zadnji dan otvoritve, se pravi 5. decembra ob 17.30.

Dobrodelna pobuda v atriju Trgovinske zbornice

Od danes do petka med 10. in 18.30 bo atrij Trgovinske zbornice gostil dobrodelno pobudo združenja Goffredo de Banfield, ki želi izkupiček od zbranih sredstev nameniti storitvam in skrbi za ostarele, onkološke bolnike in obolele za Alzheimerjem. Pobuda se imenuje L'Emporio della Solidarietà, v zadnjih treh letih pa je dotično združenje zbralo približno pet tisoč evrov na prireditve. Sredstva so namenili za nakup postelj, vozičkov in za »posvojitve« šestih nonotov, za katere so redno skrbeli eno celo leto. Pomoč ljudem je osrednji cilj združenja, še posebej zato, ker se v zadnjih letih drastično povečuje odstotek pomoči potrebnih.



PRIMORCI BEREMO - Zaključno srečanje uspešnega projekta

Knjižnice spodbujajo vse širši krog bralcev

Najzvestejšim podelili priznanja - Srečanje z avtorjema in svetovnima popotnikoma

Projekt primorskih knjižnic Primorci beremo je letos že petič vabil tudi slovenske bralce s Tržaškega in Goriškega k branju knjig slovenskih avtorjev in avtoric. Z njim strokovni delavci knjižnic in bralci spoznavamo slovensko književnost in presegamo predsodke in stereotipe o njeni neberljivosti. Projekt s številskimi potrjuje, da je slovensko leposlovje vredno pozornosti: v osmih letih je 6.259 bralcev vključenih v projekt v devetih knjižnicah skupaj prebralo že 45.667 knjig izključno slovenskih avtorjev.

V našem prostoru je glavna nosilka projekta Narodna in študijska knjižnica v Trstu, ki pa je k njemu že od vsega začetka pritegnila tudi goriško Knjižnico D. Feigla; lani so se jima pridružili bralci Občinske knjižnice v Saležu, letos pa še bralci openske Knjižnice P. Tomažiča in tovarišev. Krog sodelujočih se je lepo razširil, saj jih je bilo letos 132, od katerih jih je 91 uspešno prebralo predpisanih šest del. Skupno so si naši bralci izposodili skoraj 950 knjig iz seznama 52 proznih del in 11 pesniških zbirk, nekateri izmed njih pa so v šestih mesecih prebrali celo dvajset in več knjig. Knjižnice v Trstu, Saležu in na Opčinah so kot spodbudo k branju priredile tudi srečanja, in sicer z Viljemom Černom in Bogomilo Kravos, avtorjema, ki sta bila v letošnjem izboru in ki sta med bralci požela lep uspeh.

Prijetna novost letošnje izvedbe je bilo tudi sodelovanje tržaške knjižnice s Knjižnico Srečka Kosovega iz Sežane. Ker



Svetovna popotnika Dominika in Igor Osvald in del številnega občinstva na srečanju

so se stiki med obema knjižnicama v zadnjem obdobju okrepili, se je porodila zamisel, da bi skupaj priredili zaključno prireditve. Tako je bilo v ponedeljek srečanje bralcev in bralk s Tržaškega in iz Sežane v veliki dvorani Narodnega doma v Ul. Filzi. Mnogi udeleženci srečanja so prvič prestopili prag stavbe, ki ima za Tržacane in Primorce sploh velik simbolni pomen. Na dobro obiskanem večeru so prisluhnili svetovnima popotnikoma, zakoncema Dominiki in Igorju Osvaldu, ki sta se nekega dne odločila, da se bosta podala na dolgo potovanje po

svetu in to na način, ki je daleč od sodobnih organiziranih udobnih potovanj. Dominika je sedem let trajajoče potepanje po Aziji, Avstraliji, Južni Ameriki in severni Afriki opisala v knjigi Enosmer-na vozovnica in jo obogatila s svojimi in Igorjevimi fotografijami. Del teh so med svojim podajanjem prikazali tudi v Narodnem domu.

Zvesti bralci so na koncu prejeli priznanje in knjižni dar. Naslednje leto sta knjižnici sklenili ponoviti zaključno prireditve, le da bo slednja potekala v režiji sežanskih knjižničarjev.



FOTODAMJ@N

Včeraj danes

Danes, SREDA, 26. novembra 2014

KONRAD

Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.07 - Luna vzide ob 10.34 in zatone ob 20.43.

Jutri, ČETRTEK, 27. novembra 2014

VIGIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1022 mb pada, vlaga 75-odstotna, veter 5 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 - 040 635368, Oširek S. Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Oširek S. Vardabasso 1, Korzo Italija 14, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italija 14 - 040 631661.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

DSI - Srečanje z Evelino Umek in romanom Sidrišče spomina

Lepo knjižno presenečenje

Osrednja tema sta pripadnost Trstu ter razklanost med dvema državama in narodom

Sidrišče spomina je presenetljiv roman zaradi motivne in tematske raznolikosti. Osrednja tema je pripadnost Trstu, kako jo občuti nekdo, ki živi veliko let drugje; razklanost med dvema državama in narodom. Kot je uvodno dejala urednica Nadia Roncelli, je ta večer v Društvu slovenskih izobražencev poseben zaradi dveh razlogov: ker je knjiga izšla nepričakovano pred knjižnim sejmom in doživela krstno predstavitev v Trstu, in ker je Evelina Umek pred leti ob izidu svojega romana Zlata poroka ali tržaški blues rekla, da ne bo več pisala, a smo danes priča razveljivemu dogodku.

Rdeča nit romana je narodna pripadnost in domača zemlja. Ljubljanska zamišljenja in tržaška širina se dopolnjujeta s stilističnega in vsebinskega zornega kota. Roman je tematsko in motivno raznoliko besedilo z izrazito čustvenostjo in kulturno ter jezikovno prepletenostjo. Pisateljico in njen roman je v Peterlinovi dvorani predstavila prof. Daniela Stekar, ki je magistrirala na temo prejšnjega romana Eveline Umek in sledila nastajanju novega dela. Najprej se je zahvalila Založbi Mladika in društvu za povabilo ter povzela sodelovanje s pisateljico. Že spomladi, ko je prebrala osnutek romana, je dojela mozaičnost narodne identitete; kako se človeški odnosi prepletajo in razpletajo na narodno mešanem okolju. Prof. Stekar je dejala, da je primerjavi z drugimi pisci, ki se odločajo za narodno obrambno držo, se Evelina zaveda večplastnosti človekove identitete.



Evelina Umek med Nadio Roncelli in Danielo Stekar

FOTODAMJ@N

Pisateljica je občintu razgrnila svojo misel in spregovorila o svojem otroštvu: kako je rasla v družini, v kateri je bil oče v posebnih bataljonih, mama pa ji je, preden sta šli v mesto, rekla, naj ne govori slovensko. To jo je zaznamovalo in svojih otrok ni mogla učiti italijanščine. Evelina se je rodila v Trstu, iz želje po drugačnem življenju pa se je odločila za priložnost študija slavistike v Ljubljani, kjer si je ustvarila svojo družino in življenje. Po upokojitvi se je vrnila v Trst, vzljubila ga je in se navezala nanj. Pred dvema letoma pa se je morala spet oddaljiti in se je vrnila v Ljubljano, kjer stanuje na Tržaški ulici. Evelina Umek je v pogovoru s prof. Stekar dejala, da se je v Ljubljani počutila drugačna

Slovenka, saj tam ne čutijo take ljubezni do jezika. Kot Slovenka v Trstu je vedno čutila odgovornost svojega odločanja, moral si imeti svojo obrambno držo. Biti tržaški Slovenec ni bilo lahko in to še danes ni.

Nadia Roncelli je prebrala odlomke iz romana, nakar je Umekova še marsikaj povedala. V romanu gre za odnos med materjo Klavdijo in hčerko Lidijo. Pisateljica je razložila pomen naslova. Sidrišče je prostor, kjer vrže sidro, obmiruješ in se razgleduješ: »Pri Sv. Ivanu je moja mladost in so moja stara leta, ni pa mi potrebno zapreti oči, da vidim svojo hišo, vrt in marelico. To je kraj, kamor se nenehno vračam, čeprav si drugje«. (met)

Celo noč je na nebu

MAJLIN

zvezdice štela
in se z njimi
veselo vrtela.

Ko je končala zvezdice štet,
se je odločila mamico Fjono
in tatka Andreja objet.
Mali Majlin vse najlepše želimo
in se z novo družinco veselimo!

Noni Magda in Zora
nonota Ervin in Vojko
biš nona Francka
teti Karin z Janom
in Vanessa
s Christianom,
Matijo in Isabel



Čestitke

NATAŠA, 60. rojstni dan praznuješ! Naj sreča k tebi se poda, naj izpolni vse želja tvojega velikega srca. To ti želijo sestra Vesna, Mariko, Adrijana, Martin, Martin in Martina.

Danes je čisto poseben dan, saj naša NATAŠA praznuje okrogli rojstni dan. Vsi se z njo veselimo in ji vse najboljše zaželimo. Vinko, Devan, Egon, Tina, Barbara, Jaš in Tija.

Draga NATAŠA, danes okrogla leta so se do tebe kot blisk zakotalila. Da bi še naprej v zdravju in mladostnem veselju se fajn počutila, ti srčno voščimo žlahta Ozbič - Piščanc.

Včeraj je mala MAJLIN pokukala na svet, komaj čakava najino sestrično objet! Najlepše pesmice ji bova pela, da bo vedno dobre volje in vesela! Matija in Isabel.

Skd Vesna čestita NICOLETTI FERFOLJA za uspešno opravljeno diplomu na Univerzi v Rimu.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Loterija 25. novembra 2014

Bari	26	22	89	41	90
Cagliari	44	10	38	4	39
Firenze	33	50	20	3	87
Genova	90	60	65	76	70
Milan	27	79	88	71	36
Neapelj	7	17	66	87	79
Palermo	49	59	64	72	3
Rim	51	81	85	22	20
Turin	90	79	27	13	64
Benetke	19	81	65	28	17
Nazionale	54	79	87	23	9

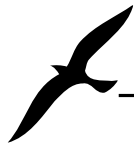
Super Enalotto Št. 141

17 36 62 67 70 87 jolly 68	
Nagradni sklad	12.568.426,86 €
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
3 dobitniki s 5 točkami	68.137,79 €
530 dobitnikov s 4 točkami	389,64 €
20.804 dobitnikov s 3 točkami	19,75 €

Superstar

6

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
1 dobitnik s 4 točkami	38.964,00 €
96 dobitnikov s 3 točkami	1.975,00 €
1.525 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
10.308 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
25.511 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €



Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.50, 21.10 »Hunger games - Il canto della rivolta«.

ARISTON - Teden vzgoje o trajnostnem razvoju UNESCO: 18.30 »Foodsavers«; 20.30 »Watermark«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Sarà un Paese«; 18.00, 20.00 »Terra di Maria«; 21.45 »La Sapienza«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Diplomacy - Una notte per salvare Parigi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 19.20, 20.45 »Torneranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.20, 22.10 »Words and Pictures«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »My old lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.30 »Amazonija«; 17.10 »Bes«; 15.50, 18.00, 19.20, 20.15 »Butec in butec«; 16.00, 17.30, 18.25, 19.50, 20.50 »Igre lakote: Upor«; 18.20, 20.00 »Medzvezdje«; 17.15 »Skoraj policaj«; 16.20 »Čebelica Majak«; 15.30 »Škatlarji«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Medzvezdje«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Interstellar«; 20.15 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 2: 16.40, 18.20 »Il mio amico Nanuk«; 16.30, 20.00, 21.45 »David Bowie Is«; Dvorana 3: 18.15 »Il giovane favoloso«; 16.30, 18.20, 20.40, 22.20 »Scusate se esisto«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Michael Jackson: Life, Death and Legacy«; 16.40 »Doraemon«; 22.00 »Clown«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 20.40, 21.30 »Hunger games - Il canto della rivolta«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Scusate se esisto«; 16.30, 20.40 »Interstellar«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; 16.40, 18.40 »Il mio amico Nanuk«; 16.20, 18.25 »Andiamo a quel paese«; 20.00, 22.00 »These Final Hours - 12 ore alla fine«; 16.15, 18.10 »David Bowie Is«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 20.00, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 21.30 »Torneranno i prati«; Dvorana 3: 17.30, 22.00 »La scuola più bella del mondo«; 20.00 »Michael Jackson: Life, Death and Legacy«; Dvorana 4: 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30, 21.40 »Interstellar«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Scusate se esisto«.



Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do danes, 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

NA DANŽ ŽIGE ZOISA bo roditeljski sestanek v petek, 28. novembra, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obeh smeri.



Izleti

FOTOVIDEO TRST 80 organizira v nedeljo, 28. decembra, enodnevni izlet v Postojno na ogled Predjamskega gradu in Živih jaslavic v jami. Vključen avtobusni prevoz, ogled in kosilo. Imeli bomo tudi čas za vadbo fotografiranja. Vpisovanje do torka, 9. decembra, na info@trst80.com ali 329-4736590 (Martina). Vabljeni člani in prijatelji.

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E' STORIA bo 13. decembra potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in vpis po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.



Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomočnica starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št. 00386-41238424.

NA LEPI SONČNI LEGI ob robu gozda v Dolini, prodajamo samostojno novo hišo z dvoriščem, kletjo, garažo in vrtom. Zaključna notranja dela po lastni izbiri. Tel. št. 347-7946135.

NA OPČINAH v zelenem okolju prodamo stanovanje, 84 kv.m. Tel.: 040-213385.

PRODAM HIŠO z vrtom v dolinski občini. Tel. št. 040-228390.

PRODAM 4 zimske gume znamke go od year, velikosti 175/65 R14, v odličnem stanju, letnik 2012, prevoženih 8.000 km. Cena 120,00 evrov. Tel.: 346-9520796.

PRODAM 4 zimske gume, znamke hankook winter, velikosti 165/65 R13. Skoraj nove, prevoženih 3.500 km. Tel. št.: 040-208002 (po 19. uri).

PRODAM cylette in pletenke za vino. Tel.: 040-814212.

PRODAM ford mondeo SW ghia TDI, letnik 2005, sive temne metalizirane barve, v dobrem stanju. Tel.: 347-7145565.

PRODAM tablični računalnik asus eee pad transformer TF101, 16 GB, Wi-Fi, 10", tipkovnico, ovitka za zaščito ter hdmi kabel. Tel. št.: 329-9841041.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.



Obvestila

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi danes, 26. novembra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na sestanek za organizacijo pusta 2015.

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI priredi v četrtek, 27. novembra, z začetkom ob 20. uri v prostorih Srenjske hiše v Mačkoljah svoj redni kongres v sklopu priprav na pokrajinski in deželni kongres stranke. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji.

DRUŠTO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na tečaj izdelave adventnih venčkov in božičnih okrasov, ki bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29) v četrtek, 27. in petek, 28. novembra, od 9. ure dalje. Vodi ga gospa Jadranka Sedmak.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK bo obiskala gostja, prevajalka in babica Irena Lampe, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 17.00 podala v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, pravljivo malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

SEKCIJE VZPI Križ »Evald Antončič - Stojan«, Devin Nabrežina in Zgonik vabijo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v dvorano Ljudskega doma v Križu na predstavo »Savina - Zgodba matere deportirane v koncentracijskem taborišču«. Tekst in režija Giorgio Amodeo, igra Tatiana Malalan, glasbena spremljiva Neva Kranjec.

35-LETNIKI iz Brega pozor! V petek, 28. novembra, ob 19.30 bo v gostilni na Pesku naša večerja. Info na tel. št.: 347-4481432 (Anna) v večernih urah.

»PRIMER FURLANIČ«, ZGODOVINA IN SLOVENŠČINA - Slovenski klub bo v petek, 28. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani gostil tržaška občinska svetnika Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba. Pogovor bo vodil novinar Sandor Tence. Vabljeni!

MESTNE SEKCIJE STRANKE SSK priredijo v petek, 28. novembra, z začetkom ob 20. uri na sedežu (Ul. Galina 5), svoj redni kongres v sklopu priprav na pokrajinski in deželni kongres stranke. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost ob govornim.

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija otroških in mladinskih plesnih skupin v organizaciji ZSKD in SKD Tabor bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 1). Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Prijave najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na predstavitev koledarja »Bazovica 2015«, ki so ga izdale vaše organizacije in na predavanje o zgodovini klekljarstva prof. dr. Tadeje Primožič iz Žirov. Sodeluje OPZ Fran Venturini od Domja, pod vodstvom Suzanne Žerjal.

VZPI ANPI, SKD SLAVEC (Ricmanje Log) in Krajevna organizacija ZB Škofije - Ob prazniku krajevne skupnosti Škofije in 73. obletnici ustanovitve prvega odbora OF v slovenski Istri vabijo v nedeljo, 30. novembra, ob 10.30 na slovesno odkritje obnovljene spominske plošče na Badihi posvečene borcu NOB, organizatorju in aktivistu OF Danilu Pregarcu - Zmaju. V kulturnem programu sodelujejo učenci OŠ Oskarja Kovačiča iz Škofij in MePZ Slavec - Slovenec (Ricmanje - Boršt).

ZSKD obvešča včlanjene zборе, da je na www.zpzp.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArTSprehod - z besedo in glasbo po sledih Slovencev v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, od ponedeljka do petka 9.00-13.00.

DSI vabi v ponedeljek, 1. decembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z Guidom Barellom, avtorjem knjige o polpretekli romunski stvarnosti »La tortura del silenzio«. Knjigo in avtorja bo predstavil Miro Opelt. Začetek ob 20.30.

SOCIALNA SLUŽBA Socialnega Okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) obvešča, da je mogoče oddati vlogo (do 1. decembra) za subvencijo za znižanje mesečnih otroških jaslji in ostalih storitev za najmlajše v šolskem letu 2013/2014. Obrazci so na razpolago na spletnih straneh občin Socialnega Okraja in na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, v Naselju Sv. Mavra 124 - Sosljan. Info: Socialna služba - Naselje Sv. Mavra 124 (Sosljan): petek od 8.30 do 10.30. Tel. 040-2017387.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira tečaj masaže novorojenčkov (5 srečanj) ob torkih (od 2. decembra) od 10. do 11.30 na sedežu v Ul. Canova 15. Tečaja se lahko udeležijo otroci stari od 0 do 12 mesecev in starši eventuelno skupaj s sorodnikom. Informacije in prijava: tel. št. 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v petek, 5. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v bivši osnovni šoli v Mavhinjah. Angelčki bodo zbirali darila v četrtek, 4. decembra, ob 18. do 19. ure v društvenem sedežu v Mavhinjah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi srečali Sv. Miklavža!

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira tečaj za nosečnice. Informacije in prijava: tel. št. 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od 9.30 do 17.00. S seboj

prinesite kopije plačil predujmov in katastrske izvečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupino-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

Prispevki

V spomin na Florjana Cveta Prasselja daruje Tamara Regent - Heli 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na drago ženo Irmo daruje mož Lučano 50,00 evrov za šempolajski farni zbor.

Namesto cvetja na grob Irme Sarđoč darujeta Bogomila in Nadja Lupinc 50,00 evrov za šempolajski farni zbor. V drag spomin na Irmo Legiša Sarđoč darujeta Radovan in Danica 30,00 evrov za šempolajski farni zbor.

Namesto cvetja na grob Irme Sarđoč Legiša darujeta Marta in Armando 15,00 evrov za šempolajski farni zbor. V isti namen daruje Anamarija Šemec 15,00 evrov.

V spomin na Irmo Legiša Sarđoč darujejo soletniki 50,00 evrov za šempolajski farni zbor.

V spomin na Vojmirja Olenika daruje Valerija 20,00 evrov za DVS Primorsko.



Prireditve

SKD RDEČA ZVEZDA vabi člane in članice društev ZSKD na filmski večer v društvenih prostorih v Saležu. Danes, 26. novembra, ob 20.30 bomo predvajali »Zoran, moj nečak idiot« v originalnem jeziku (v italijanščini). Vstop prost.

SLOV.I.K. IN UNIVERZA V NOVI GORICI vabita na javno srečanje s prof. Antonello Sorace (Univerza v Edinburghu) ob odprtju slovenske podružnice Večjezičnost velja, ki je nastala v okviru mednarodne svetovalne in informativne ponudbe Bilingualism Matters. Predavanje z naslovom »Dvojezičnost: naložba za družine in družbo« bo danes, 26. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Zagotovljeno bo simultano tolmačenje. Vstop prost.

VKD IVAN GRBEC Škedenjska Ul. 124, je odprta razstava miniaturnih prikazov življenja in dela istrskih ljudi, umetnice Danile Tuljak Bandi po sledečem urniku: 28., in 29. novembra, od 17. do 19. ure. Danes, 26., 27., in 30. novembra, od 10. do 12. ure.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do danes, 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabianija z 250 velikimi reprodukcijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vodení ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, prireja »Predbožični čar«. Bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in župe. Otvoritev v petek, 28. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa ŽVS Barkovlje, vodi Aleksandra Pertot. Urnik: sobota in nedelja 10.00 - 13.00, ostali dnevi 15.00 - 19.00. Zaključek sejma v petek, 5. decembra.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v društveno dvorano v soboto, 29. novembra, ob 19.30 na gledališko predstavo »Čakajoč«, v izvedbi gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba. Avtorica Jasmina Gruđen.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst prireja revijo odraslih zborov »Pesem jeseni 2014«, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici. Vabljeni!

DVORŽAKOVE BIBLIČNE PESMI - Župnija Sv. Križ in Slomškovo društvo prireja koncert Bibličnih pesmi op. 99. Na svetopisemsko besedilo jih je napisal češki skladatelj Antonin Dvoržak, za glas in orgle pa priredil Mar-

co Sofianopolu. Izvajala jih bosta sopranistka Tamara Stanese in organist Tomaž Simčič. Svetopisemska besedila bo recitiral Tomaž Susič. Koncert bo v svetokriški župnijski cerkvi v nedeljo, 30. novembra, ob 18. uri.

KD MELODIJA vabi na koncert z Ano urco al pej dvej ob 15-letnici ustanovitve v nedeljo, 30. novembra, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah. Gostje bodo trio Volk Folk, Pamela in Linda ter Janez Dolinar.

SKD TABOR prireja v Prosvetnem domu na Opčinah »Miklavžev sejem« (drobna darila in rabljene knjige) od srede, 3. decembra, (od 16. do 19.00) do nedelje, 7. decembra, (od 9.30 do 13.00). V sredo, 3. decembra, ob 17. uri nastop zbora OŠ F. Bevk in društvenih plesalk; v četrtek, 4. decembra, ob 18. uri, v sodelovanju z ZTT, predstavitev knjige Slovenija v žepu - Mitja Tretjak in Vojmir Tavčar. Vabljeni, da nas obiščete!



Zapustila nas je naša draga

Anna Saule
por. Sancin

Žalujoci

mož Franco, hči Elisa z Walterjem ter sinova Aleksander s Suzano in Evgen z Valentino

Pogreb bo v petek, 28. novembra, ob 11.20 v ulici Costalunga. Po pogrebni obredu bo sledil pokop na pokopališču na Opčinah.

Opčine, 26. novembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Draga nona Anna,
ostala boš za vedno v naših srcih.

Anja, Marko, Matej, Jakob
in Samuel

Ob izgubi drage mame
izrekamo Evgenu občuteno sožalje

David - Elena
Peter - Dunja
Erik - Helena

Dragi gospe Anici
naj gre naš zadnji pozdrav,
svojem pa iskreno sožalje.

Družine Počkaj in Blažina

Žalovanju se pridružuje
družina Škabar

Dragi Evgen,
ob izgubi ljubljene mame
ti izrekamo naše najgloblje sožalje

Igor z družino

26.11.2008

26.11.2014

Jelka Guštin
por. Taučer

Vedno se je z ljubeznijo spominjajo

vsí svojci

Opčine, 26. novembra 2014



LA CONTRADA - Nova produkcija

Tržáčani v Londonu

V Bobbiovi dvorani premiera odrske priredbe knjižnega dela Triestiner tržaškega glasbenika in pisatelja Massimiliana Forza

Tržáčani, ki živijo in delajo (vsak nekateri) v Londonu in so v britanski prestolnici ohranili navade in posebnosti rodne mesta, so protagonisti predstave Triestiner, ki bo od petka, 21. novembra, do nedelje, 30. novembra, na sporedu v tržaški Bobbiovi dvorani. Delo je postavila La Contrada, ki tam domuje; povzeto je po romanu Massimiliana Forza, ki nosi isti naslov in ki je izšel lani pri založbi Santi Quaranta iz Trevisa. Avtor ga je tudi priredil za oder skupaj z režiserjem Giuseppejem Emilianijem.

Tržaško gledališče La Contrada se torej že takoj na začetku sezone, le mesec dni po otvoritveni komediji Sissi a Miramar, v narečju, kot narekuje hišna tradicija že od ustanovitve dalje, in ki je bila postavljena po besedilu v Trstu rojenega Alessandra Fullina, spet predstavlja s predstavo v lastni produkciji, povzeto po knjižnem delu Tržáčana, s protagonisti, ki govorijo tržaško narečje in celo s prizoriščem v Trstu, čeprav se pripovedovani dogodki odvijajo v Londonu, a je rojstno mesto vedno prisotno v srcu in v mislih vseh nastopajočih likov.

V Triestiner Massimiliano Forza prikazuje majhno skupnost Tržáčanov, ki so zapustili rodno mesto iz poklicnih in drugih razlogov, v glavnem pa, da bi ubežali utesenosti njegovega življenja, a so v vlemestu vzpo-

Igralci Contrade, ki poosebljajo londonske Tržáčane

LA CONTRADA



stavili iste konvencije in obnašanje. Vi-devajo se, obnavljajo spomine, po malem opravljajo drug drugega, a preteklost jih vedno veže na Trst, če-

prav njene skrivnosti skrivajo drug pred drugim.

V odrski priredbi so njihove pri-gode uokvirjene v projekt gledališke

predstave po spominih enega od njih: kot v nizu skečev se liki zvrstijo na odru: lenobnež, ki bi vse konce tedna preživel doma ali v bližnji soseski, medtem ko si žena želi kaj bolj zabavnega; avtor stripov, ki mu je največji užitek biti doma, kar tako; mladenič, ki se je angleščine naučil od Jehovih prič in mormonov, saj so v želji, da bi ga spreobrili, pripravljeni ti-sočkrat ponoviti iste stvari, če se dela, da jih ne razume; mlada ženska, ki je bila v Trstu neutrudna karieristka, v Londonu pa se lagodno ukvarja le s svojimi umetniškimi zamislimi; in druga mlada ženska, ki je v London zbežala od gospodovalne neuravnotežene mame; hladna nedostopna lepota; napihnen igralec, ki je prišel v London na nastop v italijanskem krožku. Žal se njihove prigode na odru ne zlijejo v prikupno harmonično skupinsko sliko, čeprav se v nekaterih likih kdaj pa kdaj zaiskri iskrice življenja, zlasti po zaslugi prizadevnih igralcev: Ariela Reggio temperamentno igra gospodovalno mamo, Virgilio Zernitz ni povsem prepričljiv kot stari režiser, ki naj bi postavil predstavo; poleg njiju nastopajo še Paolo Fagiolo, Marzia Postogna, Francesco Godina, Gualtiero Giorgini, Myriam Cossotti, Laura Antonini in Franko Korosec, ki je ustvaril podobo prepoznavnega apatičnega Tržáčana. (bov)

FILM - O rock ikoni Amy Adams bo Janis Joplin v kanadskem filmu

V dlje časa načrtovanem biografskem filmu o Janis Joplin bo legendarno pevko upodobila ameriška igralka Amy Adams, režijo filma z delovnim naslovom Get It While You Can so zaupali kanadskemu režiserju Jean-Marcu Valleeju. Film je bil več kot štiri leta "na čakanju", snemati naj bi ga začeli sredi prihodnjega leta.

Adamsova je bila zaradi svojega pevskega talenta že od samega začetka ena od favoritk za glavno vlogo, med možnimi kandidati za režijo pa sta se omenjala tudi Fernando Meirelles (Božje mesto) in Lee Daniels (Batler).

Za Valleeja, znanega po filmu Poslovni klub Dallas, bo to naslednji projekt po filmu Divja z Reese Witherspoon, ki naj bi v začetku decembra prišel v ameriške kinematografe, in filmu Demolition, ki ga pravkar snema z Jakeom Gyllenhaalom, Naomi Watts in Chrisom Cooperjem. Scenarij sta napisala zakonca Ron in Theresa Terry.

Glasbena kariera Janis Joplin, znane po pesmih, kot so Mercedes Benz, Summertime, Piece of My Heart in Me and Bobby McGee, ni trajala dolgo, kljub temu pa je postala glasbeni simbol upora generacije ob koncu 60. let 20. stoletja. Nastopila je na slavnem Woodstocku in bila ena od osrednjih ikon hipijevskega gibanja. Umrla je pri 27 letih zaradi prevelikega odmerka heroina, le nekaj tednov za Jimijem Hendrixom.

LJUBLJANA - Včeraj odprtje

Knjižni sejem

Danes skupna predstavitev slovenskih založb v Italiji

S slavnostno akademijo in podelitvijo Schwentnerjeve nagrade se je včeraj v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma začel jubilejni, 30. slovenski knjižni sejem. Častni gost sejma in osrednji govorec na akademiji je bil Ciril Zlobec, ki je letos izdal svojo 30. pesniško zbirko. Sejem za obiskovalce vrata odpira danes ob 9. uri. Danes dopoldne, ob 11. uri v dvorani Lili Novy Cankarjevega doma, bo skupna predstavitev slovenskih založb v Italiji, ki jo prirejajo Mladika, Novi Matajur - Galeb, Goriške Mohorjeva, Založništvo tržaškega tiska, kot gostje pa bodo svojo knjižno produkcijo predstavili še Slovenski raziskovalni inštitut, Zadruga Dom in Prosvetno društvo Tabor.

Ob odprtju sejma so sinoči podelili Schwentnerjevo nagrado za pomemben prispevek k slovenskemu založništvu in knjigotrštvu in Schwentnerjevo priznanje, o čemer poročamo posebej tu zraven.

Letos se na knjižnem sejmu predstavlja 100 razstavljalcev, pripravili pa so tudi več kot 220 spremljevalnih dogodkov. Med novostmi jubelne izdaje so udeležba tujih založb, terensko studio 3. radijskega programa ARS ter nova, velika nagrada sejma za knjigo leta.

Na sejmu bodo do 30. novembra podelili še več nagrad. Nagrado sejma za najboljši literarni prvenec 2014 bo prejel Zoran Knežević za zbirko kratkih zgodb Dvoživke umirajo dvakrat, nagrado Radojke Vrančič za mladega prevajalca pa Staša Pavlovič in Andrej Pleterski.

Žirijo za nagrado za najboljši literarni prvenec, ki jo podeljuje Društvo slovenskih pisateljev, je letos prepričal Zoran Knežević z zbirko kratkih zgodb Dvoživke umirajo dvakrat. »Avtor na prvi pogled vsakdanje situacije in dogodke nadgradi z izvirnimi detajli in dogajalnimi

momenti ter jih z ekonomičnim izrazom, ki ga spretno prilagaja pripovedovalcu oziroma vsakokratnemu govornemu položaju, izpelje tako, da v bralcu pustijo sled; k besedilom se v mislih vrača tudi potem, ko je knjigo že odložil,« piše v utemeljitvi nagrade.

Društvo slovenskih književnih prevajalcev bo letos za najboljši prevod nagradilo dva mlada prevajalca. Staša Pavlovič je žirijo prepričala s prevodom romana Pawla Huelleja Mercedes-Benz, podnaslovljenim Iz pisma Hrabalu. Za mlado prevajalko je bil roman dvojni iz-ziv, saj se je morala prevajalsko identificirati z dvema avtorjema - Huellejem in Bohumilom Hrabalom. Pavlovičeva se je suvereno spopadla s poetiko, ki med drugim temelji »na igrivi gostobesednosti, na razvejanih stavčnih strukturah, podložnih tudi z elementi pogovornosti, predvsem na skladenski ravni, na specifičnem živahnem ritmu dolgih pasusov in na duhovitem veriženju, ki se stopnjuje v nekakšen vrtiljak ali celo dirkališče stavkov«.

Žirija bo nagradila tudi Andreja Pleterskega, ki se je spopadel s prevodom dela Laurence Plazenet Samo ljubezen. Omenjeni roman je po besedah žirantov ganljiva ljubezenska pripoved, trdno zgrajena iz krhkih jezikovnih struktur. »Avtorica je za izris intimne zgodbe izbrala prefinjen jezikovni prijem z jasnim pridihom historičnosti, ki spominja na najboljša dela iz francoske klasicistične literature. Tak pripovedni slog od prevajalca zahteva temeljito besedilno razčlenbo izvirnika in izrazit jezikovni čut za plemenito literarno klekljanje. Andrej Pleterski je tej zahtevi v celoti zadostil,« piše v utemeljitvi.

Nagrajencem bodo nagrade izročili jutri ob 19. uri v Štihovi dvorani Cankarjevega doma.

KNJIŽNI SEJEM - Schwentnerjeva nagrada in priznanja

Nagrajenec 2014 je Zdravko Duša, posebno priznanje Martinu Žnideršiču

Schwentnerjevo nagrado za pomemben prispevek k slovenskemu založništvu in knjigotrštvu prejme Zdravko Duša, Schwentnerjevo priznanje Kulturno društvo Slovenska kulturna akcija iz Buenos Airesa, priznanje za izjemen prispevek k razvoju knjižnega sejma pa Martin Žnideršič. Nagrade so podelili na sinočnji slavnostni akademiji v Cankarjevem domu.

Zdravko Duša je pred četrto leto začel urednikovati pri Cankarjevi založbi. Kot piše v utemeljitvi nagrade, je legendarni, tako rekoč kulturni predstavnik izumirajoče vrste urednikov, ki, po njegovih lastnih besedah, ne izbirajo knjig, temveč kreirajo program. Poleg tega je Duša tudi sam prodoren, angažiran pisec.

Zasnoval je zbirke Najst, Dediščina, Poezija in Čas misli. Bil je del uredniških ekip, ki sta ustvarili XX. stoletje in Moderne klasike. Knjigam je utiral pot med bralce z izvirnimi promotivnimi zamislimi in prijemi. S sobotnimi Delovimi snopiči Poletje v zgodbi je obnovil vero v možnost stika med množičnim občinstvom in kakovostnim leposlovjem ter v dvojcu z Borisom Pahorjem dokazal, da naše nebo ni premajhno za najsvetlejšo literarne zvezde.

Knjigam je odpiral pot na filmsko platno in gledališki oder, slovensko literarno sceno pa obogatil tudi z zavidiljivim prevajalskim opusom, ki obsega romane in gledališke igre. Je tudi scenarist. Schwentnerjeva nagrada Duši je zaslužno priznanje za njegov inovativni angažma v slovenskem založništvu, hkrati je lep poklon založniškemu duhu, ki ga simbolizira člo-



Martin Žnideršič



Zdravko Duša

vek, po katerem je nagrada poimenovana, piše v utemeljitvi.

Schwentnerjevo priznanje je Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev namenila Kulturnemu društvu Slovenska kulturna akcija iz Buenos Airesa, ki letos praznuje 60-letnico delovanja. V tem času je izdalo več kot 180 naslovov ter za slovensko kulturno zakladnico ohranilo dela, ki so bila pred osamosvojitvijo in demokratizacijo Slovenije v matici prezrta ali celo prepovedana zaradi takratnih družbenopolitičnih razmer.

Kot založnik je kljubovalo neprijaznim okoliščinam in v izseljenstvu izdalo nemalo izvirnih slovenskih naslovov iz leposlovja, družboslovja in esejistike, ki sodijo v sam vrh slovenskega kulturnega delovanja. Poleg tega je vseskozi izdajalo revijo Meddobje, ki objavljala literarna dela in razmišljanja slovenskih ustvarjalcev in mislecev po vsem svetu. Kot piše v utemeljitvi priznanja, je prispevek Slovenske kulturne akcije k razvoju slovenskega založništva nepogrešljiv.

Za izjemen prispevek k razvoju knjižnega sejma je Upravni odbor Slovenskega knjižnega sejma letos nagradil starostu slovenskega založništva in enega od ustanoviteljev Slovenskega knjižnega sejma Martina Žnideršiča. Žnideršič se je leta 1964 zaposlil v založbi Mladinska knjiga, kjer je bil do leta 1971 šef prodajnega oddelka. Nato je odšel v Cankarjevo založbo, kjer je do leta 1991 opravljal več različnih funkcij, v letih 1982-1991 je bil glavni direktor.

V založništvu je opravljal tudi številne strokovne funkcije. Vrsto let je bil član mednarodnega odbora Mednarodne zveze založnikov. Napisal je več kot 200 bibliografskih enot teoretičnih člankov, poročil, komentarjev in prikazov z različnih področij založniške prakse. Je tudi uveljavljen mednarodni strokovnjak za miniaturne knjige ter eden od štirih ne-Američanov, ki so dobili nagrado Norman Forgue Award za dosežke na področju miniaturnih knjig, je zapisano v utemeljitvi priznanja. (STA)



STRASBOURG - Obiskal je Evropski parlament in Svet Evrope

Papež utrujeno Evropo pozval k novemu upanju

STRASBOURG - Papež Frančišek je včeraj nagovoril poslance Evropskega parlamenta, v okviru štiriurnega obiska v Strasbourgu pa je obiskal še Svet Evrope. V govoru pred evropskimi poslanci je posvaril, da imajo ljudje občutek, da se je Evropa postarala in utrudila ter da je vedno manj protagonist v svetu, povečalo pa se je tudi nezaupanje v institucije EU.

Papežev nagovor v parlamentu so evropski poslanci večkrat prekinili z glasnim aplavzom. Frančišek je med drugim poudaril, da se zdi, da so velike ideje, ki so nekdaj navdihovale Evropo, izgubile svojo privlačnost, zamenjale pa so jo birokratske tehnikali-je evropskih institucij.

Kljub širitvi daje EU po mnenju papeža ljudem vtis, da je stara in utrujena. "Srečujemo se s splošnim vtisom utrujenosti in staranja Evrope, ki je danes 'babica', nič več plodna in živahna," je dejal 77-letni sveti oče. Na EU pogosto gledajo tudi z nezaupanjem in celo sumničavostjo. Zato je papež posvaril pred tem, da bi tehnične in ekonomske vprašanja na škodo pristne skrbi za človeka prevladala v politični razpravi.

V ospredje je treba po mnenju Frančiška postaviti človeka in njegovo dostojanstvo, tudi dostojanstvo tistih, ki živijo na robu. Papež je v luči gospodarske krize izpostavil pomen zaposlovanja. Kot je izpostavil, je treba najti nove načine za povezovanje fleksibilnosti trga s potrebo po stabilnosti in gotovosti zaposlitvenih možnosti, zagotoviti pa tudi ustrezen družbeni kontekst, ki ne bo izkoriščal ljudi.

Rimski škof je ob tem še posebej izrazil skrb za mlade in njihovo brezposelnost. Omenil je tudi skrb za starejše, ki so pogosto prisiljeni živeti sami, v ospredje pa je postavil družino ter izobraževanje. Izpostavil je pomen kmetijstva, ob tem pa ponovil, da je nesprejemljivo, da milijoni ljudi na svetu živijo v lakoti, medtem ko se na tone hrane dnevno vrže stran.

Posebej pa se je dotaknil problematike priseljencev, ki jih mora Evropa sprejeti in jim zagotoviti pomoč. Sredozemsko morje pa ne sme postati veliko pokopališče. "Evropa bo kos tem problemom, če se bo zavedala lastne kulturne identitete in vzpostavila zakonodaje, ki bodo ščitile pravice državljanov in hkrati omogočile sprejem priseljencev," je dejal Jorge Mario Bergoglio. Ob tem se je zavzel za sprejetje ukrepov v EU, ki bodo pomagali državam, iz katerih ljudje odhajajo, tako da se ne bo treba ukvarjati samo s posledicami.

Frančišek je pozval EU k dialogu z balkanskimi državami, ki so zaprosile za članstvo. To omogoče je v preteklosti trpelo zaradi nasilja, vstop v EU pa bi bil zanj tudi pot v mir, je menil. Opozoril je na države v sredozemski soseščini EU, kjer vladajo notranji konflikti in kjer se razvijata mednarodni terorizem in verski fundamentalizem. Zato je še posebej pomemben projekt miru in prijateljstva, ki je v temelju EU.

Sicer pa je papež obsodil individualizem in potrošništvo ter pomanjkanje solidarnosti, posredno pa je kritiziral splav in evtanazijo, ko je naštel primere "ljudi v terminalni fazi, starih, ki so zapuščeni in brez oskrbe, otrok, ki so ubiti v trebuhu matere". Zatrnil je tudi, da krščanstvo ne predstavlja grožnje sekularnemu značaju držav ali neodvisnosti evropskih institucij, temveč ju bogati.

Po nagovoru poslanecem iz 28 članic EU se je argentinski papež srečal s predsedniki vseh institucij pove-

Papež Frančišek nagovarja evropske poslance

ANSA



zave - Evropskega parlamenta Martinom Schulzem, ki ga gosti, Evropskega sveta Hermanom Van Rompuyem in Evropske komisije Jeanom-Claudom Junckerjem ter z italijanskim premierjem Matteom Renzijem, katerega država trenutno predseduje Svetu EU.

Frančišek je bil prvi papež na obisku v Evropskem parlamentu po papežu Janezu Pavlu II., ki je evropske poslance v Strasbourgu nagovoril 11. oktobra 1988.

Frančišek je nato v govoru v Svetu Evrope osrednjo pozornost namenil ohranitvi miru. "Mir je dobrina, za ka-

tero si moramo še naprej prizadevati in zahteva največjo pozornost," je pred predstavniki 47 držav članic SE dejal papež. Sveti oče je ob tem tudi pohvalil delo SE pri iskanju političnih rešitev trenutnih kriz. Pri tem jih poimensko ni navedel. Ostro je papež obsodil verski in mednarodni terorizem, ki po njegovih besedah na preizkušnjo postavlja mir po svetu.

"Ker tudi v Evropi napetosti niso premagane, je delo Sveta Evrope še vedno pomembno. Koliko gorja in smrti je tudi na tej celini," je opozoril papež. V zvezi s tem se je zavzel za vzgojo za mir,

ki se odpoveduje strahu pred drugimi in njihovem izključevanju.

Kot so sporočili iz Sveta Evrope, je papež v govoru pozval tudi k oblikovanju "neke vrste nove agore, v kateri bi vse civilne in verske skupine lahko sodelovale v svobodni izmenjavi, medtem ko bi spoštovale ločitev sektorjev in različnost stališč".

Papežev obisk v Strasbourgu je trajal skupaj zgolj štiri ure, kar je najkrajši obisk katerega papeža v tujini. Spremljali so ga poostreni varnostni ukrepi. Avtocesto in evropsko četrt v mestu so v veliki meri zaprli. Za varnost je skrbelo okoli 1000 policistov. Za kratek obisk je vladal velik interes medijev, saj se je akreditiralo kar okoli 900 novinarjev.

Papež na programu ni imel srečanj z verniki ali obiska katedrale v Strasbourgu. Verniki so se morali zadovoljiti s spremljanjem nagovorov v obeh ustanovah prek velikega ekrana v katedrali. Ta je bila v ponedeljek prizorišče protesta golopre pripadnice skupine Femen, protesti pa so potekali tudi ponekod drugod v mestu.

Nezadovoljstvo so nasprotniki obiska uperili v predsednika Evropskega parlamenta, češ da je verskega voditelja povabil k nagovoru v sekularnem organu. Schulz je sicer ob sprejemu papeža izpostavil, da je njegov obisk pomemben v času, ko je gospodarska kriza povzročila ogromno izgubo zaupanja v evropske institucije.

Andreja Juvan (STA)

ZDA - Primer uboja temnopoltnega najstnika obudil rasne delitve

Po odločitvi porote o uboju mladeniča v Fergusonu izgredi, drugod protesti

ST. LOUIS - Velika porota okrožja mesta St. Louis v Claytonu v ponedeljek ni potrdila obtožnice proti belemu policistu, ki je avgusta ubil temnopoltega najstnika. Najstnikovi smrti so sledili hudi nemiri, odločitev porote pa je širom ZDA sprožila proteste, ki so se v predmestju St. Louisa Ferguson sprevrgli v izgrede. Policija je aretirala 61 ljudi.

Odločitev 12-članske velike porote, sestavljene iz devetih belcev in treh temnopoltnih, je pred poslopjem v Claytonu, kjer je zasedala porota, zgodaj včeraj po srednjeevropskem času sporočil tožilec okrožja St. Louis Bob McCulloch. Kot je pojasnil, porota ni našla razlogov za kakršnokoli obtožnico proti policistu Darrenu Wilsonu, ki je 9. avgusta v predmestju St. Louisa Ferguson ubil neoboroženega 18-letnega temnopoltega Michaela Browna.

Primer je ponovno razdelil Ameriko po rasni pripadnosti. Anketa ameriške televizijske mreže CNN je pokazala, da je večina belcev po ZDA za to, da bi policista oprostili, večina temnopoltnih pa, da bi ga obtožili vsaj nečesa. Velika porota je slišala dve nasprotujoči si različici tragedije.

Policija trdi, da je Brown napadel 28-letnega policista, ko mu je ta ukazal, naj se s prijateljem umakne z ulice na pločnik. Brown naj bi potem Wilsona napadel in mu skušal odvzeti pištolo. Druge priče dogodka pa pravijo, da je Brown bežal pred policistom in na koncu dvignil roke v zrak, vendar ga je Wilson vseeno ustrelil.

Policist Darren Wilson je od 9. avgusta na plačanem dopustu, povsem varen pa še ni. Zaradi kršenja človekovih pravic ustreljenega ga lahko preganja pravosodno ministrstvo ZDA, družina Mic-



Protestniki v Fergusonu uničujejo policijsko vozilo

ANSA

haela Browna pa lahko proti njemu vloži civilno tožbo.

Ob razglasitvi odločitve je množica okoli policijske postaje v Fergusonu začela jezno vzklikati proti policiji, podrli barikade in začela z različnimi predmeti obmetavati policiste. Razočaranje nad odločitvijo velike porote je izrazila tudi družina ubitega mladeniča, vendar je pozvala vse, naj protestirajo na miren način.

Kmalu zatem se je oglašil tudi ameriški predsednik Barack Obama. Priznal je, da obstaja veliko nezaupanje med policijo in temnopoltnimi Američani, kar je tudi dedščina rasne diskriminacije. To je po njegovih besedah še posebej tragično, saj revalne skupnosti z visoko stopnjo kriminala najbolj potrebujejo dobro policijo. Obama je ob tem pozval k zadržanosti tako policijo kot protestnike.

Pozivi k miru niso zalegli, saj so se v Fergusonu poleg jednih vzklikov "smrdljivi morilci" slišali tudi strel. Oblasti so se na nasilje ob odločitvi porote med drugim pripravile z barikadami in celo vpoklicale narodno gardo, a izgredi so bili hujši, kot so pričakovali.

Razjarjeni protestniki v Fergusonu so zažigali stavbe, streljali na policiste ter jih obmetavali s kamenjem in predmeti, ropali trgovine in prevračali policijska vozila. Po navedbah policije policisti niso odgovarjali na strele protestnikov. Kot je na novinarski konferenci povedal vodja policije v okrožju St. Louis John Belmar, spopadi med protestniki in policijo niso zahtevali žrtev.

Policija je med izgredi aretirala 61 ljudi, med njimi eno osebo zaradi požiga, 29 zaradi vlomov, ostale pa zaradi različnih prekrškov in nezakonitega zborovanja. Po

Proruski uporniki za mirovne sile ZN

KIJEV - Proruski uporniki z vzhoda Ukrajine so včeraj pozvali k sklicu izrednega zasedanja Varnostnega sveta Združenih narodov, na katerem bi lahko odobrili napotitev mirovnih sil na vzhod Ukrajine. Vodstvo samooklicane Ljudske republike Doneck je ob tem sporočilo, da želi posredovanje mirovnih sil, v katerih bi sodelovali tudi predstavniki Rusije. Mirovne sile bi nadzirale izvrševanje obstoječih dogovorov in pomagale rešiti humanitarno in socialno krizo na terenu. Kijev vidi v pobudi izgovor separatistov za povabilo ruskim enotam na svoje ozemlje. Kijev in Zahod sicer že tako obtožujeta Rusijo, da ima na vzhodu Ukrajine svoje vojake.

V Kairu se je zrušil stanovanjski blok

KAIRO - V Kairu se je v noči na torek zrušil stanovanjski blok, pri čemer je umrlo najmanj 17 ljudi, osem je poškodovanih. V ruševinah so še vedno ujeti trije ljudi, ki jih poskušajo izkopati reševalci. Oblasti vzrok nesreče v rewni sosseki Matarija na vzhodu egiptovske prestolnice še vedno preiskujejo, sumijo pa, da je kriva nezakonita gradnja. Sedemnadstropno stavbo naj bi namreč nedavno so letali trije policijski helikopterji.

Tovrstne nesreče v Egiptu niso redke. Botruje jim predvsem neupoštevanje varnostnih pravil. Lastniki med drugim stavbam pogosto dodajajo nadstropja in s tem presežejo nosilnost njihovih temeljev. (STA)

podatkih gasilcev je med izgredi gorelo 25 zgradb. Pristojne ameriške oblasti so zaradi izgredov za nekaj časa omejele zračni prostor nad St. Louisom. Nad prizoriščem izgredov so letali trije policijski helikopterji.

Protesti spričo odločitve velike porote so potekali tudi v številnih drugih ameriških mestih. "Ni pravice, ni miru," je bil vodilni slogan udeležencev demonstracij, ki so razen v Fergusonu večinoma potekale mirno. O demonstracijah, ki se jih je udeležilo nekaj sto ljudi, so tako poročali s treh prizorišč v New Yorku - Times Squarea, Union Squarea in četrti Harlem. Nekaj sto demonstrantov je protestiralo pred Belo hišo v Washingtonu, kjer so vzklíkali: "Roke v zrak, ne streljaj". To je eden od sloganov protestov, ki so se začeli po tragediji v Fergusonu. "Končajte rasistično policijsko nasilje" in "Življenje temnopoltnih šteje" pa je pisalo na transparentih.

O večinoma mirnih protestih so poročali tudi iz Bostona, Philadelphie, Denverja, Seattlea, Chicaga in Salt Lake Cityja. V Oaklandu v zvezni državi Kalifornija je kakih 2000 ljudi blokiralo avtocesto, zaradi česar so aretirali več ljudi.

Na avtoceste so skušali priti tudi protestniki v Los Angelesu, a jim je policija to preprečila. Kakih 200 ljudi pa je demonstriralo v četrtih na jugu mesta, kjer prevladuje temnopolto prebivalstvo. Med njimi so nekateri vzklíkali: "Smrt morilskim policajem".

Iz predmestja St. Louisa blizu Fergusonu so medtem v ponedeljek poročali o novem streljanju, v katerem je bil ranjen policist, a po navedbah streljanje ni bilo povezano s protesti. Policist je bil ustreljen v ramo. Okoliščine incidenta še niso znane. (STA)



ŠTANDREŽ - Postopek se je premaknil z mrtve točke

Ob obnovi telovadnice še streha za Juventino



Tribuna nogometnega igrišča (levo) in telovadnica v Štandrežu

BUMBACA

Postopek za postavitev strehe nad tribuno štandreškega nogometnega igrišča, na katero čaka društvo Juventina že celo večnost, se je končno premaknil z mrtve točke. Občinska svetniška komisija za šport je včeraj razpravljala o predhodnem načrtu, 15. decembra pa bo temu projektu prižgal zeleno luč še goriški občinski svet. »Goriška občina ima trden namen izpeljati gradbena dela, na katera čaka štandreško društvo že toliko let. Prvi načrt so morali občinski uradi spremeniti, trudimo pa se, da bi do začetka del prišlo čim prej,« je za Primorski dnevnik povedal občinski svetnik in predsednik svetniške komisije za šport Giuseppe Ciotta, ki ga je župan Ettore Romoli pooblastil, da v imenu uprave sledi športnim in predvsem nogometnim ekipam.

Ciotta pravi, da mu je kot bivšemu odborniku Juventine projekt pri srcu. »Po predhodnem načrtu bodo uradi pripravili še dokončnega in izvršnega. Ko ju bo občinski odbor odobril, bosta na vrsti izbira podjetja in dela,« je dejal Ciotta. Načrt strehe nad tribuno, ki ga je včeraj obravnavala svetniška komisija, je vreden 100.000 evrov. Dobro polovico je že pred leti prispevala občina sama, preostalih 45.000 pa goriška pokrajina. Prvi načrt je bil dražji in je predvideval gradnjo strehe, ki bi pokrivala 300 kv. metrov površine, po novem pa bo streha pokrivala le del tribune za skupnih 163 kv. metrov površine. »Sredstva smo črpali iz



sklada za okolje, zato je v projekt vključena tudi namestitev fotovoltaične naprave,« je pojasnila pokrajinska odbornica Mara Černic. »Res upamo, da bo tokrat stvar stekla in da nam bodo tribuno končno pokrili. Škoda, da tega niso storili že v času, ko so jo zgradili. Če med tekami dežuje in piha veter, za publiko namreč ni najbolj prijetno,« je povedala blagajničarka društva Maja Peterin.

Na občini vzporedno poteka tudi

postopek za izbiro načrtovalca, ki bo pripravil načrt za izredna vzdrževalna dela na stavbi štandreške telovadnice. Na razpis se je prijavilo več podjetij, ponudbe pa bo tehnična komisija pregledala 2. decembra. Vzdrževanju stavbe je občina namenila 210.000 evrov: med drugim je predvidena obnova stranišč, slačilnic, kurjave, razsvetljave, strehe in stropa, zamenjali pa bodo tudi vsa okna. Dela bodo najverjetneje izpeljali poleti. (Ale)

VILEŠ - Na avtocesti

Smrtna nesreča

Na avtocesti A4 med Vilešem in Palmanovo, v bližini Aiella, se je v ponedeljek okrog 21. ure zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 46-letni Ivan Del Fabro iz Fagagne.

Iz še nepojasnjenih razlogov je možič s svojim avtomobilom tipa Fiat punto trčil v tovornjak z madžarsko registracijo. Na kraj so kmalu po trčenju prihiteli reševalci iz službe 118, ki so možiku nudili prvo pomoč na prizorišču nesreče. Takoj jim je bilo jasno, da je njegovo zdravstveno stanje izredno hudo. Z rešilcem so ga zato nemudoma odpeljali v videmsko bolnišnico, kjer je umrl sredi noči; številne poškodbe so mu bile usodne, čeprav so si zdravniki dalj časa prizadevali, da bi mu rešili življenje. Vzroke nesreče preiskujejo prometni policisti iz Palmanove.

Ivan Del Fabro je v Fagagni poznan, zato je včeraj novica o njegovi smrti odjeknila še toliko bolj boleče. Del Fabro je z družino upravljal hotel Bascchera v Fagagni in obenem tudi gradbeno podjetje.

GORIŠKA - Odlok pripravljen

Davek Imu kmalu tudi za kmetijska zemljišča

Davkoplačevalci bodo morali v kratkem spet seči v žep. Na ministrstvu za ekonomijo in finance v Rimu so že pripravili odlok, ki uvaja davek Imu za kmetijska zemljišča; v kratkem ga bo minister Pier Carlo Padoan podpisal, sledila bo njegova objava v uradnem listu, s čimer bo odlok postal pravnomočen.

Plačila davka bodo oproščeni prebivalci občin, ki se nahajajo nad šestimi metri nadmorske višine - skupno jih je v celi Italiji 1578. V 2568 občinah, ki se nahajajo na nadmorski višini od 280 do 600 metrov, bodo plačila davka oproščeni le neposredni obdelovalci in kmetijski podjetniki. V občinah pod 280 metri nadmorske višine - skupno jih je 3912 - bodo davek Imu morali plačati vsi lastniki kmetijskih zemljišč. Doslej so bili oproščeni plačila davka prebivalci občin, ki so bile vključene v gorske skupnosti (skupno jih je bilo 3524), po novem pa je glavna

diskriminanta v nadmorski višini, na kateri se posamezna občina nahaja.

Z uvedbo davka Imu za kmetijska zemljišča bo rimska vlada unovčila okrog 350 milijonov evrov, ki so jih vpisali v državni proračun že aprila, in sicer za kritje stroškov, ki jih prinaša tako imenovani dekret Irpef, s katerim so povišali za 80 evrov nižje plače.

V goriški pokrajini bodo morali novi davek plačati prav v vseh občinah. Znesek lahko izračunamo, tako da katastrsko vrednost zemljišča ob 25-odstotni revalorizaciji pomnožimo s 130. Medtem ko v manjših občinah še čakajo na jasnejša navodila iz Rima, v Gorici že preverjajo celotno zadevo, saj bo moralo novi davek plačati tudi cel kup lastnikov zelo majhnih zemljišč. Na goriški občini so se zato že postavili v stik z uradom za zemljiško knjigo, da bi pridobili vso dokumentacijo v zvezi z lastništvom zemljišč.

NOVA GORICA - V Qlandii Trojica iz zlatarne ukradla za okrog 7.000 evrov plena

Okrog 7.000 evrov plena si je iz zlatarne v novogoriški Qlandii prisvojila četverica, ki je v ponedeljek izginila neznano kam. Policija preiskuje kaznivo dejanje velike tatvine, doslej je znano, da sta dve ženski, stari okrog 60 in 30 let, ter možič, tudi star okrog 30 let, iz zlatarne vzela več kosov vrednega nakita - verižice, zapestnice ... Trgovino je trojica zapustila okoli 14.40 in se nato odpeljala z novejšim avtomobilom znamke Mercedes-Benz temnejše barve, v katerem jih je čakal možič. Četverica se je odpeljala neznano kam. Policija okoliščine tatvine še preiskuje, morebitne očitke pa poziva, naj se oglašijo s koristnimi informacijami na novogoriški policijski postaji (tel. 003865-3034400, pp_nova_gorica.pung@policijska.si). V takšnih primerih policiji pomagamo tudi tako, da si dobro zapomnimo ali takoj zapišemo opis sumljivih oseb, smer, kamor je storilec pobegnil, registrsko številko, barvo ter znamko in tip vozila. (km)

RONKE - Potem ko sta se potikala po ulicah San Lorenzo in Verdi

Tatovoma so za petami

Župan iz Foljana-Redipulje preko Facebooka poziva občane, naj takoj kličejo karabinjerje, če opazijo sumljive ljudi



Izvrtna luknja za vlom v stanovanje

Karabinjerji so v ponedeljek zvečer prejeli klic iz središča Ronk, kjer so domačini opazili dva domnevna tatova. Karabinjerji so na območje med ulicama San Lorenzo in Verdi pridrveli s tremi patruljami; po razpoložljivih podatkih so iskali dva možika, vendar naj ju ne bi še našli. Že prejšnji petek so podoben klic prejeli iz občine Foljan-Redipulja, kjer naj bi dva tatova vlomila v štiri stanovanja. Ob prihodu karabinjerjev jima je uspelo zbežati, med begom sta se znebila nakita, ki sta ga malo pred tem ukradla.

Župan Foljana-Redipulje Antonio Calligaris poziva domačine, naj takoj kličejo sile javnega reda, če opazijo kako sumljivo osebo. Na svojem Facebook profilu je župan zapisal, da sta prejšnji petek okrog 19. ure tatova vlomila v tri hiše v Ulici Bozzi v Redipulji. »Karabinjerji so pridrveli v Redipu-

ljo takoj po prejetju klica in območje patruljirali celo noč. Še naprej so v stanju pripravljenosti in bodo posegli, komaj jih boste poklicali,« župan nagrajuje občane preko Facebooka in opozarja, da sta petkove tatvine zakrivila dva možika v temnih oblekah in z zakrinkanim obrazom. »Običajno eden izmed tatov čaka na dvorišču, medtem ko drugi vlopi v stanovanje skozi okno, ki ga odpre, tako da ob ključavnici izvrti luknjo,« pojasnjuje župan in opozarja, da sta prejšnji teden tatova obiskala ulice Sant'Elia, Antona Traversi, Terra Rossa, Bozzi, Caduti del Lavoro, Slovenia in Croazia. Karabinjerji so županu pojasnili, da gre verjetno za ista tatova, ki sta v prejšnjih tednih obiskala sosednje občine. Iz Redipulje opozarjajo, da se po občini potikata dva sumljiva kolesarja; po mnenju domačinov gre za tatova, ki izbirata hiše, v katere ponoči vlamljata.



GORICA - Sezona Slovenskega stalnega gledališča

Z novim utripom



Goriška sezona Slovenskega stalnega gledališča (SSG) se je v ponedeljek začela z dobrimi obeti. Tega že vrsto let nismo mogli zapisati, saj je število abonementov iz leta v leto neusmiljeno padalo vse do lanskega skrajno nespodbudnega rezultata slabih sedemdesetih abonementov. Trend se je končno obrnil navzgor. Porast števila abonementov je po podatkih gledališča 33-odstoten, kar pomeni, da v dvorani Kulturnega doma nismo začutili praznine, da poleg nas je bilo še vsaj sto gledalcev, ki so se odzivali na dogajanje na odru in v dvorani, skratka zaznali smo nov utrip.

»Hvala za izkazano zaupanje,« so bile prve besede Igorja Komela, predsednika uprave Kulturnega doma, ki je s predsednico SSG Bredo Pahor nagovoril občinstvo pred začetkom predstave *Trst, mesto v vojni*. Povedal je, da sta se Kulturni dom in Kulturni center Lojze Bratuž še z drugimi slovenskimi organizacijami iz mesta angažirali, da »bo sezona gledališkega abonementa ponovno zaživela, saj se ji Gorica ne sme odpovedati«. Spomnil je na čas, ko sta bila gledališka večera v Gorici dva in so že načrtovali tretjega - spomin, ki osmišlja današnji napor in cilje.

»V ponos in čast mi je, da vas lahko v tako lepem številu pozdravim,« je dejala Breda Pahor in poudarila, da s trudom, vloženim v goriško sezono, »potrjujemo vlogo slovenskega stalnega gledališča v Italiji - v Trstu, Gorici in Benečiji ne glede na številne težave ne samo finančne narave«. Tudi zato, da bi lahko ponudili nekaj drugačnega, bolj izzivalnega in vznemirljivega, se SSG povezuje z drugimi gledališči, je še povedala pred-



Breda Pahor in Igor Komel (levo), občinstvo v dvorani Kulturnega doma (zgoraj levo) in prizor iz ponedeljkove predstave (zgoraj)

BUMBACA

sednica. Rezultat takšnega povezovanja in sodelovanja je bila ponedeljkova predstava, koprodukcija SSG, Stalnega gledališča FJK - Il Rossetti in društva Casa del lavoratore teatrale. Avtorja dramskih besedil sta Marko Sosič in Carlo Tolazzi, režiser je Igor Pison, govor na odru dvojezičen, postavitev multimedialna, igra mestoma pretresljiva, igralci odlični. Ploskanje po koncu predstave je bilo glasno in prepričano.

O odzivu na abonmajske sezone lahko še zapišemo, da so se Goričani v velikem številu odločili za mini abonmaje, ki dajejo možnost svobodne izbire predstav. Največ

zanimanja je bilo za mednarodno koprodukcijo *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina* v režiji Nede R. Bric (27. marca v mestnem gledališču Verdi), za Cankarjeve *Hlapce* v uprizoritvi režiserja Sebastijana Horvata (20. aprila v centru Lojze Bratuž) in za komedijo Vinka Möderndorferja *Obiski* (25. maja v centru Lojze Bratuž). Naslednji dogodek goriškega abonmaja bo na sporedu že v četrtek, 27. novembra, ko bo ob 20.30 v Kulturnem domu varieteska predstava *Prizma Optimizma*. Nastopili bodo Big Band RTV Slovenija in gostje Nuša Derenda, Alenka Godec in Martina Feri. (ide)



RONKE

Sporni posvet drevi v hotelu

Povezave z desnimi ekstremisti

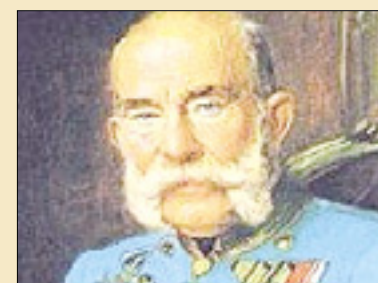
Iz združenja Ronchi dei Partigiani opozarjajo, da bo drevi ob 20.30 v hotelu Major v ronškem predmestju posvet z naslovom *Ronchi e l'impresa fiumana*, ki so ga prireditelji - združenje Ghibli iz Pordenona - sprva nameravali izpeljati v občinskem avditoriju. Občina je odpovedala pokroviteljstvo in preklicala dovoljenje za uporabo dvorane, saj se je izkazalo, da domuje združenje Ghibli v objektu, kjer naj bi v kratkem odprla svoj sedež skrajna desničarska organizacija Casa Pound, povezave z desnimi ekstremisti pa naj bi imeli tudi nekateri predavatelji. V združenju Ronchi dei Partigiani še pojasnjujejo, da se bo posveta udeležil Giuseppe Parlo, predsednik fundacije Ugo Spirito, ki je poimenovana po enem izmed prvih podpisnikov manifesta fašističnih intelektualcev. Predavali bodo še Diego Redivo, Sonia Di Filippo in Simone Paliaga, ki se je pred nedavnim na dnevniku Libero izrekel proti pobudi združenja Ronchi dei Partigiani, da bi v uradnem imenu ronške občine legionarje nadomestili s partizani. Pred nekaj dnevi je združenje CasaPound razobesilo transparent na ronškem letališču, zato pa združenje Ronchi dei Partigiani poziva antifašiste iz Laškega, naj bodo danes pozorni, da se podobni »podvigi« ne ponovijo.

RONKE - Poimenovanje

Cesarjev trg

V kratkem naj bi ulico poimenovali tudi po karabinjerjih, ki so umrli v Nasiriji

Franc Jožef I. Habsburško-Lotarinški bo v kratkem dobil svoj trg v Ronkah. Občinski svetniki Francesco Piasapia, Livio Formentin in Marina Cuzzi so pred časom predlagali občinski upravi poimenovanje ene izmed mestnih ulic in trgov po nekdanjem avstro-ogrskem cesarju. Občinska uprava se je odločila za mali trg v Ulici Cau de Mezo, ki se nahaja za novim sedežem kulturnega konzorcija in ga bodo uporabljali tudi za kulturne in glasbene prireditve. Občinska uprava namerava trg oz. ulico poimenovati tudi po karabinjerjih, ki so leta 2003 umrli v atentatu v Nasiriji. Postopek za poimenovanje se je začel že leta 2004, ko je Ronkam županoval Livio Furlan, zato pa je pred časom pred-



Cesar Franc Jožef

sednik krajevne sekcije karabinjerjev v pokoju Mario Biasini pisal županu Robertu Fontanotu; v pismu mu je predlagal, naj se po padlih karabinjerjih poimenuje Ulico Macello, ob kateri se nahaja tudi ronška karabinjerska vojašnica.

GORICA - Obujajo tradicijo

Pokušnja vin v dvorani UGG

»Gorica mora svoje tradicije ohranjati; če nanje pozabi, izgubi svojo dušo,« je župan Ettore Romoli povedal na predstavitvi pokušnje vin, ki jo bo združenje Autoktona organiziralo konec tedna v zgodovinski dvorani društva UGG na Battistijevem trgu. Pokušnjo vin so v okviru Andrejevega sejma prirejali do 80. let - potekala je v pokriti tržnici -, nato pa je tradicija usahnila. Lani sta jo obudila Goričana Roberto Gajer in Stefano Sfiligoi, ki sta nato okrog sebe zbrala še druge navdušence in ustanovila društvo.

Pokušnja je lani zabeležila zelo velik uspeh. Potekala je v prostorih nekdanje trgovine Larise na Verdijevem korzu, kjer se je kar trlo obiskovalcev. Letos so se organizatorji odločili za novo lokacijo - društvo UGG jim je z veseljem priskočilo na pomoč -, pričakovati pa je, da bo odziv ljubiteljev kakovostnega vina prav tako dober. V dvorani, kjer so nekoč prirejali plesne in študentske praznovanja, bodo od 28.

novembra do prvega decembra svoje proizvode ponujali vinarji z obeh strani meje. Pristopila so podjetja Blazic, Casa delle Rose, Terre del Faet, Korsič, Paraschos, Conte Romano, Rubijski grad, Kabaj, Mavrič, Šibav, Burja, Jnk, Pipo, Lepavida in gostilna Al Chio-stro. Poskrbljeno bo namreč tudi za prigrizek, petkov in nedeljski večer pa bosta popestrila koncerta skupine Triblend Project in Deep&Soul. V ponedeljek bodo v sodelovanju s knjigarno LEG predstavili kuhinjsko knjigo *Il quaderno della Cucina degli Alpini. Storie, aneddoti, ricette*. Včerajšnje predstavitve se je ob županu, odbornici Arianni Bellan, predsedniku UGG Morenu Sfiligoiu in organizatorjih udeležil tudi Fabjan Korsič, ki je pozdravil in podprl pobudo v imenu predsednika Konzorcija Collio Roberta Princica. Odprtje bo v petek ob 17. uri, v soboto, nedeljo in ponedeljek pa bo pokušnja vabila obiskovalce med 11. in 24. uro. (Ale)

GORICA - Štirijezična fotografska razstava

Dolgo goriško stoletje

Prirejata jo združenje Isonzo Soča in občina - Na ogled bo tudi zvezda, ki je dolgo let stala na strehi severne postaje

V muzeju Sv. Klare v Gorici bodo v petek, 28. novembra, odprli fotografsko razstavo *Dolgo stoletje*, ki bo posvečena goriškemu prostoru in številnim zgodovinskim preobratom, ki jih je le-ta doživel v 20. stoletju. Razstavo prireja združenje Isonzo-Soča s pokroviteljstvom goriške občinske uprave, s katero prvič sodeluje, ki razstavi pa bo svoj doprinos dal tudi Goriški muzej: ob fotografskih posnetkih bo namreč na ogled rdeča zvezda, ki je dolgo let stala nad pročeljem severne postaje in jo zdaj hranijo v muzeju meje v novogoriški železniški stavbi.

»Fotografije prihajajo iz našega in iz številnih drugih arhivov. Razstava bo štirijezična, ob napisih v italijanščini bomo namreč poskrbeli tudi za slovenske, angleške in nemške,« pravi predstavnik združenja Isonzo-Soča Dario Stasi, po katerem je ta projekt pomemben korak v smeri uresničitve Parka 20. stoletja. »Ideja se je porodila pred meseci, ko smo se srečali z županom Romolijem. Razmišljali smo o tem, da bi jo priredili v predoru Bombi, kar zaenkrat ni mogoče, v prihodnje pa bi to zamisel



Rdečo zvezdo so v muzej Sv. Klare pripeljali uslužbenci Goriškega muzeja

morda lahko izpeljali,« meni Stasi, po katerem je združenju Isonzo-Soča s to razstavo uspelo predstaviti zgodovino Gorice tako, da deluje povezovalno in ne ločevalno. »To je že lep dosežek,« je poudaril. Razstava je razdeljena na različne sklope, ki predstavljajo Goriško v času avstro-ogrskega cesarstva, pod Italijo in fašizmom, med drugo svetovno vojno in v povojnem

obdobju, med hladno vojno in v času padanja zidov. Ob fotografijah pa bo na ogled tudi rdeča peterokraka zvezda, ki so jo s strehe novogoriške železniške postaje odstranili 7. januarja 1991. Namestili so jo kmalu po razmejitvi, leta 1947, sicer pa so jo že ob božiču leta 1990 »našminkali« v zvezdo repatico. Razstavo bodo odprli v petek ob 18. uri, na ogled bo do 25. januarja.



GORICA - Knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe

V duhu tradicije

Koledar za leto 2015, *Iztrgani spomini* Draga Štoke in *Črniška kronika* msgr. Alojzija Novaka sestavljajo letošnja knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe, ki so jo predstavili v ponedeljek v galeriji Ars na Travniku. Predsednik GMD, duhovnik Renato Podberšič, je uvodoma napovedal, da bo prihodnje leto prelomno. »Minilo bo devetdeset let od ustanovitve Goriške Mohorjeve družbe,« je opozoril in pojasnil, da ob pomembni obletnici iščejo pot za bolj racionalno izdajo knjig. »Prizadevamo si, da bi izdajali tudi knjige, ki bi nagovarjale sosednji narod, medtem ko se s Celjsko in Celoško Mohorjevo družbo pogovarjamo o novem skupnem poslanstvu in tudi o skupnih korakih na tržišču.«

KOLENDAR NA 320 STRANEH

Koledar za leto 2015 je predstavil njegov urednik Marko Tavčar. Pojasnil je, da je pred devetdesetimi leti prvo knjižno zbirko sestavljalo šest naslovov. Nekoč je GMD nagovarjala širši prostor, v katerem je živelo veliko literatov in pesnikov, danes so razmere precej drugačne. Po eni strani je seveda lažje - pred devetdesetimi leti je fašizem začel svojo raznarodovalno politiko -, po drugi strani pa je težje, saj ni nikakor enostavno prepričati ljudi v nakup knjig. »*Koledar* se deli na trinajst sklopov in skupno obsega 320 strani. Koledarski del je opremil Edi Žerjal, ki že leta sodeluje z nami. Svoj prvi koledar je opremil že leta 1961. Letošnji niz je posvečen sv. Frančišku in njegovi hvalnici stvarstva,« je navedel Tavčar in dodal, da so koledar pripravili v duhu mohorjanske tradicije. Sklop člankov je posvečen Cerkvi, papežu Frančišku, razmeram v goriški nadškofiji, sledijo članki o naravi - o vrnitvi šakala na Kras, o žledu, čebelah, segrevanju ozračja. Več zapisov je namenjenih političnim in upravnim vprašanjem. Vreden branja je tudi članek o dvojnji, ki sodi med slovenske jezikovne zaklade; napisala ga je slavistka poljskega rodu Anna Muszynska Vizintin. Zadnji sklop člankov je posvečen prosvetni in kulturni dejavnosti. Dokumentarno vrednost imajo podatki o vpisih v vrte in šole s slovenskim učnim jezikom, ki jih je zbrala Slorijeva raziskovalka Norina Bogatec, in slovenska bibliografija v Italiji za leto 2013, ki jo je prispevala Ksenija Majovski iz Narodne in študijske knjižnice.

SPOMINE IZTRGAL POZABI

Knjigo Draga Štoke *Iztrgani spomini* je predstavila Majda Cibic. »Z Dragom se

poznava od otroštva, zato sem z veseljem sodelovala pri nastanku knjige in ji prispevala spremno besedo,« je poudarila in pojasnila, da sta s Štoko v bistvu sovaščana; oba sta odrasla na Kontovelu, »v vaškem okolju, kjer so nas družile iste vrednote ... predanost slovenstvu, krščanstvo, demokratičnost, svoboda misli«. Štoka je zatem pojasnil, da so *Iztrgani spomini* njegova šesta knjiga. »Zadovoljen sem, da je izšla ravno pri GMD, saj so mohorjevke prihajale v našo hišo še pred razpadom Italije,« je povedal in naštel vzgibe, zaradi katerih se je odločil za izdajo spominov. »Na bazoviški gmajni se titovko z rdečo zvezdo na glavi - izžvižgala in žalila s fašistko in domobranco takratno ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmilo Novak. To se je zgodilo sedemdeset let po vojni na svetem kraju,« je povedal Štoka, ki ga je prizadelo, ko je bilo v dnevniku objavljeno pismo, v katerem je pisalo, da je šovinist. Štoka je pojasnil, da šovinist sovraži druge, kar pa zanj nikakor ne velja. »Nekaj ni v redu v našem zamejstvu, če še danes to počenjam,« je poudaril in povedal, da je lani za vse svete obiskal pokopališče v Sloveniji, kjer stoji na eni strani spomenik padlim za svobodo, na drugi strani pa po vojni pobitim Slovincem. Ljudje ločeno obiskujejo grobove enih in drugih. »Sovražstvo je še v nas, za kar ne krivim nobenega; za to je treba imeti dokaze, ne kot v Sloveniji, kjer te obsodijo brez dokazov,« je povedal Štoka in svoj nagovor zaključil s pozitivnejšimi občutki. »V nedeljo sem bil na posvetitvi novega ljubljanskega škofa. Maše sta se udeležila tudi prvi minister in predsednik republike. Začutil sem novo ozračje, smo na pravi poti.«

ODMEVI S FRONTE SEGALI DO ČRNIČ

Črniška kronika - Frontno zaledje v Vipavski dolini med prvo svetovno vojno je štiriindvajseta knjiga iz zbirke *Naše korenine*. Predstavila sta jo Drago Sedmak in Renato Podberšič mlajši. Knjiga je v bistvu dnevnik, ki ga je v Črničah pisal duhovnik Alojz Novak od začetka prve svetovne vojne do leta 1933. »Novak je v Črniče prišel leta 1914, ko je imel trideset let. Prvi zapisi so iz meseca junija 1915; do leta 1922 je redno pisal dnevnik, potem pa so zapisi do leta 1933 bolj redki,« je povedal Podberšič in pojasnil, da je že leta 1992 izšel drugi del kronike, ki jo je Alojz Novak pisal od leta 1940 do leta 1946. Po Podberšičevih besedah gre za obdobje »komunistične revolucije na Primorskem«. Alojz Novak se je po letu 1946 preselil v Go-



Ponedeljkova predstavitev knjižne zbirke GMD v galeriji Ars

BUMBACA

rico, kjer je postal stolni kanonik in umrl leta 1967. Njegova kronika dogajanja med prvo svetovno vojno je po Sedmakovih besedah zelo zanimiva, saj so bile Črniče prva vas v zaledju Soške fronte, ki je zaradi bojev niso izselili. »V Novakovih zapisih se občuti velika negotovost; nihče ne ve, kaj se bo zgodilo. V dnevniku so opisani odmevi bojev, bombardiranja, bolezni, umiranje, groza, doživljanje prihoda vojakov najrazličnejših narodnosti - Prekmurški Slovenci so prišli z Madžari, prihod Italijanov leta 1918 ...,« je naštel Sedmak. Novak je svoj dnevnik zaključil leta 1933, tako da je v njem tudi nekaj zanimivih zapisov o raznarodovalnih ukrepih fašističnih oblasti. *Črniško kroniko* je opremil Pavel Medvešček, naslovnicu Štokovih *Iztrganih spominov* pa je naslikal Franko Žerjal. Predstavitev knjižne zbirke je sklenil Marko Tavčar s stenskim koledarjem za leto 2015, ki ga GMD posveča sakralnim objektom ob soški fronti.

Zbirko bodo danes ob 11. uri predstavili na slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu v Ljubljani, prihodnji teden pa v Trstu. (dr)

Nabirka za »murales«

Na vogalni stavbi v štandreški Ulici Tabaj je videti zbledel napis, ki so ga krajani visoko pod napušč namestili skupaj z oznako OF v letih, ko se je odločalo o poteku meje med Italijo in Jugoslavijo. Sedaj poteka pobuda, da bi celotni »murales« osvežili, saj gre za enega od številnih zgodovinskih znakov, ki so posejani po ozemlju, niso pa bili nikoli katalogirani. Štandreški je tudi večbarven. Kot v tedanjem obdobju bo potekala nabiralna akcija za stroške prepleskanja in priložnostno zgibanko; o pobudi bomo še poročali.

V Novi Gorici oviran promet

Ob današnjem obisku nemškega in slovenskega predsednika, Joachima Gaucka in Boruta Pahorja, bo v Novi Gorici med 6. in 13. uro onemogočeno parkiranje v Cankarjevi ulici. Promet bo moten na Cankarjevi in Erjavčevi ulici ter na Ulici Šantlovih. (km)

Dvojezičnost je naložba

Danes ob 18. uri bo v goriškem Kulturnem domu predavala Antonella Sorace z Univerzu v Edinburgu o najnovejših znanstvenih odkritjih na področju dvojezičnosti, »naložbi v družbo in družino«; vstop je prost.

Zaščita pred goljuhi in tatovi

O tem, kako naj se zaščitimo pred goljuhi in tatovi, bodo karabinjerji predavali danes ob 18.30 v župnijski dvorani Don Bosco v Mošu.

ŠEMPETER - Slovo od Mirana Ipavca

Ko je zadišalo po petju, je stekel v avto po kitaro

Včeraj so se na pokopališču v Šempetru svojci ter številni prijatelji in znanci poslovili od Jordana Ipavca, ki je pred nekaj dnevi umrl v tamkajšnji bolnišnici. Na poslednjo poslovitev so prišli od vsepovsod, dobra polovica tudi iz zamejstva, od koder je izhajal pokojni Jordan. Družina Ipavec se je namreč v petdesetih letih priselila na Oslavje iz Škrbljevega v občini Dolenje v Brdih. Kasneje si je našla nov dom v Štandrežu. Jordan je bil najmlajši med tremi otroki in je bil rojen leta 1948. Veliko let je bil zaposlen v podjetju ITE, ki je napeljevalo telefonske linije po Furlaniji. Podjetju je ostal zvest do upokojitve. Konec sedemdesetih let se je oženil z Lilijano Markočič iz Pevme, ki je zaradi neozdravljive bolezni umrla še zelo mlada. Iz njunega zakona se je rodila hčerka Elizabeta, ki živi v Štandrežu. Jordan se je kasneje oženil z gospo Lidijo iz Šempetra, kamor se je pred leti tudi preselil. Nikoli pa ni pozabil starih prijateljev in »klape« iz Pevme in z Oslavja, kamor je rad zahajal ob vsaki priložnosti, zlasti če sta bila na vidiku glasba in petje. Jordan je veljal za izrednega ljudskega pevca in kitarista, ki je s prijatelji rad razveseljeval staro in mlado. Poznal je veliko narodnih viž, pa tudi dalmatinske in mehiške pesmi, ki mu šle od rok. Spadal je v skupino glasbenih navdušencev iz Pevme, ki so že kot najstniki na začetku šestdesetih let postavili na noge ansambel, ki se je ogrevalo za rock pesmi. Jordan pa so bolj ležale narodnozabavne melodije, ki jih je obvladal celo »rešto«. Rad se je vključil v katero koli družbo; če je le zadišalo po petju, je takoj stekel v avto po kitaro, ki jo je vedno nosil s sabo. Izučil se je tudi v jodlanju, posebnem petju, ki ga poznajo alpska, v glavnem germanska ljudstva. Veliko let se je udeleževal jodlarskih tekmovalij na Tirolskem, v Avstriji, Nemčiji in Švici in vselej se je domov vrnil z vrsto priznanj. Jordan je bil tudi odličen lokostrelec; bil je član športnega društva Naš prapor iz Pevme, ki je pred leti gojilo to športno zvrst. Zaradi izjemne fizične moči se je z dobrimi uspehi udeleževal tekmovalij



Miran Ipavec s svojo kitaro

z najtršim lokom brez merilnih pripomočkov. Poznan je bil tudi z vzdevkom Ringo. Nadelo so mu ga, ker se je v javnosti rad pojavljal s kavbojskim klubom in v živo pisanih kavbojskih srjcah, ki mu jih je pošiljal stric iz Združenih držav Amerike. Tam si je Jordan nabavil tudi svojo zvesto spremljevalko - kitaro. Videvali smo ga na šagrah in drugih vaških praznikih, na turističnih kmetijah in v osmicah, na Soških regatah in tudi na poletnih Kapljicah kulture v goriškem Ljudskem vrtu. Skratka šlo je za človeka, ki je znal vnesti veselo razpoloženje v sleherno družbo, njegov nenaden odhod bo pušča za sabo veliko vrzel na sceni ljudskega petja.

Pogreba se je udeležilo veliko ljudi. Po verskem obredu, ki ga je daroval šempetrski župnik, se je od pokojnika s kratkim nagovorom v imenu prijateljev iz Pevme in z Oslavja poslovil Vili Prinčič, medtem ko mu je šempetrska klapa izrazila zadnji pozdrav z dalmatinskima pesmima, ki ju je Jordan oboževal.

RUPA - Ukrepi proti poplavam Vipave

Ob reki nastaja nasip

Dela potekajo pod Ulico Pot v Dele, načrt južnega nasipa pa morajo spremeniti - Zaradi dežja se bo gradnja zavlekla

V Rupi se nadaljuje gradnja nasipa, ki bo hiše na dveh koncih vasi zavaroval pred poplavami Vipave. Gradbena dela so se začela septembra, njihov izvajalec je podjetje Malic Marino scavi. »Dela trenutno potekajo pod Ulico Pot v Dele. Prvi del nasipa je že dokončan, drugega pa je treba še zvišati,« je povedala sovojenjska županja Alenka Florenin, po kateri se gradnja južnega nasipa še ni začela. »Načrt bo treba prilagoditi značilnostim tal, ki so različna od pričakovanega, saj bo od tega odvisna stabilnost nasipa. Zato je v pripravi sprememba načrta,« je povedala Floreninova, po kateri bodo dela trajala nekoliko dlje od pričakovanega (sprva so napovedali 105 dni), na kar je vplivalo tudi slabo vreme. Nasip v Rupi bo stal 260.000 evrov; ravno toliko denarja je šlo tudi za nasip v Dolnjih Gabrjah. Za gradnjo so se odločili, potem ko je Vipava v zadnjih letih prestopala bregove in puščala za sabo veliko škodo. Da bi zavarovali hiše, so leta 2010 očistili bregove, ki jih je zaraščalo rastlinje, kar pa ni bilo dovolj. Vipava je oktobra 2012 spet prestopila bregove, zato pa je postalo jasno, da se težave lahko rešijo le z gradnjo nasipov.



Južnega nasipa še niso zgradili

BUMBACA



NOVA GORICA - Teden zmanjševanja odpadkov

Preveč zavržene hrane

Na Novogoriškem vsakdo letno »pridelal« petnajst kilogramov kuhinjskih odpadkov

Tudi novogoriška Komunala se danes pridružuje akciji slovenskih komunalnih podjetij, ki želijo v okviru evropskega tedna zmanjševanja odpadkov opozoriti na količino hrane, ki jo v Sloveniji zavržejo. Omenjena podjetja ob tem opozarjajo tudi na pravilno ločevanje odpadkov. Veliko zavržene hrane namreč še vedno konča v mešanih komunalnih odpadkih.

Na območju občin Brda, Kanal ob Soči, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba in mestne občine Nova Gorica je novogoriška Komunala v lanskem letu zbrala 884.197 kilogramov biorazgradljivih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev, kar znaša 15 kilogramov na prebivalca, v prvih devetih mesecih letošnjega leta pa 686.782 kilogramov. Podatki sicer vsebujejo tudi količine ostankov pri pripravi hrane, kot so olupki in lupine, toda očitno je, da še vedno preveč zavržene hrane konča v zabojnikih za mešane komunalne odpadke. »Zato bomo, poleg splošnega cilja zmanjšanja ko-



Zabojniki za odpadke FOTOKM.

ličin zavržene hrane na prebivalca, veliko pozornost namenili tudi ozaveščanju prebivalcev o pravilnem ločevanju odpadkov. Ostanki pri pripravi hrane in zavržena hrana sodijo v rjavo posodo za biorazgradljive kuhinjske odpadke, opozarja Andrej Miška, direktor Komunale.

Slovensko povprečje je 82 kilogramov. Tolikšna je letna količina odvržene hrane na prebivalca. Sem sodijo različna

živila - od sadja in zelenjave do mlečnih izdelkov, kruha ... gre pravzaprav za količine preveč pridelane, nakupljene ali skuhanе hrane, ki pristanejo v zabojnikih za odpadke, na kompostu ali celo v kanalizaciji.

V svetu pa vsako leto zavržemo 1,3 milijarde ton hrane, kar je približno tretjina vse hrane. Samo v Sloveniji smo v letu 2011 zavržli skoraj 170 tisoč ton hrane. Evropska komisija v zvezi s to problematiko predlaga zavezo, da do leta 2025 zmanjšamo količino zavržene hrane za 30 odstotkov. Evropski teden zmanjševanja odpadkov, ki letos poteka od 22. do 30. novembra, je zato posvečen prav zmanjševanju količine zavržene hrane.

Da bi zgornje podatke kar se da plastično ponazorili, bodo danes na pobudo Zbornice komunalnega gospodarstva pred mestnimi hišami trinajstih slovenskih mest, med drugimi tudi v Novi Gorici, na posebnih stojnicah prikazali količine zavržene hrane. (km)

VIPAVA - Posvet Z vinom do turistov

Potencial še neizkoriščen

V Vipavskem hramu v Vipavi bo danes ob 13. uri srečanje na temo *Vino kot možnost turistične promocije Vipavske doline*. Udeleženci bodo skušali odgovoriti na vprašanja, kakšne so prednosti Vipavske doline kot turistične destinacije, kje so slabosti, kakšne so priložnosti in kateri ukrepi so potrebni za preboj in ustvarjanje uspešnih zgodb? Vinogradniško tradicijo in lepoto pokrajine v dolini nadgrajujeta bogata zgodovinska in kulturna dediščina. Potencial za razvoj turizma, še zlasti vinskega, je torej v Vipavski dolini ogromen, vendar se ne razvija, kot bi se lahko. Na srečanju bodo sodelovali Jordan Cigoj, iz turistične kmetije Arkade, Mojca Jakša iz ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Boris Jež, predsednik uprave Vipava 1894, Mihael Kline iz Fakultete za družbene vede, Bojan Meden iz agencije SPIRIT Slovenija in Črtomir Špacapan, direktor RRA severne Primorske. (km)

NOVA GORICA Hit odpira kuhinjo šolarjem

Tudi novogoriški Hit aktivno sodeluje pri izvedbi akcije »Dan odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše«, katere pobudnik je Gospodarska zbornica Slovenije. Jutri ob 16. uri zato v Hitovi Perli odstrirajo pogled v zakulisje gostinskega dogajanja ter učencem neposredno približujejo poklice in delovne procese v gostinstvu. Neposredno bodo lahko spoznali delovno okolje in ekipo Perlinih natakarijev, slaščičarjev in kuharjev. Pred kratkim se ji je pridružil tudi Valerio Lutman, ki ga lahko spremljamo pri kulinarčnih izzivih v tretji sezoni TV šova *Gostilna išče šefa*. Da gostinski poklici vedno bolj stopajo iz zakuljsja in predstavljajo zanimivo priložnost za interakcijo z gosti in obiskovalci, bodo šolarji jutri lahko tudi sami izkusili. Zanimivo bo dogajanje v kuhinji, ob delu v strežbi, kaj počnejo hotelske gospodinje, pa bodo učenci iz prve roke videli v Perlinem predsedniškem apartmaju. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349 ali 328-5341047.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM

CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Razstave

RAZSTAVO »ČAROBNOŠT KERAMIKE« bodo člani kulturno umetniško izobraževalnega društva POC iz Ajdovščine v sodelovanju z župnijo v Štandrežu odprli danes, 26. novembra, ob 19.45 v župnijskem domu v Štandrežu. Na ogled bo do 30. novembra od ponedeljka do sobote 17.00-19.00, v nedeljo, 11.00-12.30.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO« na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost. Vsako nedeljo ob 17. uri brezplačen vodeni ogled razstave. Danes, 26. novembra, ob 18. uri bo srečanje s profesorjem Robertom Del Grandejem na temo portreta v zgodovini fotografije.

Gledališče

»GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI«: v občinskem gledališču v Trziču 27. novembra ob 10. uri »Corpi, musica e parole«, nastopajo dijaki ISIS Pertini iz Trziča; ob 10.30 »Materiali per una storia«, nastopa gledališka skupina ISIS Buonarroti iz Trziča; ob 11.30 »Pinocchio«, nastopa gledališka skupina zadrage Integrazione ANFFAS iz Trsta; vstop prost.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 28. novembra ob 20.45 muzikal »Tutti insieme appassionatamente«, igrata Luca Ward in Vittoria Belvedere. Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00 (zaprta bo od 24. do

28. decembra); več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADISČU bo 13. decembra ob 21. uri gledališka predstava »La vita è un viaggio«, nastopata Beppe Severgnini in Marta Isabella Rizi; informacije po tel. 0481-969753 in na www.artistiasociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 26. novembra, ob 21. uri gledališka predstava »Sing & Swing«, nastopata Massimo Lopez in Jazz Company; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiasociatigorizia.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 28. novembra ob 19. uri in ob 22. uri koncert skupine Laibach - napravimo to deželo spet sproščeno!; informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@iol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Interstellar«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del. Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Due giorni, una notte«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 21.30 »Torneranno i prati«.

Dvorana 3: 17.30 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«; 22.00 »Michael Jackson: Life, Death and Legacy«.

Dvorana 4: 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30 - 21.40 »Interstellar«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Scusatate se esisto«.

Koncerti

OBČINA RONKE prireja v avditoriju v niz koncertov z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare« ob četrtek ob 20.30: 27. novembra Siriana Zanolli - sopran, Cristiana Cristancig - klavir (Verdi, Strauss, Schubert, Schumann, Dvorak, Tosti, Chaplin).

V KULTURNEM DOMU NOVA GORICA 26. novembra ob 20.15 bo nastopil blueser Eric Sardinias s svojo zasedbo Big Motor. 29. novembra ob 20.15 bo koncert Simfoničnega orkestra FVG Mitteleuropa; informacije pri blagajni (tel. 003865-3354016) od ponedeljka do petka 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred predstavo, več na www.kulturnidom-ng.si.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane; informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Šolske vesti

NA LITERARNEM, LIKOVNEM IN FOTOGRAFSKEM NATEČAJU »POT DO ČLOVEKA« (Srečko Kosovel), ki je posvečen spominu na dijakinjo Živo Srebrnič, lahko sodelujejo vsi dijaki, ki obiskujejo slovenski višješolski center v Gorici. Natečaj razpisuje skupina profesorjev slovenskega višješolskega centra, ki želi spodbuditi ustvarjalnost pri mladih. Prispevke je treba izročiti tajništvu tehniškega ali tajništvu licejskega pola do 8. januarja 2015. Nagrajevanje najboljših prispevkov bo potekalo ob Prešernovi proslavi, 9. februarja 2015.

Izleti

POHOD IN VODEN OBISK bazilike v Ogleju organizira združenje Forum Gorica v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče pohodnikov je predvideno ob 10.30 pred cerkvijo Sv. Andreja v kraju Perteole pri Rudi, nato se bodo pohodniki podali na približno 13 km dolgo pot do Ogleja. V popoldanskih urah bo ob 16. uri na sporedu obisk bazilike v Ogleju, ki ga bo vodil Andrea Bellavite. Predviden je tudi nastop pevskega zbora Ars Musica iz Gorice; informacije po tel. 339-6382180.

ESTORIABUS: 13. decembra bo potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

ZSKD obvešča, da je na spletni strani Zveze pevskih zborov Primorske (www.zpzs.si) že odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

LETNIKI 1934, rojeni v občini Sovodnje, so vabljeni, da se udeležijo v petek, 28. novembra, ob 18. uri srečanja za priložnost skupnega jubilejnega praznovanja v Rupi na sedežu pevskega zbora Rupa-Peč; informacije in

prijave po tel. 0481-532092 (Emil D.) ali 0481-882285 (Ivič K.).

2. FESTIVAL ESTETSKIH ŠPORTOV bo v telovadnici AŠZ Olympia na Drevoredu 20. septembra v Gorici v nedeljo, 30. novembra, ob 10.30. Srečanje organizirajo društva Bor, Cheer-dance Millenium, Olympia, Polet in Vipava.

PRI KD BRIŠKI GRIČ ŠTEVERJAN zbirajo stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamara). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.

Prireditve

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija otroških in mladinskih plesnih skupin v organizaciji ZSKD in SKD Tabor bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 1). Na razpolago bo parkirnišče sosednje ZKB.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno prednovoletno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu. Prijave sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Obvezno na račun 20 evrov.

»PROFESSIONE CINEMA« je naslov štirih brezplačnih srečanj z delavnicami in projekcijami za ljubitelje filma, ki jih organizira združenje Hiša filma v goriškem Kinemaxu med 9. uro in 12.30 v sodelovanju z goriškim Damsom videmske univerze: 26. novembra »Lavorare nel sonoro: doppiaggio e sound editing«: projekcija filma »Blow Out« (Brian De Palma, 1981), srečanje z igralko Rossana Mortaro, laboratorij z zvočnim editorjem Francescom Morosinijem. 27. novembra »La sceneggiatura«: projekcija filma »Nella casa« (François Ozon, 2012), srečanje z režiserjem Matteom Oleottom; informacije in vpisovanje v pokrajinski mediateki (tel. 0481-534604 ali segreteria@mediateca.go.it).

KAKO NAJ SE BRANIMO PRED GOLJUFI IN TATOVJI? Občina Sovodnje vabi v torek, 2. decembra, ob 19. uri v dvorano Zadržne banke Doberdob in Sovodnje, Prvomajska 120/A v Sovodnjah, na srečanje na temo varnosti in oblik preprečevanja goljufij in tatvin, ki je namenjeno predvsem starejšim občanom oz. ranljivim skupinam. Pobudo prireja goriška pokrajina v sodelovanju s sindikalnimi predstavništvi upokojencev, zavodom Galilei in javnimi upravami.

DRUŠTVO sKultura 2001 vabi na predstavitev kataloga kiparskega srečanja 2013 v petek, 28. novembra, ob 20. uri v konferenčni dvorani pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju. Srečanje bo povezoval umetnostni zgodovinar Saša Quinzi. Na programu klavirski uvod Tiziane Zavatlav, novinar in umetnostni kritik Jurij Paljk bo predstavil katalog, sledili bodo predstavitve umetnikov in njihovih del, glasbeni poklon MPZ Štandrež, ki ga vodi Goran Ruzzier, družabnost.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD Štandrež in Skultura 2001 vabijo na praznovanje župnijskega zavetnika »Štandrež 2014«: danes, 26. novembra, ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa spokorni dan, spovedovanje in duhovni pogovor bo vodil msgr. Renato Podberšič; ob 19.45 v župnijskem domu odprtje razstave »Čarobnost keramike« v sodelovanju z društvom POC Ajdovščina. V soboto, 29. novembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, vodi nadškof Carlo Redaelli, somašujeta upokojena škofa Dino De Antoni in Metod Pirih, sodeluje združenje Unitalsi. V nedeljo, 30. novembra, ob 9.30 na trgu pred cerkvijo tržnica v pričakovanju Božiča; ob 10. uri bo mašo vodil srebrnomašnik Božo Rustja; ob 11. uri na trgu podelitev dvanajstega klasa; ob 11.15 bo mašo vodil srebrnomašnik Karel Bolčina; ob 17.30 praznične večernice; ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 2. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bosta pravljčni urici v slovenščini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljic« potekali med 17. in 18. uro 26. novembra ter 10. decembra. Pravljici bo prebiral Andreja Grom; informacije po tel. 0481-477205.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 26. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Nord Meridiano« Marie Frega in Francesca De Filippa. Srečanje bo vodil novinar Christian Seu; vstop prost.

»KO SE PRED OČMI DOKONČNO ZATEMNI« je naslov srečanja v soorganizaciji SZSOja, MOSPa in skupine Etika in prihodnost, ki bo v soboto, 29. novembra, v Močnikovem domu v Gorici v Svetoivanski ulici 9 ob 19. uri. Uvedel ga bo p. Edi Kovač iz ljubljanske in toulouške univerze.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 11.00, Leonilda Tiberio vd. Adamo iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila o upepelitve.



PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **43**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

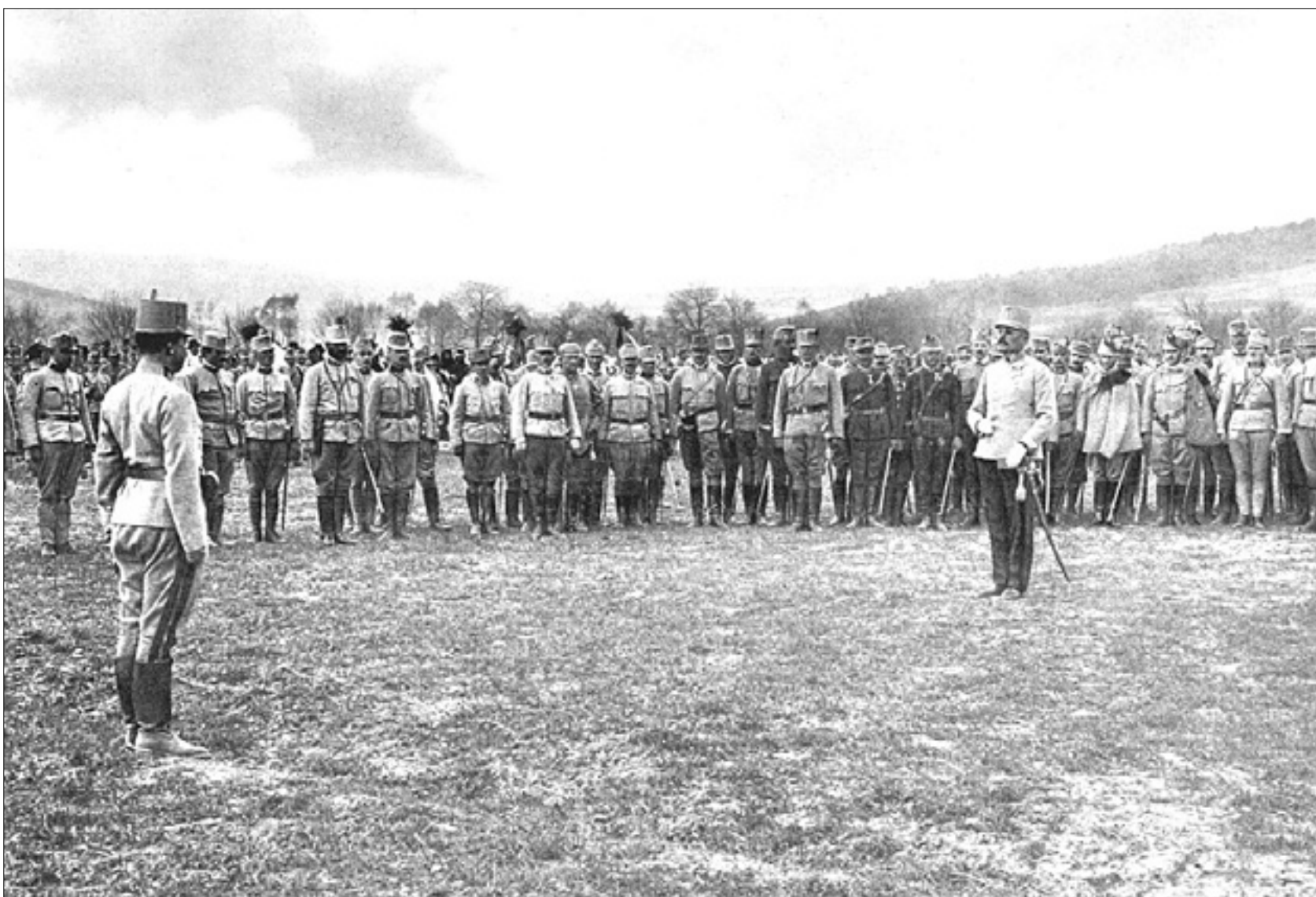
Miro Simčič

knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si



Toda tudi na drugi strani frontne črte so si začeli prizadevati za oživiljanje starodavnih idej o skupni državi južnih Slovanov. Že leta 1915 je šestindvajset uglednih politikov hrvaškega, srbskega in slovenskega rodu, emigrantov iz Avstro-Ogrske, v Parizu ustanovilo Jugoslovanski odbor, ki ga je vodil dalmatinski politik dr. Ante Trumbić. Sredi leta 1917 je Jugoslovanski odbor s srbsko vlado podpisal tako imenovano Krfsko deklaracijo o načelih združitve južnih Slovanov v skupno državo Jugoslavijo. O delu tega odbora časopisi dvojne monarhije niso poročali, toda informacije o njegovi dejavnosti so vseeno prihajale tudi v domovino in dvigale morale pripadnikom južnoslovanskih narodov, ki so neskončno vojno vedno bolj prepoznavali kot »nemško vojno«, v kateri niso imeli svojih interesov. Jugoslovanski odbor je izvajal obsežno publicistično in propagandno dejavnost. Dejaven je bil zlasti med izseljenci v ZDA, Kanadi in drugod ter jih je navduševal za jugoslovansko idejo.

Po Krfski deklaraciji bi bila Jugoslavija ustavna, parlamentarna in demokratična monarhija, v kateri bi bili vsi narodi enakopravni in svobodni, omogočen bi jim bil razvoj na osnovi njihovih posebnosti. Popolno svobodo bi uživale tudi vse veroizpovedi. Antantni zavezniki so med vojno podpirali Jugoslovanski odbor, ki je deloval v Parizu, Londonu in Rimu, ter njegove ideje navajali v svojih propagandnih in političnih akcijah. Toda ko je bilo vojne konec, ga antanta ni hotela priznati kot predstavnika južnoslovanskih narodov Avstro-Ogrske in svojega zaveznika. Ravno tako ga niso povabili k sodelovanju ob aktu združitve Države SHS 1. 12. 1918. Tako je kmalu prenehal delovati, načela Krfske deklaracije pa so bila pozabljena in potepšana.

Dvanajsta in zadnja bitka na Soči

Po končani enajsti bitki na Soči sta oba generalstaba — Borojevičev v Postojni in Cadornov v Vidmu — analizirala rezultate dve leti in pol trajajočega vojskovanja na Soči. Za italijansko stran so bili uspehi ključni, zdaleč preskromni glede na izgubljena življenja vojakov in vložena sredstva. Enajstkrat so Italijani napadli, polovica dotedanjih ofenziv pa je pomenila popoln polom. Zanje je bila uspešna šesta soška bitka, ki jim je prinesla osvojitve Gorice in likvidacijo nasprotnikovega goriškega mostišča. Določene ozemelske pridobitve so si zagotovili v deseti bitki, v enajsti so zasedli Banjščice, toda tudi Cadorna si ni bil na jasnem, ali gre pri tem za njegov veliki uspeh ali za novo past pretkanega nasprotnika, ki je znal vedno znova presenetiti. Borojevič je s to potezo skrajšal frontno črto, se umaknil iz neposrednega dosega težkega italijanskega topništva, sovražniku pa je prepustil brezvodni kraški teren, ki je bil za utrjevanje in vojskovanje izjemno neprijeten. Borojevič so poimenovali soški lev, toda zagrebški zgodovinar Drago Roksandić meni, da njegova uspešnost ni izhajala iz njegove moči, temveč iz njegove pretkanosti, tako da se je spraševal, ali je bil Borojevič soški lev ali soška lisica.

Borojevič v dotedanjih bitkah na Soči še ni doživel poraza. Njegove izgube so bile manjše kot nasprotnikove, njegove enote niso nikoli bežale pred nekajkrat močnejšim sovražnikom, ampak so se vedno urejeno umikale, če jih je položaj prisilil v to, in na novih položajih pripravljene pričakale sovražnika. Čeprav so bile nenehno v obrambi, v bornih in provizoričnih zakloniščih in so se večkrat znašle na robu svojih zmožnosti, so znale zbrati moči in v zadnjem trenutku izvesti oster protinapad, s katerim so sovražniku iztrgale tisto, kar si je s krvjo in številnimi življenji pridobil v predhodnih bojih. Toda nasprotnik je imel več vojakov, bogatejše zaledje in radodarne zaveznike. Postopoma je le uspešno mlet braniteljeve sile. Kar mu ni uspelo v širokopoteznih akcijah, mu je v vsakodnevnih spopadih. Vse bolj je kazalo, da bo njegova vztrajnost na koncu obrobdila sadove.

Obe v vojno vpleteni državi sta bili v težkem notranjepolitičnem položaju, kar se je poznalo, in to tako v zaledju kot na prvi frontni črti med vojaki. Odločen uspeh, velika zmaga ali velik polom druge strani bi končno zaprl usta godrnjavemu javnemu mnenju ter dvignili moralo med civilnim prebivalstvom in na fronti, so bili prepričani tako na eni kot na drugi strani.

Zavezniki so pritiskali na Cadorno, naj nadaljuje napade, saj so se na zahodni fronti tudi sami znašli v precejšnji stiski. Prepričani so bili, da je prerano ustavil uspešno enajsto bitko, in zahtevali so, naj še enkrat — še pred zimo — pritisne na avstro-ogrsko silo na Soči. Italijanska obveščevalna služba je izvedela, da začenjajo centralne sile premeščati vojaštvo z vzhodnega bojišča na zahod. General Cadorna je imel takoj po enajsti bitki v mislih še eno ofenzivo na Soči, in to pred koncem leta 1917, nekje konec septembra, toda pozneje si je premislil. Italijani so se prvič po nekajletnem nenehnem napadanju odločili za obrambno strategijo.

Zavezniki so bili zaradi takšne odločitve odkrito nejevoljni, tako da jim je moral Cadorna nemudoma vrniti njihovih sto težkih topov, sto dodatnih topov, ki bi jih moral še dobiti, pa ni nikoli prispelo. To je nepričakovano oslabilo italijanske sile. Cadorna se je odločil za koncept odločne obrambe. Menil je, da je z deseto in enajsto ofenzivo na soški fronti v celoti izpolnil sprejete obveznosti do zaveznikov za leto 1917.

Avstro-Ogrska in njen nemški zaveznik na voljo nista imela veliko časa za odločno ofenzivo, ki jo je Borojeviču zapovedal cesar. Zaveznika sta zato delovala hitro. Vojaki ene in druge vojske so hitreje kakor politiki našli skupni jezik. 8. septembra, po desetdnevnih usklajevanjih in dogovorih, je bila skupna operacija pod imenom »Waffentreue« (zvestoba v orožju) pripravljena. Glavna smer napada bi bila na krnsko-tolminskem odseku, pomožna bi prišla iz Bovca. Prva in 2. armada Borojevičeve armadne skupine pa bi niže ob Soči na Krasu nekaj dni sovražnika le z demonstrativnimi akcijami vezali nase, le na desnem krilu proti Tolminu bi njune čete aktivno delovale od začetka napada.

Najtežja naloga je čakala na novo ustanovljeno 14. armado, ki jo je sestavljalo pet avstro-ogrskih in sedem nemških divizij in je štel čez sto tisoč ljudi. Njeno poveljstvo je prevzel nemški general Otto von Below, ki si je bogate izkušnje pridobil med vojskovanjem na Balkanu. Armada je imela štiri skupine: Krauss, Stein, Berrer in Scotti. Severni odsek od Rombona proti jugu do Krna je zasedel 1. avstro-ogrski korpus generala Kraussa, ki bi, kot so načrtovali, v samostojni akciji prebil italijansko obrambo pri Bovcu ter zasedel Stol (kota 1763), pozneje pa bi preko Tarčenta prodrli proti gornjemu delu toka reke Tilment. V tej skupini so bile avstro-ogrski divizija Edelweiss, 55. avstro-ogrski pehotna divizija, nemška lovski divizija ter nemške enote za metanje bojnega plina.

Južno od Krna do Mengor pri Tolminu so bile enote grupe nemškega generala Hermanna von Steina (tretji bavarski korpus), ki so jih sestavljali 50. avstro-ogrski pehotna divizija, 12. in 117. nemška pehotna divizija ter bavarski alpski korpus. Nižje od Tolmina proti morju, na širšem območju Sv. Lucije (danes Most na Soči), je bila postavljena skupina generala Alberta von Berrerja (51. nemški korpus) — sestavljali sta jo 200. in 26. nemška pehotna divizija; na skrajnem levem krilu 14. armade pa je položaje držala skupina avstrijskega feldmaršala Karla von Scottija (15. avstro-ogrski korpus).

Obe soški armadi grupe generala Borojeviča sta ohranjali položaje od Loga pri Tolminu do morja. Le na severnem krilu bi skupina Kosak (Borojevičeva armada) z dvema divizijama udarila proti dolini Avščke. Obe Borojevičevi armadi bi s slepilnimi akcijami v glavnem vezali nase italijansko 3. armado in čakali na ugodne razmere za napad proti Gorici in naprej proti notranjosti Italije.

Ker je poznal razmerje sil na soški fronti, ni bilo čudno, da je bil general Luigi Cadorna precej zaverovan v lastno moč in sposobnosti. Tako kot pri vseh dotedanjih bitkah na Soči je bila tudi pred dvanajsto premoč v močeh in tehniki krepko na italijanski strani. Poleg tega so bili italijanski vojaki nameščeni v urejenih, čvrstih utrdbah in strelskih jarkih za nepreglednimi vrstami žičnih in drugih ovir, ki jih je bilo težko osvojiti. Celotna italijanska vojska je tedaj skupaj štel 1,8 milijona vojakov in večina sil je bila usmerjenih na soško fronto.

Akcijo so v 14. avstro-ogrski armadi pripravljali v največji tajnosti. Logistika je bila za napadalca, vojsko centralnih sil, velik problem. Do zadnje avstro-ogrski železniške postaje na soški fronti, do Sv. Lucije pri Tolminu, je vozila le ena železniška proga, ki je bila pod nenehnim ognjem italijanske artilerije in letal. Oktobra je skozi Ljubljano vsak dan peljalo prek sto dvajset vlakov, tako da so jih za to bitko prepegljali kar 2400.

Centralne sile so divizije, pripravljene za akcijo na Soči, zbiral v okolici Celovca, Beljaka in severno od Ljubljane. Premike so izvajale ponoči, prihod nemških lovskih letal pa je zmanjšal delovanje italijanskega letalstva. Moštvo so prepeljali na izhodiščne položaje tik pred napadom, da so čim manj pritegovali nasprotnikovo pozornost.



Ob naslovu: Borojevič pri inšpekciji svojih čet na fronti; zgoraj: avstro-ogrski topničarji s težkim možnarjem 30.5

Spopad italijanskih generalskih konceptov

Italijani so se pripravili na obrambo. Pomanjkanje obrambnih izkušenj je bilo v njihovo škodo, saj so v prvih enajstih ofenzivah samo napadali. Italijanska generala Cadorna in Capello sta imela vsak svoj koncept obrambe, temu primerno so se njuni ukazi v zvezi z načinom obrambe še nekaj dni pred začetkom 12. soške bitke precej razlikovali. Cadorna je pozornost usmeril na del bojišča na srednji Soči. Na sovražnikov napad ni resno računal, toda če bi do njega le prišlo, je bil prepričan, da bo njegov glavni udar usmerjen proti Palmanovi na srednjem ali južnem odseku bojišča.

Cadorna je v svojem konceptu vse stavil na pasivno obrambo, temelječo na močnem topništvu, Capello pa je predlagal ofenzivno obrambno akcijo z Banjske planote, s katero bi ofenzivne namene centralnih sil presekal že pri koreninah. Italijanska generala sta pred samim začetkom 12. soške bitke tako izdala dokaj nasprotujoče si ukaze, kar je pri nižjih poveljstvih povzročilo zmedo in nepotrebno premikanje topništva in enot.

Italijansko poveljstvo se je tako dokončno odločilo za pasivni koncept obrambe. Cadorna je v pisnem ukazu generalu Capellu izrecno dovolil le »protinapade lokalnega pomena«. Takšni ukazi in odvečno izgubljanje energije so, razumljivo, izzivali nejevoljo in zbujači nezaupanje nižjih poveljnikov in izčrpanih navadnih vojakov, saj so si vse skupaj razlagali, kot da vodstvo ne ve, kaj bi v resnici rado.



Zadnjič vodil sejo

LJUBLJANA - Janez Kocijančič, ki je vodil Olimpijski komite Slovenije od njegove ustanovitve leta 1991, je zadnjič vodil sejo izvršnega odbora pred volilno skupščino 16. decembra. »Poslavljam se z izjemnimi spomini. Ob prijetnih je bilo potrebno reševati tudi številne manj prijetne zadeve, zato se zahvaljujem tudi vsem sodelavkam in sodelavcem,« je povedal. Kandidati za naslednika so ljubljanski župan Zoran Janković, podpredsednik OKS in predsednik Judo zveze Bogdan Gabrovec in srebrni olimpijec iz Atlante 1996 Andraž Vehovar.



Pele znova v bolnici

SAO PAULO - Legendarnega brazilskega nogometaša Peleja, ki je sredi tega meseca prestal operacijo žolčnih in ledvičnih kamnov, so znova prepeljali v bolnišnico v Sao Paulu, lokalni mediji pa poročajo, da gre tokrat za infekcijo urinarnega trakta. Štiriinšestdesetletni Pele velja za enega najboljših nogometašev na svetu vseh časov. Za brazilsko izbrano vrsto je odigral 92 tekme in dosegel 77 golov ter trikrat zmagal na svetovnih prvenstvih v letih 1958, 1962 in 1970.

NOGOMET

Trapattoni kandidiral za selektorja BiH

SARAJEVO - Po odhodu Safeta Sušića vlada veliko zanimanje za zapolnitev selektorskega mesta članske nogometne reprezentance Bosne in Hercegovine. Nacionalna zveza je prejela 13 prijav za selektorsko službo. Med prispelimi kandidaturami so tudi tiste od Italijana Giovannija Trapattonija, Nemcev Felixa Magatha in Lotharja Matthäusa, Belgijca Enza Schifa in tudi Hrvata Igorja Štimca. Večina medijev in tudi javnost v BiH si za selektorja želi Vahida Halilhodžića, ki pa se doslej ni prijavil za selektorja, čeprav so na nacionalni zvezi poudarili, da bodo z njim govorili do konca tedna.

SRBIJA - Radovan Ćurčić je novi selektor članske nogometne reprezentance. Dosedanji selektor mlade srbske izbrane vrste bo zamenjal Nizozemca Dicka Advocaata, ta je po porazu z Dansko v kvalifikacijah za Euro 2016 (1:3) odstopil s položaja.

FORMULA ENA - Novi voznik Ferrarija, 27-letni Nemec Sebastian Vettel, je v Abu Dabiju obiskal boks svojega novega moštva. A mu dosedanje moštvo red Bull ni izdalo dovoljenja, da bi svoj nov dirkalnik tudi testiral. Prvič ga bo preizkusil januarja.

SMRT - Umrl je še en član »velikega Interja« Heleniuma Herrera, ki je zmagoval na evropski sceni v 60. letih prejšnjega stoletja. To je 81-letni Aurelio Milani, ki je v finalu lige prvakov zabil gol Real Madridu legendarnega Madžara Puškasa.

SMRT 2 - V 60. letu starosti je v ponedeljek umrl legendarni srbski vaterpolist, trener in dolgoletni športni delavec Nenad Manojlović.

NBA - Toronto - Phoenix Suns 104:100. Goran Dragić šest točk, štiri podaje in skok v 21 minutah za Phoenix, ki je v dosedanjih 14 tekmah zmagal le dvakrat.

VČERAJ - Odbojka, pokal CEV, ženske: Crvena zvezda - Calcit 3:1. Hokej na ledu, Liga EBEL: Bozen - Olimpija 3:0.

Enominutni molk

TRST - Po pokolu na odbojkarški tekmi v Afganistanu, kjer je samomorilski napadalec razstrelil 40 ljudi, so se pri italijanski odbojkarški zvezi odločili, da bodo ta teden na vseh tekmah spomin na žrtve počastili z enominutnim molkom.

SKUPINA E

Cska Moskva - Roma 1:1, Manchester - Bayern 3:2

Bayern	5	4	0	1	13:4	12
Roma	5	1	2	2	10:10	5
CSKA	5	1	2	2	6:10	5
Manchester C.	5	1	2	2	6:8	5

PRIHODNI KROG (10.12.): Roma - Manchester City, Bayern - CSKA

SKUPINA F

Nikozija - Barcelona 0:4, Psg - Ajax 3:1

PSG	5	4	1	0	9:4	13
Barcelona	5	4	0	1	12:4	12
Ajax	5	0	2	3	4:10	2
Apoel Nikozija	5	0	1	4	1:8	1

PRIHODNI KROG (10.12.): Barcelona - Psg, Ajax - Apoel

SKUPINA G

Sporting - Maribor 3:1, Schalke - Chelsea 0:5

Chelsea	5	3	2	0	14:2	11
Sporting	5	2	1	2	11:9	7
Schalke 04	5	1	2	2	8:14	5
Maribor	5	0	3	2	4:12	3

PRIHODNI KROG (10.12.): Chelsea - Sporting, Maribor - Schalke

SKUPINA H

Bate - Porto 0:3, Šahtar - Bilbao 0:1

Porto	5	4	1	0	15:3	13
Šahtjor	5	2	2	1	14:3	8
Athletic Bilbao	5	1	1	3	3:6	4
Bate Borisov	5	1	0	4	2:22	3

PRIHODNI KROG (10.12.): Porto - Šahtjor, Bilbao - Bate

NOGOMET - V predzadnjem krogu skupinske faze poraz Maribora v Lizboni

Zaprta vrata LP

Sporting Lizbona - Maribor 3:1 (2:1) Strelci: 1:0 Carlos Mane (10.), 2:0 Nani (35.), 2:1 Jefferson (42., AG), 3:1 Slimani (65.).

Sporting: Rui Patrício, Mauricio, Jefferson, Paulo Oliveira, Cedric, William Carvalho, Joao Mario (od 82. Martins), Adrien Silva, Slimani (od 75. Montero), Carlos Mane (od 66. Carrillo), Nani. Maribor: Handanović, Mejač, Rajčević, Arghus, Filipović, Sallalich (od 67. Bohar), Vršič (od 46. Ibraimi), Stojanović, Mertelj, Tavares, Zahović (od 76. Mendy).

LIZBONA - Nogometaši Maribora so v 5. krogu lige prvakov (skupina G) v gosteh izgubili proti Sportingu iz Lizbone. Zadnjo tekmo skupinskega dela bodo Mariborčani odigrali 10. decembra, ko bodo v Ljudskem vrtu gostili Schalke iz Gelsenkirchna. Na tej tekmi morajo zmagati, če želijo tekmovaljevali v evropski ligi.

Domači so uresničili načrt in pritisnili že od prve minute naprej. V drugi minuti so prvič resno zagrozili mariborski obrambi, a je Adrian Silva streljal čez kazenski prostor Maribora. V 6. minuti je Nani prosti strel s 25 metrov nameril neposredno v roke Jasminu Handanoviću. Štiri minute kasneje so gostitelji že povedli. Jefferson je z levega roba kazenskega prostora po tleh podal pred gol, Handanović je bil prekratek, Carlos Mane pa zadel za 1:0.

V 34. minuti so bili domači znova nevarni, Handanović pa je bil najvišji v skoku. Le minuto kasneje so domači kronali svojo terensko premoč. Nani se je poigral z gostujočo obrambo, preigral v kazenskem prostoru in nato v zvezdniškem slogu zabil mimo Jasmina Handanovića. Tri minute pred koncem prvega polčasa je Aleš Mejač po levi strani podal pred gol, Zahović je malce zamudil, Jefferson pa slabo posredoval in dosegel avtogol.

Drugi polčas se je zaradi izpada električne energije na stadionu Jose Alvalade in s tem vnovičnega ogrevanja

reflektorjev nadaljeval s 45-minutno zamudo. Po krajšem 10-minutnem ogrevanju se je tekma nadaljevala, takrat nekoliko bolje za Mariborčane, ki jih je v napadu okrepil Agim Ibraimi.

V 65. minuti so domači povišali na 3:1. Mejač je na sredini izgubil žogo, gostitelji so napako izkoristili, med strelce pa se je vpisal Islam Slimani. Ta je bil spet nevaren dve minuti kasneje, a je Handanović njegovo namero prebral.

Na drugi strani se je v 81. minuti spet z obrambo izkazal Handanović, ki je ustavil strel neoviranega Andreja Carrilla. Nani je bil spet sam pred mariborskimi vrati v 85. minuti, Handanović pa je vknjižil še eno obrambo. Mendy je v sodnikovem podaljku skušal znižati zaostanek gostov, a ni bil uspešen, izid se ni več spremenil, za kar se gre zahvaliti še eni dobri obrambi Handanovića v zadnjih sekundah tekme.

Lionel Messi rekorder

Potem ko so si že po prejšnjem krogu nastop v osmini finala nogometne lige prvakov zagotovili Real Madrid, Borussia Dortmund, branilec naslova Bayern, Porto, PSG in Barcelona, sta se včeraj med 16 prebila še Chelsea in Šahtar Doneck. Barcelona je v tej skupini s 4:0 premagala Apoel v go-

steh. Lionel Messi je v 38. minuti zabil drugi gol za Katalonco in z 72. zadetkom v ligi prvakov prehitel Španca Raula na vrhu večne lestvice strelcev. V uvodu drugega polčasa je dosegel svoj 73. zadetek za 3:0, v 87. minuti pa je dosegel še svoj 74. gol za 4:0. V skupini F je bilo že pred tem praktično vse odločeno. PSG je z zmago proti Ajaxu s 3:1 potrdil vodstvo. Tekmo so sicer sodili Slovenci na čelu z Matejem Jugom.



Mariborski nogometaši sinoči v Lizboni niso bili razpoloženi

ANSA

NOGOMET - Liga prvakov

Zaradi gola v 93. minuti Roma še vedno na trnih

O osmini finala bo odločal zadnji krog - Danes Juventus

MOSKVA - Tekma lige prvakov med moskovskim CSKA in Romo (pred praznimi tribunami) je bila v znamenju temperature krepko pod ničlo, a še hladnejšo prho so gostje doživeli v sodnikovem podaljku. Potem ko je Roma po lepem zadetku Tottija s prostega strela končala prvi polčas v vodstvu, so namreč gostitelji s Berezutkinom izenačili v 93. minuti, ko je do trikratne sodnikovega žvižga manjkalo pravzaprav le še 19 sekund. Zaradi tega zadetka je uvrstitev Rome v osmino finala še vedno pod vprašajem, o njej bo čez dva tedna odločala zadnja tekma v skupini v Rimu proti Manchesteru City. Roma bo morala zmagati oz. upati, da CSKA ne premaga že kvalificirani Bayern.

Roma je za neuspeh kriva sama. Igrala je počasno, nepovezano in zapravila preveč priložnosti. Prvo za CSKA je prikrbel vratar Rome De Sanctis z napačnim posredovanjem, pred kapitulacijo ga je rešil Manola. Razburljivo je bilo nato le še v zadnjih minutah. Najprej je dobro priložnost v 36. min. zapravil Florenzi. Egoistično se je odločil za (nenatančen) strel na-

mesto za podajo do prostega Ljalića. Tri minute zatem je mojstrsko posredoval De Sanctis, v 46. minuti pa je, kot rečeno, z močnim prostim udarcem zadel Totti. V drugem polčasu je terensko premoč osvojil CSKA, najboljšje priložnosti pa si je z Nainggolanom in Ljalićem priigrala Roma, vendar se je na koncu preveč zaprla. Tako je v izdihljajih podaljša z diagonalnim strelom, ki je bil pravzaprav podaja (a se je nihče ni dotaknil), za Ruse izenačil Berezutki. Žogo je CSKA podaril Strootman.

Italijansko čast v Evropi bo danes reševal tudi Juventus. V Malmöju na Švedskem mora nujno zmagati. Naloga se ne zdi nemogoča, a vedeti je treba, da je Juventus v gosteh na tej ravni nazadnje zmagal pred 21 meseci, lani je v skupini lige prvakov iztržil le en neodločen izid, letos pa do zdaj izgubil tako v Madridu kot v Atenah. Trener Allegri bo na igrišče poslal isto postavo kot na prvenstveni tekmi proti Laziu, le Vidal bo zamenjal Pereyro. V napadu bo moral za zmagovite zadetke poskrbeti Tevez.

NOGOMET - Pokal Amerike

Argentina po žrebu v bolj ugodni skupini

VINA DEL MAR - Argentina bo prihodnje leto v nogometnem pokalu Amerike, ki bo v Čilu, igrala z Urugvajem, Brazilijo pa s Kolumbijo, so določili na žrebanju v čilskem letovišču Vina del Mar.

Najstarejše celinsko nogometno tekmovanje na svetu bo 44. po vrsti med 11. junijem in 4. julijem 2015. Najboljše se je žreb razpletel za gostiteljico, ki bo v predtekmovalni skupini A igrala z Mehiko, Ekvadorjem in Bolivijo. V skupini B so svetovni podprvak Argentina, branilec naslova Urugvaj, Paragvaj in Jamajka, v skupini C pa so Brazilija, Kolumbija, Peru in Venezuela.

Nastop v četrtfinalu si bodo zagotovile po dve najvišje uvrščeni reprezentanci v skupinah ter še dve najboljši, ki bosta končali na tretjem mestu.

Robert Prosinečki kandidat za trenerja Azerbajdžana

BAKU - Robert Prosinečki, nekdanji igralec hrvaške nogometne reprezentance, zagrebškega Dinama, Crvene zvezde, Barcelone, madridskega Reala in ljubljanske Olimpije, je eden najresnejših kandidatov za selektorja Azerbajdžana. Petinštiridesletni Prosinečki naj bi na tem položaju zamenjal odstavljenega Nemca Bertija Vogtsa. Prosinečki, ki je po koncu igralске kariere vodil Crveno zvezdo in turški Kayserispor, se je v minulih dneh že mudil v Bakuju, kjer je opravil pogovore z vodstvom azerbajdžanske nogometne zveze, ki bo končno odločitev o položaju selektorja sprejela v naslednjih dneh.

Azerbajdžan je na zadnjem mestu v kvalifikacijski skupini H za nastop na evropskem prvenstvu v Franciji leta 2016, na štirih tekmah pa ni osvojil nobene točke. V tej skupini vodita Hrvaška in Italija s po desetimi točkami, Norveška jih je zbrala devet, Bolgarija štiri, Malta pa točko.





ALPSKO SMUČANJE - Pred severnoameriško turnejo

Tina Maze: »Zdaj imam odlično ekipo in zelo dober material«

VAIL - Dvakratna olimpijska zmagovalka Tina Maze se, tako kot večina najboljših alpskih smučark, na nadaljevanje sezone pripravlja v ameriškem Vailu. V pogovoru za Slovensko tiskovno agencijo je dejala, da je vesela, ker je na treningih trenutno v vrhu. Želi si ponoviti dobro slalomsko predstavo iz Levija, kjer je zmagala, ter obdržati sedaj dobre veleslalomске občutke. V ZDA se je tednu dni že dodobra privadila na časovno razliko, pa tudi na »ameriški« sneg. »Kar se tiče časovne razlike se včasih še zbudim ob štirih zjutraj, sem pa se večinoma že navadila na spremembo. Kar se snega tiče pa je to višini, sneg je suh, mraz naredi svoje in je bolj agresiven. Na 'ameriškem' snegu je zaradi omenjenega lažje smučati, vendar moraš to vedno početi z veliko občutka,« je ocenila Mazejeva.

Trenutno je na pripravah v Vailu, kjer bo februarja tudi svetovno prvenstvo. S pogoji za trening pred tekma konec tedna v bližnjem Aspenju je zadovoljna. »Vse je dobro, je pa veliko gneče, ker so vse ekipe tu. Imamo tri različne turnee, zjutraj prvega, potem pa naslednja. Zamenja se veliko ekip, vendar je kljub temu trening odličen.«

Po slalomski zmagi na Finskem in selitvi na drugi konec sveta sta v soboto in nedeljo na sporedu veleslalom in slalom. »Po uvodni tekmi v Söldnu nisem smučala vele-

sloma, priprave v tistem delu sezone so potekale za nastop na slalomu v Leviju. Po tem je bil na vrsti pretežno veleslalomski trening, da dobim prave občutke. Te že imam in to bo potrebno pokazati sedaj še na tekmi.«

Po Aspenju bodo od 5. do 7. decembra v Lake Louisu pripravili še dva smuka in superveleslalom. Tam Tina Maze še ni stala na zmagovalnih stopničkih.

»Vsak kraj je lepo 'osvojiti', težko to rečem drugače. Lake Louisa še nisem in glede na to, da je to prvi smuk sezone, sem bila vedno v zaostanku za smučarkami, ki tekmujejo pretežno v hitrih disciplinah in imajo v nogah več smukaških treningov. Glede na to, da imam sedaj odlično ekipo in dober material, lahko že sedaj dobro smučam. Cilj je jasen, želim si, da bom čim bolj pri vrhu. To je velik izziv.«

V ZDA je imela dva dneva treninga superveleslalom. »Občutki so sicer dobri, toda tudi za hitre discipline potrebuješ kilometrino, da imaš potem prave občutke in gotovost vase. Tega sedaj še nimam in pred tekmami v Lake Louisu pričakujem čim boljše trenin-ge in čim več informacij.«

Pred ameriško turnejo si želi pokazati to, kar ji uspeva na treningih.



»Grem iz tekme v tekmo. Zadovoljna bi bila, če bi pokazala to, kar kažem na treningu. Se že ponavljam, ampak druge filozofije ni kot napadati in pokazati čim več na tekmi, torej vse tisto, kar je treba za dobre predstave.«

Zaradi številnih ekip, ki so zbrane v Vailu, ima tudi neposredne primerjave s tekmicami. »Imamo primerjave, ki so v bistvu pozitivne, toda trening ni nikoli pokazatelj tega, kar se dogaja na tekmah. Dobiš neke okvirje in informacije, ki pridejo prav. Trenutno sem na treningih v ospredju in sem s tem zadovoljna,« je končala Tina Maze.

DALEČ OD DOMA

Slovinci sedijo

Milanski derbi med Interjem in Milanom (1:1) je bil tako slab, da **Samir Handanović** ni imel dosti dela. Za prejeti gol ni kriv, kakih njegovih izjemnih posegov prav tako ni imel priložnosti opraviti. **Rene Krhin** že dolgo spremlja tekmo le s klopi, vprašanje je, ali ga bo novi trener Mancini potrdil tudi za spomladanski del.

V krogu, v katerem je Antonio Di Natale dosegel svoj 200. zadetek v A-ligi, so Slovenci tekmo v glavnem spremljali s klopi ali so kvečjemu odigrali peščico minut. Najdlje je igral **Valter Birsa** s Chievom v Vidmu (87. min.), a se ni kdove kako izkazal, njegova soigralca **Boštjan Cesar** in **Dejan Lazarevič** sta tekmo odsedela. Na tekmi med Verono in Fiorentino (1:2) je **Josip Iličić** ostal brez igranih minut, **Jasmin Kurtić** pa je v 72. minuti zamenjal Maria Gomeza z defenzivnimi nalogami. Mladi **Luka Kranjec** v Ceseni ni igral, bil pa je na klopi.

Pozzecco na facebooku

Kako si je tržaški trener Vareseja **Gianmarco Pozzecco** po izključitvi strgal srajco si lahko ogledate na naši facebook strani primorski_sport. Sprožil je val (negativnih) komentarjev, njegovo moštvo pa je s 97:105 izgubilo proti Milanu. V zaostali ponedeljkovi tekmi je Sassari z 81:75 odpravil Avelino Tržačana Danieleja Cavallera (3 točke).

Čebulj 6. po točkah

V A1-ligi je Latina **Lorisa Manija** (samo 33-odstotni izkoristek v sprejemu) proti visoko postavljenemu Trentu, za katerega spet igra tudi Kaziški (22 točk), že vodila z 20, na koncu pa potegnili krajši konec po tie-breaku. Za Latino igra tudi Slovenec **Tine Urnaut** (11 točk, 40-odstoten v napadu). Na lestvici vsekakor zaseda Latina dobro 6. mesto (11 točk). Urnaut je po številu doseženih točk po tem krogu v ligi na visokem 7. mestu (99), pred njim je **Klemen Čebulj** (105), **Alen Šket** je 15. z 78 točkami, Mitja Gasparini (Verona) pa s 74 točkami še tri mesta nižje.

V moški A2-ligi je Matera Mateja Černica (11 točk) s 3:1 izgubila v Soriju.

Ekipa **Katarine Pučnik** Trentino Volley je v A2-ligi novinec, a je v tekmi tretjega kroga dosegel še tretjo zmago in ima na lestvici kar osem točk. V krstnem nastopu v Trentu je pred 400 gledalci s 3:1 premagala Piacenzo. Top scorer ekipe je bila korektor Marchioron (21 točk). Pučnikova, ki je njena rezerva, je bila skupaj z drugim liberom Candiom, edina, ki ni stopila na igrišče. Na debut v ligi torej še čaka.

V B1-ligi Bergamo **Damirja Kosmine** ni igral.

BAVISELA 2015 - Tržaški maraton bo »čezmejni« s startom v Lipici

S progo (ni)so zadovoljni

TRST - Bavisela 2015 bo čezmejna. Start maratona (42 km) 3. maja 2015 bo pred hotelom Maestoso v Lipici. Deset kilometrov bo proga potekala po Sloveniji, dotaknila se bo tudi Lokev. Tekalci bodo v Italijo vstopili čez nekdanji mejni prehod Lipica, tekali pa bodo tudi po Bazovici, Padričah, Trebčah, Opčinah, Proseku, vse do Križa, kjer jih čaka strm spust do Ul. Pucino. Vzdržljive železniške proge se bodo nato preusmerili proti Trstu, pri Grljanu pa se vključili na obalno cesto, kjer bodo svojo pot nadaljevali po že običajni trasi do Velikega trga v Trstu. Mali maraton (21 km) se bo, tako kot do zdaj, začel v Devinu, a najbrž pred Devinskim gradom. Obe športni prireditvi bosta skupaj z družinskimi tekom isti dan.

Na tržaški Baviseli redno tečejo tudi številni tržaški rekreativni tekači. Med bolj resne spadajo Fabiano Crasnich, Luka Kafol in Peter Verč. Vsi trije so že tekli na dosedanjih 42 kilometrskih razdalji od Gradišča do Trsta. Eden je pozitivno sprejel novo traso, dva pa sta bila skeptična.

Peter Verč, ki je na tržaškem maratonu letos tekel petič, pravi, »da je nova proga zanimiva, na papirju hitrejša.« »Seveda, če bi prihodnje leto zabeležili svetovni rekord, ga svetovna atletska zveza ne bi priznala, podobno kot v Bostonu. Všeč mi je, ker so v organizacijo športnega dogodka vpleli Slovenijo in tudi tržaški Kras. Tako bo Bavisela še bolj tržaška, saj bo vključila celotno tržaško pokrajino, od Krasa do morja. Proga bo šla mimo ulice Pucino, kjer večkrat tečem. Po eni strani bo ta kraj manj skrivnosten, kot je bil doslej. Je pa zelo slikovito, saj se teče med vinogradi. Pogled na morje je fantastičen.«

Fabiano Crasnich ima za seboj manj pretečenih tržaških maratonov. Odtekel ju je dva. Staro progo bo pogrešal: »Novosti niso vedno prijetne, čeprav vzbujajo zanimanje. Od Lipice do Trsta ne bo klasični maraton, ki zah-



Fabiano Crasnich

teva ravniško progo. Res je, da na prvi pogled naj bi bil maraton hitrejši, saj se trasa vseskozi spušča proti morju. V določenih delih pa je nekaj lažjih vzponov. Zelo neugoden bo predvsem zadnji del, od Miramarskega gradu do Velikega trga.« Crasnich organizatorjem celo predlaga alternativno traso: »Škoda, da niso pomislili, da bi maraton startal v Gradišču, cilj pa bi ostal v tržaškem središču.«



Luka Kafol

Tudi **Luka Kafol**, ki je doslej dvakrat pretekel najdaljšo razdaljo Bavisela, razmišlja podobno: »Nova maratonska proga ni posrečena. Je preveč razgibana in premalo maratonska. Iz Lipice se trasa dviga do Lokve, nato se res spušča vse do Križa in naprej. Organizatorjem nočem nič očitati, saj se vsako leto potrudijo in iščejo nove alternative. Prepričan pa sem, da nova maratonska proga ne bo dokončna. Še



Peter Verč

jo bodo spremenili.« Kafol je še dodal: »V Ljubljani so našli pravi recept za lep maraton. Dokončno so odpravili dvojni krog. Za tekače pa je iz logističnega vidika najboljša, da sta start in cilj na enakem mestu. Človek se tako dosti lažje organizira. Za nekaj podobnega bi se morali odločiti tudi v Trstu. Drugače pa je tržaški polmaraton prijeten, saj je proga po Obalni cesti slikovita.« (jng)

JADRANJE - Nagrajevanje deželne zveze FIV

V zlati knjigi 2014 pet članov Sirene

V Zlati knjigi deželne cone jadrane zveze FIV za leto 2014, v katero vpisujejo deželne jadralce, ki so osvojili medaljo na svetovnih, evropskih in italijanskih prvenstvih v mladinskih in olimpijskih prvenstvih ter kajutnih jadrnicah, je tudi letos kar pet članov Tržaškega pomorskega kluba Sirena, s kar desetimi vrhunskimi rezultati. To so Carlotta Omari, Branko Brčin, Jaro Furlani, Sandi Šuc in Alessio Spadoni.

Prvake v mladinskih in olimpijskih razredih so na prireditvi v Trgovinski zbornici v trstu tudi že nagradili. Zvezdi podelitve sta bila Carlotta Omari, ki je s Francesco Russo Cirillo (SVBG) osvojila tako svetovni kot absolutni in ženski državni naslov v razredu 420. Prvakinja je nagradila podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc. Med prvaki je bil nagradjen tudi

član TPK Sirena Alessio Spadoni, ki je osvojil srebrno medaljo na državnem prvenstvu v razredu Laser. On sicer tekmuje z izkaznico CC Aniene, toda pri nas domuje in trenira. Na podelitvi so bili nagradjeni tudi jadralci, ki so bili uspešni na deželni ravni. Med temi sta za consko prvenstvo prejela priznanje tudi dva optimista TPK Sirena Leonardo Glavina in Petra Gregori, ki sta ju nagradila jadralca JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti.

Nagrajevanje prvakov TPK Sirena v kajutnih jadrnicah bo potekalo meseca februarja v sklopu občnega zbora deželne jadrane zveze. Tam bo Branko Brčin prejel priznanje za 1. mesto na EP J70, za 3. mesto na EP in 1. mesto na DP X35, Jaro Furlani za 1. mesto na SP Maxi R in 2. mesto na SP RC44, Sandi Šuc pa za 1. mesto na EP ORC, klasa B.

Levo
Carlotta Omari
in Francesca
Russo Cirillo s
podpredsednikom
Pokrajine
Dolencem,
spodaj mlade
optimiste
nagradila
Simon
Sivitz Košuta
in Jaš Farneti



prej do novice

www.primorski.eu



NOGOMET - Odločitev NK Kras Repen

Tonči Žlogar se z igrišča seli na trenersko klop: »Obstanek je dosegljiv«

Predsednik Krasa Goran Kocman je v sobotni napovedi v našem dnevniku, glede imenovanja novega trenerja, napovedal presenečenje. In presenečenje je bilo.

Včerajšnji popoldanski trening Krasa v Ribiškem naselju je vodil novi trener, ki ga je vodstvo kluba (uradno) imenovalo pred uro kosila. Neuradno pa je predsednik Kocman »zasnubil« Tončija Žlogarja že v nedeljo pozno popoldne v Mez-zocoroni.

»Predsednik Krasa je stopil do mene in mi predlagal, naj vzamem v roke člansko ekipo, za katero sem še do nedelje igral. Za razmislek sem si vzel zelo malo časa. Odgovor je bil hiter. Pozitiven seveda,« nam je po imenovanju zaupal vsakič uglaseni in pozitivno nastrojen Žlogar, ki je oktobra uspešno zaključil šolanje za trenerja v okviru Nogometne zveze Slovenije. Z mednarodno licenco Uefa A lahko v Sloveniji vodi članske ekipe v 3. SNL in je pomočnik trenerja v 1. SNL. V Italiji lahko trenira v C-ligi in je pomočnik v A in B-ligi.

Ampak to ni pomembno. Že v nedeljo bo vodil repenski Kras na domači tekmi D-lige proti Giorgioneju, ki ima le tri točke več na lestvici.

Predsednik Goran Kocman nam je povedal, da vas ne bomo več videli na igrišču. Velja?

Tako je. Morda bom igral še v nedeljo, ker imamo precej poškodovanih igralcev. Glede na to, da sem tudi jaz poškodovan, še ne vem, ali mi bo uspelo stopiti na igrišče. Danes (včeraj op. av.) s težavo hodim. Gleženj je otečen.

Marsikdo vas bo pogrešal, saj ste bili na sredini igrišča večkrat nenadomestljivi.

Priznati moram, da bi s težavo zdržal

do konca letošnje sezone. Že lani sem razmišljal o nogometni upokojitvi. V zadnjih mesecih so me stalno pestile poškodbe: mišične, hrbtna težava in drugo. Ta prilika se mi je ponudila na zlatem pladnju, saj se pred kratkim ravnokar opravil trenerski izpit. Trenutek je bil pravi. Z nedeljo sem končal eno poglavje svoje nogometne knjige in začel drugo. Po dolgi igralski karieri se bom preizkusil kot trener. Izziv je velik. Naloga pa vse prej kot lahka. Cilj je jasen: Kras moram z vsem naporom pripeljati do obstanka v ligi.

Ali boste pogrešali igrišče, dvoboje, gole?

Morda bom. Ampak nisem nostalgичen tip. Enostavno ne bo časa za to. Hitro se bom moral prilagoditi novi vlogi.

Kdo pa bo na sredini igrišča zapolnil vrzel, ki jo boste pustili?

Kar nekaj igralcev lahko igra v moji vlogi. Nazadnje, kot ste že objavili, naj bi v kratkem registrirali beloruskega nogometaša Mišo Babičeva, ki je igral tudi za ruski Kazan. Sproti bomo še odločili, ali potrebujemo še koga. Pravzaprav okrepitev niti ne potrebujemo, saj imamo izkušene nogometaše, ki se niso še stoddostno vključili v ekipo in uveljavili. Prepričan sem, da se bodo že v prihodnjih tednih.

Bi morda potrebovali še enega napadalca?

Čakamo na Corvaglio, ki se ni stoddostno okrepil po poškodbi in operaciji. On je kakovosten in bi nam prav gotovo prišel v pomoč.

Kaj je bilo usodno za Predraga Arčaba?

Z Arčijem smo se odlično razumeli. Zmanjkala mu je športna sreča. Ne smemo se ozirati nazaj. Gledati moramo naprej

Tonči Žlogar in njegov pomočnik Michele Campo na včerajšnjem treningu v Ribiškem naselju (fotogalerija na naši facebook strani Primorski_sport)

FOTODAMJ@N



in prevzeti tudi določene odgovornosti.

Igrali ste skoraj proti vsem nasprotnikom. Kako bi jih ocenili?

Če igramo zbrano in na vso moč, lahko premagamo vsakogar. Tudi AltoVicentino. Padovo ne vem, ker moramo proti njim še igrati. Nobena ekipa me ni posebej navdušila. Ponavljam, obstanek je dosegljiv.

Ali bomo v nedeljo videli Kras v povsem prenovljeni preobleki?

Ekipo ne potrebuje drastičnih sprememb. Igralce poznam zelo dobro in dobro vem, kaj lahko kdo prispeva za moštvo.

Ali boste spremenili način treniranja?

Postopoma bom vnesel nekaj sprememb. Čisto človeško je, da vsaka zamenjava prinaša kako novost.

V lanskim sezoni je na podoben način prevzel moštvo Predrag Arčaba, ki je hkrati tudi igral. Ali se vam je v vaši dolgi karieri že pripetilo še kaj podobnega, da bi se soigralec v teku sezone usedel na klopo?

V prvi ciprski ligi, ko sem igral za Anorthosis, je v teku sezone prevzel trenersko palico soigralec Temur Keczaja, ki je potem postal selektor Gruzije.

Kako ste to sprejeli soigralci?

Trener mora hitro vzpostaviti red in določeno hierarhijo. Samo tako lahko pridobiš zaupanje in spoštovanje soigralcev. Podobno mora veljati tudi za Kras.

Ali nameravate nadgraditi trenersko izobrazbo?

Gotovo. Januarja se bom vpisal v trenersko šolo NZS za pridobitev licence Uefa Pro, s pomočjo katere lahko treniraš tudi prvoligaše.

Kras bi lahko za vas bil odskočna deska ...

To si tudi srčno želim.

Novemu trenerju Tončiju Žlogarju bo še naprej stal ob strani dosedanjí pomočnik Michele Campo. Nespremenjen ostaja tudi trenerski štab: Bojan Gulič bo treniral

vratarje, Matej Bombač pa bo skrbel za fizično pripravo.

Spletni mediji v Sloveniji o Krasu

O Krasu in novemu trenerju Tončiju Žlogarju so se včeraj razpisali tudi spletni mediji v Sloveniji. Novico, ki jo je poslal urad za stike z mediji pri NK Kras, so objavili STA (Slovenska tiskovna agencija), delo.si, ekipa24.si, SNportal.si in nogomania.com. Če so zanimiva imena, je zanimiva tudi vsebina.

D-LIGA - Sinoči: Padova - Clodien 1:1 (Padova prvič ni zmagala).

Jan Grgič

DZP doo-PRAE srl 2014 © Vse pravice pridržane

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Bo novi trener Krasa Tonči Žlogar popeljal ekipo do obstanka v nogometni D-ligi?

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Ne vem
- ☐ Me ne zanima

NOGOMET - Deželni mladinci

»Poker« Vesne proti »pepelki«

Costalunga - Vesna 0:4 (0:2)

Strelci: v 2. Arduini, 30. Bubnich; 65. Disnan, 70. Bubnich.

Vesna: Kerpan, Renar, Pizzardi, Pietro Belli, Kosovel, Fayje, Gatto (Tarable), Piras, Bubnich, Disnan, Arduini. Trener: Toffoli.

Mladinci Vesne so v ponedeljek zvečer brez večjih težav premagali zadnjeuvrščeno Costalungo, ki se je v glavnem le branila. Toffolijevi fantje so povedli že v uvodnih minutah z Matijo in glavnim. V ponedeljkovem krogu je Matkovičeva Muggia izgubila doma proti Cornu s 4:3. V soboto bo Vesna igrala proti Cormoneseju.

ODBOJKA - Under 19 moški

Težaven začetek

Pulitecnica Friulana - Olympia 2:3 (25:19, 16:25, (24:26, 25:22, 8:15)

Olympia: Terpin, Manfreda, Bossi, Corsi, Princi, Cobello, Š. Čavdek, Waschl, Lupoli, Russian, Komjanc, Franzot, A. Čavdek

Na prvi tekmi prvenstva under 19 so se morali Goričani pošteno namučiti preden so strlili odpor domačinov. Naši so letos prvič igrali skupaj prav na prvi tekmi in to se je tudi poznalo v igri. Dejstvo, da oba centralna igralca v prvenstvu ne igrata v tej vlogi, je olajšalo delo gostom, ki so v prvem setu stalno vodili in set tudi zmagali. V nadaljevanju so se naši le ujeli, izenačili stanje v nizih in v tretjem v končnici dokazali, da so bolj izkušeni in povedli z 1:2. Ko smo mislili, da bo uspelo našim osvojiti vse tri točke, so prišle na dan napake, predvsem trije zaporedni zgrešeni začetni udarci, ko je Olympia vodila v četrtem setu. Domačini so tako izenačili in izsilili peti niz, ki pa je bil enosmeren, tako da so naši lahko slavili zmago.



MARKO KOMJANC Pri Olympii poprime za vsako delo



Pri udejanjanju trenutno najbolj uspešnega goriškega odbojarskega projekta je sodelovalo več glavnih društvenih načrtovalcev. Lansko napredovanje Olympie v B2 ligo pa je tudi sad prizadevanj nekaterih nenadomestljivih društvenih delavcev tamkajšnjih odbojarskih društev, med temi tudi odbornika Olympie Marka Komjanca.

Števerjanec, ki živi v Pevmi, je zaposlen v skladišču rezervnih delov za vinogradniške stroje. Če je kot Bric ostal zvest tradiciji goriških Brd, je odbojko spoznal veliko pozneje. Komjanc se je odbojarskemu svetu približal predvsem po zaslugi družinskih vezi. Priznal je, da se v mladih letih v športu ni aktivno udeleževal, stalno pa je sledil in še sledi karieri nečaka Mateja Černica. Ob njem pa sta Olympina odbojkarja postala tudi njegova dva sinova: Matija, ki nastopa v B2 ligi, medtem ko mlajši sin Simon igra v D ligi. Z njuno izbiro je zelo zadovoljen, ker ima športno okolje za zdravo, zato mu nikoli ni bilo v breme jima slediti v tej dejavnosti.

S časom se je v Olympino društveno delovanje še bolj vpel, postal je praktično društveni »factotum«.

»Kot odbornik sem na domačih srečanjih odgovoren za sodnike, na gostovanjih pa kot spremljevalec sedem za volan društvenega kombija, najraje pa imam bolj praktična dela pri vzdrževanju telovadnice,« je dejal Komjanc, ki je nadvse zadovoljen tudi z uspehom sinergije med slovenskimi odbojarskimi društvi na Goriškem: »Žal smo do te zamisli prišli nekoliko v zamudi, ampak so sadiji takoj dozoreli.«

Spremlja vse društveno dogajanje, kjer pa občuti predvsem navdušenje in voljo odbojkarjev: »Nedvomno je letošnje prvenstvo izredno naporno, vendar sem zelo optimist. Treninki so vedno dobro obiskani in vidna je predvsem želja igralcev po izboljšanju. Menim, da so tehnično že na ravni lige, mogoče pa morajo izboljšati na psihološki plati.«

Olympin odbornik pa kljub dobremu odzivu občinstva ob domačih nastopih združene ekipe pogreša predvsem boljše medijsko kritje v italijanskih mediji, ki bi lahko v telovadnico Mirka Špacapana privabilo tudi italijanski del mesta, saj odbojkarji združene ekipe predstavljajo trenutni vrh vse goriške odbojke. (mar)

KRIŽ - Društveni praznik ŠD Mladina

V Ljudskem domu plesali tudi trenerji



V polni dvorani Ljudskega doma v Križu je ŠD Mladina v nedeljo organiziralo društveni praznik z nagrajevanjem na prehodu med poletno sezono skirolla in zimsko sezono alpskega smučanja in smučarskega teka. Za lepo ozračje v dvorani je poskrbel voditelj Evgen Ban. Uspelo mu je tudi prepričati

trenerje, da so se pustno našemljeni spustili v divji ples, kar je še posebej razveselilo najmlajše v dvorani. Člane kluba in njihove starše je nagovoril tudi predsednik ZSSDI Ivan Peterlin.

Oglej si bogato fotogalerijo na naši facebook strani primorski_sport

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.



DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 16.26
Dolžina dneva 9.07

LUNINE MENE
Luna vzide ob 10.34 in zatone ob 20.43

NA DANAŠNJI DAN
1969 - Majhen, a globok ciklon je jutraj prešel Slovenijo, zračni tlak je bil pri nas nenavadno nizek. Ob 7. uri jutraj je na meteoroloških postajah Maribor in Murska Sobota tlak, preračunan na morski nivo, znašal le 985 hPa.

Povsod po deželi bo prevladovalo oblačno vreme z možnostjo posameznih ploh in neviht v gorah, nekaj jih bo tudi po nižinah in ob morju. Ob morju in na vzhodu bo pihala zmerna burja.

Danes bo oblačno, tu in tam bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, najvišje dnevne od 2 do 5, na Primorskem okoli 10 stopinj C.

Jutri bo pretežno oblačno. Ob morju in na vzhodu bo pihala zmerna burja.

Jutri bo oblačno, predvsem v južni in zahodni ter delu osrednje Slovenije bo občasno rahlo deževalo.



KLIMOVANJE
Danes: ob 0.06 najvišje 30 cm, ob 5.40 najnižje -13 cm, ob 11.22 najvišje 36 cm, ob 18.04 najnižje -49 cm.
Jutri: ob 1.05 najvišje 27 cm, ob 6.36 najnižje -8 cm, ob 12.04 najvišje 26 cm, ob 18.51 najnižje -41 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	8	2000 m	3
1000 m	6	2500 m	2
1500 m	4	2864 m	0

UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 1,5.



Raziskava: Danska najbolj povezana država

ŽENEVA - Danska je vodilna država na svetu po uporabi mobilne telefonije in interneta, kaže raziskava analitske hiše International Telecommunication Union. V primerjavi z lanskim letom je Danska s prvega mesta izrinila Južno Korejo. Kazalnik razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije (IDI) za Dansko za leto 2013 znaša 8,86. Tretja je Švedska, evropsko dominacijo pa potrjujeta še Islandija in Velika Britanija na četrtem in petem mestu. Sicer se je na primer Hongkong uvrstil na deveto mesto z indeksom 8,28, Japonska je bila na 11. mestu z indeksom 8,22, ZDA pa so pristale na 14. mestu z indeksom 8,02. Slovenija je v letošnji raziskavi uvrščena na 31. mesto z vrednostjo IDI 7,13.

Barack Obama odlikoval Maryl Streep z »ljubeznijo«



WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v ponedeljek odlikoval 18 ljudi, med njimi tudi igralko Meryl Streep, ki pa jo je še posebej »počastil« z izjavo, da jo ljubi. »Ljubim Maryl Streep. Njen moč ve, da jo ljubim, Michelle ve, da jo ljubim. In nihče od njih ne more narediti ničesar glede tega,« se je pošalil. Obama je v ponedeljek podelil 18 predsedniških medalj svobode, najvišjega odlikovanja, ki ga lahko v ZDA dobi civilist. Med nagrajenci so tudi glasbenik Stevie Wonder, čilsko-ameriška pisateljica Isabel Allende, novinar Tom Brokaw in skladatelj Stephen Sondheim.

EVROPSKA UNIJA - Evropska agencija za okolje

Zaradi industrijskega onesnaženja zraka najmanj 189 milijard evrov škode

KOEBENHAVN - Onesnaženje zraka s strani velikih industrijskih obratov je evropsko družbo v letu 2012 stalo najmanj 59 milijard evrov, morda pa celo vse do 189 milijard evrov, kaže raziskava Evropske agencije za okolje (EEA). Polovico vseh stroškov je ob tem povzročil le en odstotek industrijskih obratov, opozarja poročilo.

Onesnaženje zraka in izpusti toplogrednih plinov iz industrijskih obratov so Evropo v letu 2012 stali med 59 in 189 milijard evrov, kaže poročilo. Zgornja meja ocene odgovarja bruto domačemu proizvodu (BDP) Finske in polovici BDP Poljske. V obdobju od 2008 do 2012 je ocenjen povzročeni strošek od 329 milijard do 1053 milijard evrov.

Poročilo je med posledicami onesnaženja zraka upoštevalo različne učinke, od zgodnjih smrti, stroškov zdravljenja različnih bolezni, izgubljenih delovnih dni, težav z zdravjem, poškodb na zgradbah do nižje kmetijske proizvodnje. Poročilo tudi izpostavlja najbolj škodljive obrate v Evropi in stroške, ki jih ti povzročijo v vsaki državi. Med 30 najbolj škodljivimi obrati je 26 elektrarn, ki jih večinoma poganjata premog ali lignit, največ pa se jih nahaja v Nemčiji in vzhodni Evropi.

Medtem ko imamo vsi koristi iz industrije in ustvarjene elektrike, analiza kaže, da tehnologije, ki jih uporabljajo ti obrati, ustvarjajo skrite stroške za naše zdravje in okolje. Industrija je pri tem le del slike - pomembno se je zavedati, da tudi drugi sektorji, še posebej promet in kmetijstvo, prav tako prispevajo k slabi kakovosti zraka, je ugotovitev komentiral izvršni direktor EEA Hans Bruyninckx.

Agencija je v svojem poročilu preučila delovanje 14.325 obratov v obdobju od 2008 do 2012. Pri tem je ugotovila, da je 50 odstotkov škode povzročilo le 147 obratov. Tri četrtine vse škode je povzročilo delovanje 568 obratov, kar je štiri odstotke vseh vključenih. Raziskovalci ob tem opozarjajo, da se regulatorni ukrepi vseeno ne bi smeli nanašati le na velike obrate. Tudi manjši namreč lahko napravijo veliko škode v lokalnem okolju, so jasni.

Nastali stroški za zdravje in okolje so se v petletnem obdobju zniževali, predvsem zaradi vse nižjih izpustov ogljikovega dioksida. To je delno posledica vplivov zakonodaje in izboljšanja njihovega delovanja, rezultat pa je mogoče pripisati tudi recesiji v Evropi, ki je zmanjšala obseg industrijske aktivnosti. Od 30 najbolj škodljivih obratov jih je osem lociranih v Nemčiji, šest na Poljskem, štirje v Romuniji, po trije v Bolgariji in v Veliki Britaniji, dva

Polovico vseh stroškov povzroča le en odstotek industrijskih obratov



v Grčiji, po enega pa imajo Češka, Estonija, Italija in Slovaška. Vendar pa raziskovalci opozarjajo, da ti podatki ne upoštevajo učinkovitosti v nekaterih primerih so lahko večji obrati bolj učinkoviti od manjših, čeprav absolutno gledano proizvajajo več izpustov.

V absolutnih številkah k onesnaženju zraka v Evropi največ prispevajo Nemčija, Poljska, Velika Britanija, Francija in Italija, ki imajo več velikih »umazanih« obratov. Se pa ta vrstni red spremeni, če raziskovalci primerjajo povzročeno onesnaženje z bruto domačim proizvodom nacionalnih gospodarstev. V tej primerjavi namreč izstopajo države vzhodne Evrope - Bolgarija, Romunija, Estonija in Poljska, še izpostavlja EEA.

Med slovenskimi obrati jih je bilo v raziskavo vključenih 56. Daleč največji onesnaževalec pri nas je Termoelektrarna Šoštanj (Teš), ki je v petih letih od 2008 do 2012 po oceni agencije povzročila stroške za zdravje in okolje v višini od 763 milijonov do 1,89 milijarde evrov. Sledijo Termoelektrarna Trbovlje (Tet) s povzročeno škodo od 188 do 496 milijonov evrov, Termoelektrarna Toplarna Ljubljana s povzročeni stroški od 113 do 257 milijonov evrov, Salonit Anhovo z od 67 milijonov do 148 milijonov evrov stroškov in kidričevski Talum, ki je za zdravje in okolje v petletnem povzročil od 44 milijonov do 123 milijonov evrov škode. (STA)

Kitajska pritiska na razvite države

PEKING - Razvite države morajo storiti več kot države v razvoju za spopad s podnebnimi spremembami, je včeraj poudarila Kitajska. Glavni kitajski podnebni pogajalec Su Wei je izrazil upanje, da bodo na prihajajoči podnebni konferenci v Limi potrdili načelo »skupnih, a različnih odgovornosti«.

Na srečanju v perujski prestolnici Lima, ki bo potekalo med 1. in 12. decembrom, naj bi podpisnice kjotskega sporazuma postavile temelje za novi globalni dogovor o znižanju izpustov ogljikovega dioksida. Končni dogovor naj bi dosegli čez leto dni na srečanju v Parizu.

Kitajska je ta mesec napovedala, da bodo njeni izpusti ogljikovega dioksida vrh dosegli okoli leta 2030, nato pa bodo začeli upadati. Čeprav Peking ni dal zaveze glede absolutne vrednosti izpustov, je obljuba vseeno pomembna, saj je država prvič orisala časovnico za svoje zmanjševanje škodljivih izpustov. (STA)

EU - Eurostat
Leta 2011 rak zahteval več kot 1,2 milijona življenj

LUXEMBOURG - V EU je leta 2011 za rakom umrlo 1,281 milijona ljudi, kar je več kot četrtina (26,3 odstotka) vseh smrti, je sporočil evropski statistični urad Eurostat. Slovenija je z 31,3 odstotka med članicami unije, kjer je rak med najpogostejšimi vzroki smrti.

V zadnjih desetih letih se je skupno število smrti v EU zmanjšalo za 0,5 odstotka, število smrtnih primerov zaradi raka pa se je povečalo za 6,3 odstotka. Leta 2002 je tako v EU za rakom umrlo 1,206 milijona ljudi, leta 2011 pa 1,281 milijona, navaja Eurostat.

Slovenija je med državami, kjer je rak med najpogostejšimi vzroki smrti. Največji delež smrti zaradi raka so leta 2011 zabeležili na Nizozemskem (31,9 odstotka), Slovenija je z 31,3 odstotka smrti na drugem mestu. Najnižjo smrtnost za rakom so zabeležili v Bolgariji (15,5 odstotka).

Rak sicer terja večji smrtni davek pri močnejšem spolu; leta 2011 je za to boleznijo v EU umrlo 718.000 moških in 563.000 žensk.

Med prebivalci EU, mlajšimi od 65 let, je rak leta 2011 povzročil 37,1 odstotka vseh smrti, pri starejših od 65 let pa je ta delež znašal 23,8 odstotka. Slovenija je glede na delež smrti zaradi raka nad povprečjem unije v obeh starostnih skupinah; tako je za to boleznijo leta 2001 v Sloveniji umrlo 40,9 odstotka oseb, ki so umrle pred 65. letom, in 28,8 odstotka v skupini starejših od 65 let.

Med vrstami raka je bil leta 2011 najbolj smrtonosen pljučni rak, ki je v EU zahteval več kot 266.000 žrtev. Na drugem mestu je rak debelega črevesa in danke, za katerim je umrlo 152.000 ljudi, sledijo pa rak dojke, rak trebušne slinavke in rak prostate. Tudi v Sloveniji je med vsemi vrstami raka leta 2011 največ žrtev, 19,1 odstotka, zahteval pljučni rak. (STA)



RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.45, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **17.00** Zecchino d'oro **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.05 Nad.: Army Wives – Conflitti del cuore **8.30** Nad.: Il tocco dell'angelo **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti



21.10 Film: Herbie – Il super maggiolino (kom., '95, i. L. Lohan) **23.15** Film: The Core (zfi, '03, i. H. Swank)

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.45 15.40 La vita segreta di una teenager americana **12.30** 18.00 Xena **13.15** Heroes **14.05** 20.20 Beauty and the Beast **14.50** Greek **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.25** The Lying Game **17.10** Novice **17.15** Streghe **18.50** La spada della verità **19.35** Supernatural **21.10** Happy Town **22.45** Film: Professione assassino (akc.) **0.15** Film: Silent Trigger – Grilletto silenzioso (akc.)

RAI5

13.35 Ubiq – Eroi **14.05** Il popolo dei cieli **15.05** I meccanismi della natura **16.00** Film: Così fan tutti (dram.) **17.55** 23.55 Novice **18.00** 23.10 David Letterman Show **18.50** Grandi giardini d'Italia **19.55** Divini devoti **20.40** Passepartout **21.15** In scena: La metamorfosi **22.10** Kafka – L'ultimo processo

RAI MOVIE

14.00 Film: Torna el Grinta (vestern) **15.55** Film: L'uomo della pioggia (dram.) **18.10** Novice **18.15** Film: La fisica dell'acqua (dram.) **19.35** Film: Il diavolo e l'acquasanta (kom., It., '83) **21.15** Film: Nata ieri (kom., '93, i. M. Griffith) **23.00** Film: I duellanti (dram.)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Betty la Fea **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (25. novembra 2014)

Vodoravno: antika, oberek, Ada, Parlov, pomivalnik, di, Latinina, otka, M. E., Pericoli, troti, Tavčar, Na, Ita Rina, sir, Loire, laik, sito, klerikalke, Kansas, MOK, Air, Jana, Prato, da, Ira, Magnani, anali, Elis, acetilen, Nao, Lasič, Ž. A.; **na sliki:** Sergio Tavčar.

13.55 Serija: Close to Home – Giustizia ad ogni costo **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** Rubrika **15.45** Nad.: Amanti e segreti **17.35** 0.55 Novice **17.40** Nad.: Pasion prohibida **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.05** Serija: Sulle tracce del crimine **0.00** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: I cannoni di San Sebastian **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Serija: Major Crimes **23.05** Serija: The Mentalist

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 20.00 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.15** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indigenza **20.40** Champions League **22.45** Champions League – Speciale

ITALIA1

6.50 Nan.: Tutto in famiglia **7.15** Nan.: Mike & Molly **8.10** Serija: Psych **10.05** Serija: The Closer **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Serija: White Collar – Fascino criminale **19.20** Serija: C.S.I. – New York **21.10** Show: Le Iene Show

IRIS

10.45 Film: Il magnate (kom.) **12.35** 19.10 Serija: Hazzard **14.45** Ti racconto un libro **15.05** Film: I giorni dell'ira (vestern) **17.10** Film: Borotalco (kom.) **20.55** 23.20 lo l'ho visto



21.00 Film: About a Boy – Un ragazzo (kom., '02, i. H. Grant) **23.25** Film: Correndo con le forbici in mano (kom., '06)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Suor Therese **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 15.00 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **14.30** Dottori in prima linea **16.50** 21.10 SOS Tata **0.10** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **12.45** Italia economia e prometeo **13.00** Peccati in tavola **13.45** Košarka **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Ara pacis

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 17.45 Serija: Jamie – Menu da 30 minuti **15.05** Serija: 360 giorni in viaggio **16.10** Serija: L'archeologo

vagabondo **16.45** Serija: Città nascoste **18.50** Serija: Bourdain – Senza prenotazione **20.00** Serija: Racconti dalle città di mare **21.00** Gad Lerner **22.20** Rete padrona **22.50** Serija: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.30 Hell's Kitchen **13.15** 14.30, 15.30 MasterChef Australia **13.45** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia



21.10 Film: Sleuth – Gli insospettabili (triler, '07, i. J. Law)

DMAX

12.35 Property Wars **13.25** Container Wars **14.15** 20.20 Banco dei pugni **15.10** Texas Tarzan **16.00** River Monsters **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Top Gear **18.35** Affare fatto! **19.30** Storage Wars **21.10** Te l'avevo detto **22.00** Tricked – Ci sei cascato! **22.50** I re della griglia **23.40** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. portret: Pogovori o Vito milu Zupanu **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.40 Otroški program: OP! **16.00** Kviz: Male sive celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.05** Koncert: Klic dobrote **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 8.55 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.45** Infodrom **10.50** Dobro jutro **13.35** 19.00, 0.15 Točka **14.50** Rad igram nogomet **15.25** O živalih in ljudeh **15.50** Na vrtu **16.20** Glasnik **16.45** Mostovi – Hidak **17.15** Evropski magazin **17.40** Nedeljsko popoldne z Ulo **19.50** Zrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Film: Burno življenje Pippe Lee **22.05** Odd.: Bleščica **22.35** Film: Domnevno kriv

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok. film: Sergio Endrigo **16.00** Dok. odd.: K2 **16.30** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 23.50 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Adria **20.30** Folkfest 2013 **21.15** Dok.: Codelli **22.20** Artelevisio-ne **22.50** Najlepše besede **23.20** Potopisi

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.05** 13.55 Serija: Lepo je biti sosed **7.55** 14.50 Queen Latifah Show **8.50** 10.00, 11.15, 12.25 TV prodaja **9.05** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.15** 16.45 Nad.: Sila **11.30** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **12.40** Serija: Velika angleška pekarija **17.00** 18.55, 23.05 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa



21.20 Film: Naključni milijonar (kom., i. A. Sandler, W. Ryder) **23.35** Serija: Kostì **0.30** Serija: Rizzoli in Isles

Rai Sreda, 26. novembra
Rai movie, ob 15.55

L'uomo della pioggia

ZDA 1997
Režija: Francis Ford Coppola
Igrajo: Matt Damon, Danny De Vito, John Voight, Mickey Rourke in Claire Danes

Rudy Baylor je pravkar diplomat iz prava, njegova velika želja pa je predvsem ta, da bi postal človek dežja, se pravi oseba ki z znanjem, izkušnostjo in iznajdljivostjo uspe dati izreden doprinos odvetniški skupini s katero sodeluje.

Baylorovi ambiciji se kmalu ponudi izredna priložnost, ko se prav nanj obrne zavarovalniška družba.

Skupina zavarovalcev se namreč kmalu izkaže za skorumpiran team brezobzirnežev, ki je obogatel ob uporabi podlih zvijač, na račun nevednih delavcev.

KANAL A

6.50 Risanke **8.20** Serija: Najboljši recept **9.10** 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **10.05** 13.45 Nad.: Detektiv na Floridi **10.55** 12.25, 13.30 Tv prodaja **11.10** 16.35 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **11.40** 17.05 Serija: Naša mala klinika **12.40** Serija: Nova ameriška restavracija **14.35** Film: Policaj z Beverly Hillsa **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Specialist **22.05** Film: Zmajeve oči **23.45** Film: Clementine

PLANET TV

11.00 12.30 Tv prodaja **11.15** Nan.: Mike in Molly **11.40** Nan.: Chuck **12.45** Nad.: Sulejman Veličastni **13.45** Ellen **14.40** Nad.: Talenti v belem **15.35** 21.00 Kmetija – Nov začetek **16.45** Film: Zaročena do pomladi (kom.) **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **20.00** Serija: Castle **22.00** Odd.: Bognedaj, da bi crknu televizor **23.00** Nan.: Prijatelji **23.30** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Vrnitev v Gorico – piše Dorica Makuc; 11.00 Studio D; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Daniel Glattauer: Proti severnemu vetru – 12. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Klic dobrote; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 11.30, 13.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Glasba; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Glasba; 15.00 McGuffin; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 21.00 Sonoricamente Puglia; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoricamente classic; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA



Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775



Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom, poleg običajnih ugodnostih, še vrsto novosti.



Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno pošto položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.



Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**



Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik **brezplačno do konca leta 2014.**

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik



za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu